

Úttekt á gróðurfari, skriðuhættu og jarðminjum vegna fyrirhugaðra vegbóta á Norðausturvegi í Þingeyjarsveit – veglína B

Pawel Wasowicz, Aníta Ósk Áskelsdóttir, Skafti Brynjólfsson og Ingvar Atli
Sigurðsson

Unnið fyrir Vegagerðina

**Úttekt á gróðurfari, skriðuhættu og jarðminjum vegna fyrirhugaðra vegbóta á
Norðausturvegi í Þingeyjarsveit – veglína B**

Pawel Wasowicz, Aníta Ósk Áskelsdóttir, Skafti Brynjólfsson og Ingvar Atli Sigurðsson

Unnið fyrir Vegagerðina

NÁTT-25004

Akureyri, maí 2025

*Forsíðumynd: Fjalldrapamóavist á fyrirhuguðu framkvæmdasvæði veglínu B. Myndin er tekin norðan við
núverandi brú yfir Skjálfandafljót á Norðausturvegi í Kinn. Ljós m. Aníta Ósk Áskelsdóttir, 29. ágúst 2024.*

ISSN 1670-0120

Náttúrufræðistofnun

	Náttúrufræðistofnun	Sími 430 9000	Skýrsla nr. NÁTT-25004
	Borgum við Norðurslóð 600 Akureyri	natt.is natt@natt.is	Útgáfudagur 30. maí 2025
			Dreifing Opin
Heiti skýrslu / Aðal- og undirtitill Úttekt á gróðurfari, skriðuhættu og jarðminjum vegna fyrirhugaðra vegbóta á Norðausturvegi í Þingeyjarsveit – veglína B			Fjöldi síðna 38 + viðauki
			Kort / Mælikvarði
Höfundar Pawel Wasowicz, Aníta Ósk Áskelsdóttir, Skafti Brynjólfsson og Ingvar Atli Sigurðsson			Verknúmer 16376
			Málsnúmer 202408-0004
Unnið fyrir Vegagerðina			
Samvinnuaðilar			
Útdráttur Í skýrslunni eru kynntar niðurstöður rannsókna sem Náttúrufræðistofnun vann fyrir Vegagerðina sumarið 2024 vegna fyrirhugaðra vegabóta á Norðausturvegi yfir Skjálfandafljót í Þingeyjarsveit. Tvær veglínur hafa verið til skoðunar: veglína A sem rannsökuð var árið 2023 og veglína B sem þessi skýrsla fjallar um. Gerð er grein fyrir gróðurfari og vistgerðum á áhrifasvæði veglínunnar B, náttúruvá sem gæti haft áhrif á framkvæmdina og borin eru saman umhverfisáhrif veglínanna tveggja. Vettvangsathuganir náðu til úttektar á vistgerðum og votlendi, líffræðilegum fjölbreytileika með áherslu á æðplöntur, mosa, sveppi og fléttur, auk jarðfræðilegrar greiningar með tilliti til skriðufalla og flóða í Skjálfandafljóti. Veglína B fylgir að mestu leyti núverandi vegstæði en ný veglína verður lögð á um 3,4 km kafla. Athugunarsvæðið var afmarkað sem 100–150 metra breitt belti sitt hvoru megin við miðlínu veglínunnar. Rannsóknin leiddi í ljós að votlendi er mikilvægasta vistgerðin innan athugunarsvæðisins. Af sex skráðum votlendisvistgerðum hafa fimm mjög hátt verndargildi samkvæmt mati Náttúrufræðistofnunar, bæði í frum- og endurmati. Fimm þeirra eru einnig á lista Bernarsamningsins yfir vistgerðir sem þarfnast sérstakrar verndar og þrjár eru flokkaðar sem forgangsvistgerðir samkvæmt B-hluta náttúruminjaskrár. Votlendisvistgerðir ná til um 30 hektara eða tæplega 12% af athugunarsvæðinu og mörg svæðin tengjast stærri samfelldum votlendum utan þess. Birkiskógur og víðikjarrvist þekja einnig samanlagt um 12% svæðisins. Báðar vistgerðirnar hafa hátt verndargildi og eru á lista Bernarsamningsins, auk þess sem birkiskógur er flokkaður sem forgangsvistgerð. Allar kortlagðar graslendisvistgerðir hafa einnig hátt verndargildi og eru á lista Bernarsamningsins yfir vistgerðir sem njóta sérstakrar verndar. Engar sjaldgæfar æðplöntur eða tegundir í útrýmingarhættu fundust á svæðinu en nokkrar tegundir mosa, soppmosa og kólfsveppa sem eru á valista Alþjóðanáttúruverndarsambandsins (IUCN) eru skráðar þar samkvæmt gagnagrunnum Náttúrufræðistofnunar. Nyrsti hluti veglínunnar liggur innan friðlýsts svæðis Mývatns og Laxár og nær einnig inn á svæði nr. 526 á náttúruminjaskrá, sem er gervígagabyrping í Aðaldal. Svæðið er jafnframt skráð sem jarðminjasvæði sem nýtur sérstakrar verndar samkvæmt 61. grein laga um náttúruvernd nr. 60/2013. Þar má finna bæði nútímahraun og gervígga sem ekki ætti að raska nema brýna nauðsyn beri til. Kortlagning skriðufalla og samantekt á sögu þeirra leiddi í ljós 24 minni skriðuföll við fyrirhugaða nýja veglínuna í vestanverðum Garðsnúpi. Því má búast við að litlar skriður geti fallið á veginn á næstu áratugum. Flóð af völdum leysinga eru nokkuð tíð í Skjálfandafljóti og ísstíflur hafa komið við sögu í helmingi af 24 þekktum flóðaatburðum síðustu 120 ára. Ekki er talið að framkvæmdin hafi marktæk áhrif til aukningar eða minnkunar á flóðahættu við Húsabakka.			
Lykilorð Norðausturvegur, Skjálfandafljót, vistgerðir, umhverfisáhrif á gróður, votlendi, jarðminjar, skriðuhætta, flóð			Yfirfarið MH

EFNISYFIRLIT

EFNISYFIRLIT	5
1 INNGANGUR	6
2 ATHUGUNARSVÆÐI	6
2.1 Gróðurfar	2
2.2 Svæðislýsing og jarðfræði	3
3 AÐFERÐIR	4
3.1 Vettvangsrannsóknir	5
3.2 Flokkun og verndargildi tegunda	6
3.3 Flokkun og verndargildi vistgerða	6
3.4 Jarðfræði	7
3.5 Mat á umhverfisáhrifum	7
4 NIÐURSTÖÐUR	7
4.1 Flóra og funga	7
4.2 Vistgerðir á landi	8
4.2.1 Verndargildi vistgerða	10
4.2.2 Gróðurlýsing	13
4.2.3 <i>Votlendi</i>	21
4.2.4 Samanburður á flatarmáli vistgerða sem tapast undir afmarkað vegstæði á athugunarsvæði veglínu A og veglínu B	23
4.3 Skriðuföll	24
4.3.1 Skriðufallaaðstæður	24
4.3.2 Skriðusaga	24
4.3.3 Mat á aðstæðum skriðufalla	26
4.4 Skjálfandafljót – Flóð og klakastíflur	27
4.4.1 Yfirlit flóða	27
4.4.2 Farvegir og ummerki flóða	28
4.4.3 Ný veglína og möguleg flóð	30
4.5 Jarðmyndanir á athugunarsvæði	31
5 UMRÆÐUR UM ÁHRIF OG ÁBENDINGAR	32
6 ÁLYKTANIR	33
7 ÞAKKIR	34
8 HEIMILDIR	34
9 VIÐAUKAR	39
1. viðauki. Æðplöntutegundir á athugunarsvæði veglínu B.	39
2. viðauki. Mosategundir á athugunarsvæði veglínu B.	44
3. viðauki. Sveppategundir á athugunarsvæði veglínu B.	48
4. viðauki. Fléttutegundir á athugunarsvæði veglínu B.	52
5. viðauki. Flatarmál og verndargildi vistgerða á athugunarsvæði veglínu B.	54
6. viðauki. Flatarmál og verndargildi veglínu A og B eftir nánari afmörkun vegstæðis.	55

1 INNGANGUR

Vegagerðin fyrirhugar vegbætur á um 9-10 km löngum kafla Norðausturvegar um Skjálfandafljót í Þingeyjarsveit. Framkvæmdasvæðið nær frá Torfunesi í Kinn að Tjörn í Aðaldal. Auk vegagerðar felur framkvæmdin í sér brúargerð yfir Skjálfandafljót og Rangá og lagfæringu á vegamótum Norðausturvegar og Aðaldalsvegar. Tveir valkostir hafa verið lagðir fram til mats á umhverfisáhrifum: veglína A og veglína B.

Árið 2023 gerði Náttúrufræðistofnun Íslands úttekt á gróðurfari, jarðminjum og náttúruvá á áhrifasvæði vegna veglínu A (Wasowicz o. fl., 2023). Sú veglína felur í sér nýbyggingu vegar á um 6 km kafla og endurbyggingu núverandi vegar á um 3 km kafla. Í júlí 2024 óskaði Vegagerðin eftir samskonar úttekt fyrir veglínu B sem að miklu leyti fylgir núverandi veglínu, utan nýbyggingu vegar á um 3,4 km kafla.

Athugunarsvæðið miðast að jafnaði við 100 m belti beggja vegna við miðlínu þar sem veglína B fylgir núverandi vegi. Þar sem veglínan víkur frá núverandi veglínu miðast athugunarsvæðið við 150 m belti beggja vegna miðlínu fyrirbyggjandi valkosta. Áhrifasvæði framkvæmdanna telst það svæði sem verður fyrir beinum eða óbeinum áhrifum og getur í sumum tilfellum verið mun stærra en sjálft athugunarsvæðið.

Í apríl 2025 sendi Vegagerðin nákvæmari afmörkun á fyrirhuguðum vegstæðum á athugunarsvæði veglínu A og veglínu B og óskaði eftir samantekt á þeim vistgerðum sem færu beint undir veginn á athugunarsvæðunum og flatarmáli þeirra.

Í skýrslunni er gerð grein fyrir landvistgerðum og plöntutegundum (æðplöntum, mosum, sveppum og fléttum) sem finnast á athugunarsvæðinu. Verndargildi og verndarstaða vistgerða og plöntutegunda eru tilgreind og metin möguleg áhrif framkvæmda á þær. Áhersla er lögð á að greina mögulegt rask á skóglendi, votlendi og önnur gróðurlendi sem njóta verndar skv. lögum um náttúruvernd og skógrækt. Einnig er fjallað um áhrif framkvæmdarinnar á náttúru svæðisins út frá vistfræðilegu sjónarhorni og í samræmi við leiðbeiningar Skipulagsstofnunar um einkenni og vægi umhverfisáhrifa (Skipulagsstofnun, 2005). Jafnframt er gerður samanburður á veglínu A og B með hliðsjón af umhverfisáhrifum, þar sem fjallað er um mismunandi landnotkun, áhrif á vistkerfi og líffræðilega fjölbreytni. Náttúruvá á svæðinu var könnuð í sögulegu samhengi, gerð grein fyrir jarðfræðiaðstæðum með tilliti til skriðufalla og mat lagt á mögulega hættu af þeirra völdum. Einnig er tekin sama saga flóða í Skjálfandafljóti. Niðurstöður fyrri skýrslu voru endurskoðaðar og uppfærðar með tilliti til veglínu B. Þá er metið hvort veglína B hafi áhrif á jarðminjar svæðisins út frá fyrirbyggjandi gögnum.

2 ATHUGUNARSVÆÐI

Fyrirhugað framkvæmdarsvæði er í Þingeyjarsveit og liggur um Kaldakinn, yfir Skjálfandafljót, um Skriðuhverfi og nær inn í Aðaldal.

Veglína B hefst rétt norðan heimreiðar að Torfunesi. Á milli Torfuness og Ófeigsstaða beygir hún til norðausturs yfir nýja fyrirhugaða brú á Rangá og kemur svo aftur inn á núverandi vegstæði og fylgir því að Skjálfandafljóti. Línan fer yfir fyrirhugaða brú yfir fljótið sem liggur norðan núverandi brúar og liggur þaðan í boga aftur inn á núverandi vegstæði rétt norðan heimreiðar Rauðuskriðu. Þaðan fylgir veglínan núverandi vegstæði að beygju við Garðsnúp þar sem hún liggur aðeins sunnan við núverandi veg. Frá Garðsnúpi liggur veglínan um núverandi veg en vestan við gatnamót Norðausturvegar og Aðaldalsvegar víkur hún út af núverandi vegstæði. Þar liggur hún í boga til norðurs inn á Aðaldalshraun og sameinast Aðaldalsvegi norðan við Tjörn í Aðaldal.

Afmarkað athugunarsvæði spannar 150 m breitt belti beggja vegna áætlaðrar veglínu þar sem hún víkur frá núverandi vegstæði en 100 m breitt belti þar sem hún fylgir núverandi vegi. Heildarflatarmál athugunarsvæðisins er 250 ha (2,5 km²). Það svæði sem fer beint undir veg, miðað við ystu mörk veglínu, er 24,5 ha.

Framkvæmdarsvæðið spannar fjölbreyttar land- og vistgerðir, s.s. víðáttumikið votlendi, graslendi og mólendi, birkiskóga, víðikjarr og ræktarland á láglendi. Vegstæðið liggur einnig meðfram Skriðnafelli og Garðsnúpi þar sem eru nokkuð brattar hlíðar og skriðuföll og snjóflóð þekkt.

2.1 Gróðurfar

Gróðurfari á athugunarsvæðinu í Köldukinn hefur verið breytt af mannavöldum og einkennist víða af manngerðum vistgerðum, sérstaklega á suðurhluta svæðisins. Í dalsbotni Skjálfandafljóts er mikið votlendi sem hefur að miklu leyti verið ræst fram og er hluti þess nytjaður sem tún eða beitiland. Landbúnaðarsvæðin sem hafa orðið til á gömlu votlendi eru algengust í suður- og miðhluta athugunarsvæðisins vestan Skjálfandafljóts

Frá brúnni yfir Rangá að Húsabakka er einnig talsverður breytileiki í gróðurfari. Vestan við Skjálfandafljót hefur mólendi víða verið uppræktað í tún, en á milli fljótsins og Húsabakka er mólendi, að mestu fjalldrapamói, ríkjandi vestan við núverandi veg. Syðst á þessu svæði eru þó nokkur röskuð svæði (1. mynd). Austan við veginn er stórt votlendissvæði en á þurrari svæðum næst veginum er graslendi algengt.

1. mynd. Nokkuð er um röskuð svæði innan fjalldrapamóavistar vestan við Skjálfandafljót. Ljós m. Aníta Ósk Áskelsdóttir, dags. 29. ágúst 2024.

Mósaík af votlendi og nytjagróðri einkennir svæðið í nágrenni við Húsabakka. Norðan og norðaustan við Húsabakka tekur við þéttur birkiskógur bæði á hrauni og í vesturhlíðum Garðsnúps. Í norðurhlíðum fjallsins er töluvert af skemmdum gróðri. Norður og norðaustur af Garðsnúpi er gróður sem hefur vaxið upp á hrauninu. Á svæðinu er einnig töluvert um manngerð búsvæði, bæði vegna landbúnaðar og eldri vegaframkvæmda. Upphaflega hefur svæðið líklega verið þakið birkiskógi og lyngi á hrauni, en víða má enn finna þó nokkuð af þessum náttúrulega gróðri.

2.2 Svæðislýsing og jarðfræði

Landslagið umhverfis Skjálfandafljót, frá hálendisbrúninni í suðri til sjávar í norðri, ber skýr merki jökuláhrifa. Ávöl og ílöng lögun fjalla og dala í skriðstefnu jökuls, ásamt ílöngum jökulöldum og ríkjandi setgerð jökulruðnings, endurspeglar þessi áhrif. Almennt einkennist jarðgrunnur svæðisins af jökulruðningi, sem er sérstaklega áberandi sunnan til á svæðinu, þar sem hann hylur nær allan berggrunn. Utar á svæðinu, t.d. yst í Garðsnúpi, Kinnarfelli, Skriðnafelli og Út-Kinn, er jökulruðningur ósamfelldur en jarðvegshula samfelld yfir stórum svæðum og liggur sumstaðar beint ofan á berggrunni (gögn Náttúrufræðistofnunar). Fellin umhverfis Norðausturveg við Skjálfandafljót eru lág. Garðsnúpur er lægstur, um 150–200 m hár, en Kinnarfell og Skriðnafell ná 300–400 m hæð. Hlíðar fellanna eru víða nokkuð brattar og eru skriðuföll og snjóflóð vel þekkt á þessum slóðum. Í miklum rigningum, líkt og í Út-Kinn haustið 2021 eða við ákafar vorleysingar í kjölfar snjóavetra líkt og vorin 1995 og 2013, verður jarðvegur í hlíðum og lágum brekkum á svæðinu óstöðugur vegna mikils vatnsaga og vatnsmettunar setsins og getur þá hætta á skriðuföllum aukist (gögn Náttúrufræðistofnunar). Á köflum liggur Norðausturvegur mjög nærri hlíðunum og ef skriður falla má búast við að þær fari yfir veginn, t.d. undir Kinnarfelli og Garðsnúpi, og víða út með Út-Kinn.

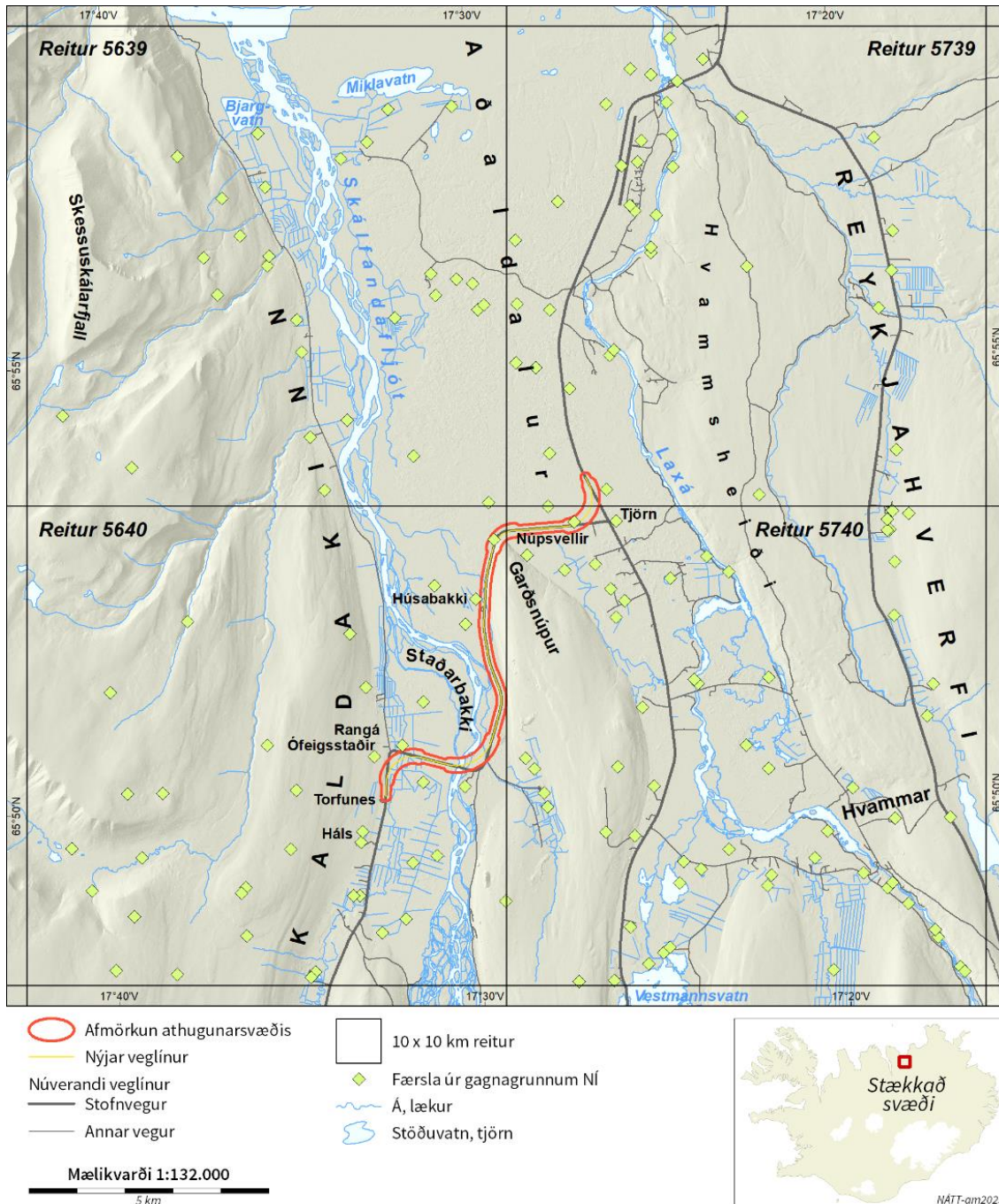
Svæðið er við vesturjaðar norðurgosbeltisins, sem liggur frá Vatnajökli norður í Öxarfjörð. Berggrunnurinn er frá síðplíósen og fyrri hluta ísaldar og telst ungur á landsvísu, eða um 0,8–5 milljóna ára gamall. Fornar megineldstöðvar eru það fjarri könnunarsvæðinu að óreglu og óstöðugleika í jarðlagastafla sem yfirleitt tengist tilvist þeirra eru óveruleg eða engin. Nokkur nútímahraun hafa runnið um Bárðardal og Aðaldal í gegnum tíðina og haft áhrif á rennsli og aðstæður Skjálfandafljóts. Á nokkrum stöðum hafa myndast gervígígar (Haukur Jóhannesson og Kristján Sæmundsson, 1998; Kristján Sæmundsson o.fl., 2012).

Bárðarbungueldstöðin, sem staðsett er í norðvestanverðum Vatnajökli, er mjög virk. Hraunflæði tengd gosum í eldstöðvakerfinu geta mögulega haft áhrif á farveg Skjálfandafljóts og ekki síður geta eldgos í norðanverðri Bárðarbunguöskjunni valdið jökulhlaupum í fljótinu líkt og talið er að hafi gerst í kringum árið 1700 (Helgi Björnsson og Páll Einarsson, 1999; Magnús Tumi Guðmundsson o.fl., 2008). Náttúrvá af völdum eldgosa getur valdið vandræðum við nýjan Norðausturveg, einkum í formi flóða eða hlaupa í Skjálfandafljóti. Þessi þáttur er þó ekki tekinn fyrir sem sérstakt viðfangsefni í skýrslunni.

3 AÐFERÐIR

Staðsetning athugunarsvæðis

Áætluð veglína í Köldukinn er 10.190 m löng og var afhent Náttúrufræðistofnun í formi shp-skráar af Vegagerðinni. Ekki þurfti að afmarka athugunarsvæðið frekar út frá lýsingum eða öðrum gögnum (1. kort).

1. kort. Staðsetning athugunarsvæðis, fyrirhuguð veglína B og svæði þar sem gögnum um líffræðilegan fjölbreytileika var safnað.

Gagnagrunnsleit og niðurhal gagna

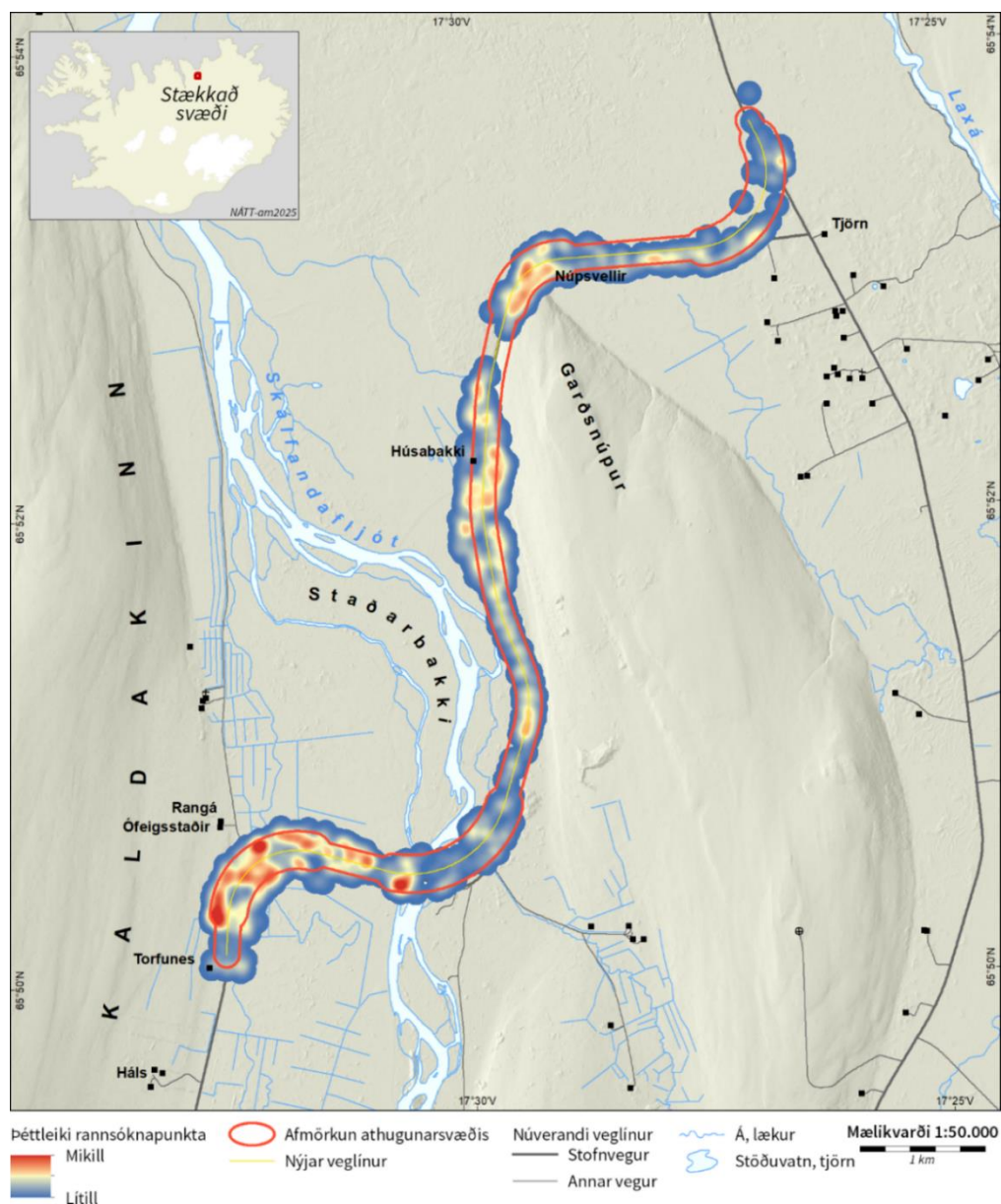
Upplýsingar um líffræðilegan fjölbreytileika svæðisins fengust úr gagnagrunnum Náttúrufræðistofnunar. Sótt voru gögn úr fjórum 10x10 km reitum sem liggja næst

athugunarsvæðinu og eru notaðir við kortlagningu á útbreiðslu plöntutegunda (1. kort). Alls fannst 5701 færsla sem lýsa 1801 sýni úr plöntusöfnum stofnunarinnar (safnað á tímabilinu 1884–2012), ásamt 3270 athugunum sem voru gerðar á tímabilinu 1900–2023. Enginn af þessum tæplega 6000 gagnasöfnunarstöðum var staðsettur innan sjálfs athugunarsvæðisins. Út frá þessum gögnum voru útbúnir listar yfir tegundir sem hugsanlega gætu verið til staðar á svæðinu.

Úttekt á jarðminjum fól í sér samantekt á fyrirliggjandi gögnum um athugunarsvæðið en ekki eiginlega vettvangsathugun.

3.1 Vettvangsrannsóknir

Kortlagning og athugning á ummerkjum skriðufalla, flóða og helstu setgerðum á vettvangi fór fram 16. júní 2023. Sjáanleg skriðuör í fellum voru metin með hliðsjón af upplýsingum úr ofanflóðagrunni og loftmyndum af svæðinu. Einnig voru bakkar Skjálfandafljóts og eldri farvegir fljótsins skoðaðir með tilliti til rofsára og ummerkja flóða.

2. kort. Yfirlit vettvangsrannsókna við kortlagningu vistgerða. Hitakort sem sýnir þéttleika rannsóknarþunkta.

Kortlagning vistgerða og skráning æðplöntutegunda fór fram dagana 29.–30. ágúst 2024. Heildarvegalengd sem gengin var á vettvangi nam 63.299 m og voru alls 849 rannsóknarpunktar skoðaðir innan athugunarsvæðisins (2. kort). Meðalþéttleiki rannsóknarpunkta var um 2,98 á ha. Innan einsleitra og víðfemra vist- eða landgerða sem auðvelt var að greina, s.s. birkiskóga og hrauna, var aðeins einn rannsóknarstaður greindur. Þéttleiki rannsóknarpunkta er sýndur með hitakorti sem unnið var í QGIS með 100 m radíus.

Við hvern rannsóknarpunkt var vist- eða landgerð greind og æðplöntutegundir skráðar. Einnig var æðplöntuflóra könnuð ítarlega á níu flórurannsóknarstöðum í helstu vistlendum á athugunarsvæðinu. Á hverjum stað var gerð ítarleg plöntuleit í 50 m radíus frá rannsóknarstað eða á 7850 m² svæði.

Vist- og landgerðir voru skráðar og hnitsettar með Trimble T 100 collector-tæki (skekka 0,4–1,0 m) en fundarstaðir æðplantna með GPSmap 62s (skekka um 3 m).

3.2 Flokkun og verndargildi tegunda

Tegundaheiti æðplantna eru samkvæmt Wasowicz (2020). Heiti mosa, fléttna og sveppa eru samkvæmt Catalogue of Life (2023) og Index Fungorum (2023). Íslensk heiti þeirra í 2.–4. viðauka eru samkvæmt Bergþóri Jóhannssyni (2003), Ágústi H. Bjarnasyni (2018), Herði Kristinssyni (2016) og Helga Hallgrímssyni og Guðríði Gyðu Eyjólfsdóttir (óútgefið handrit sveppatals, sem gefið verður út í ritröðinni Fjölrit Náttúrufræðistofnunar).

Verndargildi tegunda voru metin út frá hættuflokkum IUCN vegna mats á válista æðplantna (Wasowicz og Heiðmarsson 2019), válista mosa og fléttna frá árinu 1996 (Náttúrufræðistofnun 1996), heimsválista IUCN (2023) auk auglýsingar nr. 1385 um friðun æðplantna, mosa og fléttna frá 18. nóvember 2021.

3.3 Flokkun og verndargildi vistgerða

Vistgerðir á Íslandi hafa verið kortlagðar í mælikvarðanum 1:25.000 og var sú kortlagning lögð til grundvallar í verkefninu (Jón Gunnar Ottósson o.fl., 2016; Náttúrufræðistofnun Íslands, 2018b). Með vistgerð er átt við svæði þar sem ólífrænir umhverfisþættir, svo sem loftslag, jarðvegur og raki, eru svipaðir og skapa því skilyrði fyrir ákveðin samfélög plantna og dýra til að þróast (Jón Gunnar Ottósson og Sigurður H. Magnússon, 2016). Landvistgerðum á Íslandi hefur einnig verið skipað saman eftir skyldleika (Sigurður H. Magnússon o.fl. 2016).

Frummat á verndargildi vistkerfa var unnið árið 2016 (Jón Gunnar Ottósson og Sigurður H. Magnússon, 2016) og við þetta mat var horft til heildarflatarmáls, fágæti, tegundaauðgi, grósku og kolefnisforða í jarðvegi (Jón Gunnar Ottósson og Sigurður H. Magnússon, 2016). Endurmat fór fram 2019 þar sem tekið ar tillit til fleiri þátta, auk þess sem gerð var grein fyrir svokölluðum forgangsvistgerðum. Umfjöllun um verndargildi vistkerfa hér er byggð á þessu mati (Olga Kolbrún Vilmundardóttir o.fl., 2019). Þar sem Ísland á aðild að Bernarsamningnum (Council of Europe, 2019) var einnig tekið tillit til þess hvort vistgerð sé á lista hans frá 2014 yfir vistgerðir sem þarfnast verndar. Þá voru allar vistgerðir skoðaðar með tilliti til þess hvort þær nytu sérstakrar verndar samkvæmt 61. gr. náttúruverndarlaga (Lög um náttúruvernd nr. 60, 2013).

3.4 Jarðfræði

Lýsingar á jarðfræði og skriðufallaaðstæðum svæðisins eru að miklu leyti byggðar á vinnu Náttúrufræðistofnunar í tengslum við skriðuföll í Út-Kinn haustið 2021 og í Kinnarfelli vorið 2013. Með þeirri vinnu skapaðist þó nokkur þekking á aðstæðum og gerð hugsanlegra skriðufalla á svæðinu. Gögnin bíða frekari úrvinnslu og birtingar og flokkast til óbirtra innanhúsgagna. Skriðufallasagan er byggð á vettvangskonnnun á jarðfræðilegum ummerkjum, loftmyndatúlkun og munnlegum heimildum heimamanna. Ummerki skriðufalla voru kortlögð og flokkuð gróflega eftir aldri og sýnileika. Veðurstofa Íslands vinnur að dreifbýlishættumati vegna ofanflóða á svæðinu og deildi góðfúslega upplýsingum frá heimildarmönnum sínum um skriðuföll.

Samantekt um flóð í Skjálfandafljóti er unnin upp úr eldri heimildum og skýrslum Veðurstofu Íslands um flóðahættu í helstu fljótum landsins.

3.5 Mat á umhverfisáhrifum

Umfjöllun um umhverfisáhrif fyrirhugaða framkvæmda var samkvæmt leiðbeiningum Skipulagsstofnunar um flokkun umhverfisþátta, viðmið, einkenni og vægi umhverfisáhrifa (Skipulagsstofnun, 2005).

4 NIÐURSTÖÐUR

4.1 Flóra og funga

Æðplöntuflóra

Til æðplöntuflóru svæðisins teljast 210 tegundir sem skráðar eru í gagnagrunn Náttúrufræðistofnunar. Í vettvangsferðum sumrin 2023 og 2024 fundust samtals 195 æðplöntutegundir á athugunarsvæðinu (1. viðauki). Langflestar tegundir eru innlendar, alls 173 eða 88,7% af heildarfjölda. Aðfluttar tegundir eru 17 (8,7%) en auk þess eru fjórar óvissar innlendar tegundir (2,0%).

Í hópi nýaðfluttra tegunda sem hafa numið land á Íslandi og teljast nú ílendar eru sex tegundir á svæðinu. Ein þeirra, alaskalúpína, *Lupinus nootkatensis*, er flokkuð sem ágeng tegund. Níu aðfluttar æðplöntutegundir eru flokkaðar sem fornaðfluttar og ein tegund sem aðflutt með óþekkta landnámsögu. Ein aðflutt tegund sem ekki hafa náð fótfestu í íslenskri náttúru er einnig skráð á svæðinu.

Engin af þeim 210 æðplöntutegundum sem skráðar eru á athugunarsvæðinu er á válista. Af þeim eru 177 tegundir metnar og ekki flokkaðar í hættu (LC) en válistaflokkun á ekki við um 18 tegundir (NA) (1. viðauki). Engar friðaðar æðplöntutegundir eru skráðar á svæðinu eða fundust við vettvangsskoðun.

Mosaflóra

Í gagnagrunnum Náttúrufræðistofnunar fundist skráningar um 185 tegundir mosa og soppmosa á svæðinu (2. viðauki). Af þeim eru tvær tegundir á heimsválista IUCN í flokknum VU (í nokkurri hættu): mosategundin topphetta, *Lewinskya laevigata* (J.E.Zetterst.) F.Lara, Garilleti & Goffinet, og soppmosategundin (bleðlumi) lautagletta, *Marsupella condensata* (Ångstr. ex C.Hartm.) Lindb. ex Kaal. Auk þess eru þrjár mosategundir flokkaðar sem NT (í yfirvofandi hættu): tjarnakrækja, *Scorpidium scorpioides* (Hedw.) Limpr., snæhaddur/snælubbi, *Polytrichastrum sexangulare* (Flörke ex Brid.) G.L. Sm. og lémosi, *Tomentypnum nitens* (Hedw.) Loeske. Litlar líkur eru á að lautagletta og snæhaddur/snælubbi finnist á svæði fyrirhugaðar vegagerðar vegna þess

að báðar tegundir vaxa einkum í snjóðældum til fjalla.

Funga

Samtals 244 sveppategundir eru skráðar á svæðinu í gagnagrunnum Náttúrufræðistofnunar (3. viðauki). Þar af eru 97 tegundir fléttna (4. viðauki) en verið er að fella fléttur inn í flokkunarkerfi sveppa. Fjórar tegundir kólfsveppa sem hafa fundist á svæðinu eru á heimsválista IUCN: sortusniglingur, *Hygrophorus calophyllus* P. Karst. flokkast í hættu (EN) en skarlattoppa, *Hygrocybe punicea* (Fr.) P. Kumm., fjóluhúfa, *Cuphophyllus lacmus* (Schumacher) Bon. og porfírröðla, *Entoloma porphyrophaeum* (Fr.) P. Karst., flokkast í nokkurri hættu (VU). Auk þess er ein fléttutegund, birkiskegg, *Bryoria fuscescens* (Gyeln.) Brodo & D. Hawksw, skráð í yfirvofandi hættu (VU) samkvæmt íslenskri válistaflokkun frá 1996.

Athygli vekur að fjóluhúfa, *C. lacmus*, er skráð á svæðinu en hún hefur aðeins fundist á einum öðrum stað á landinu.

4.2 Vistgerðir á landi

Samanlagt flatarmál allra vistgerða og landgerða á kortlögðu athugunarsvæði er 250 ha eða 2,5 km². Þar af eru landvistgerðir á 243 ha (97%) en ferskvatn þekur 7 ha (3%) (1. tafla). Vistgerðakort er að finna aftast í skýrslunni.

Alls voru kortlagðar 23 landvistgerðir í níu vistlendum auk tveggja flokka annarra landgerða (1. tafla). Sé aðeins horft til landvistgerða flokkast stærsti hluti athugunarsvæðisins sem aðrar landgerðir, samtals um 73,8 ha eða 29,5% (1. tafla). Þar vegur þéttbýli og annað manngert land mest, 20,4%, en tún og akurlendi 9%.

Mólendi er stærsta vistlendi svæðisins með heildarflatarmál 49 ha (19,6%). Það skiptist aðallega í fjalldrapamóavist 32,8 ha (13%) og víðikjarrvist 9,9 ha (3,9%). Samanlögð þekja annarra mólendisvistgerða er 6,5 ha (2,6%), þar af er grasmóavist algengust (6 ha) en lyngmóavist á láglandi og flagmóavist þekja 0,2 ha hvor.

Hraunlendi, sem finnst aðeins í norðurhluta athugunarsvæðisins, er með næstmestu þekjuna, 33,8 ha eða 13,5%. Þar greindist bara ein vistgerð, lynghraunavist.

Graslandi þekur rúmlega 30 ha eða 12,2% svæðisins og þar er að finna fjórar vistgerðir. Snarrótavist er algengust með 18,9 ha þekju (7,6%), svo kemur grasengjavist með 7,8 ha þekju (3,1%), þá língresis- og vingulsvist með 3,7 ha þekju (1,5%) og að lokum finnugsvist með 0,02 ha þekju.

Votlendi þekur samtals 29,2 ha eða 11,7%. Það tengist víða stærri samfelldum votlendissvæðum utan athugunarsvæðisins. Votlendisvistgerðir á athugunarsvæðinu voru sex talsins, þar af er starungsmýrarvist langalgengust með 19,2 ha þekju (7,7%). Næstalgengust er tjarnarstararflóavist með 8,9 ha þekju (3,6%). Aðrar votlendisgerðir eru mun sjaldgæfari, en samanlögð þekja hrossanálavistar, brokflóavistar, starungsflóavistar og gulstararflóavistar nemur rétt um 1 ha eða 0,4%.

Eyrar ná í heild yfir 2,67 ha eða 1,1% svæðisins. Hér er eyravist með mesta þekju eða 2,2 ha (0,9%). Auravist er mun sjaldgæfari með heildarþekju 0,48 ha (0,2%).

Þau þrjú vistlendi sem eftir eru, þ.e. moldir, skriður og moslendi, þekja samtals um 1,3% athugunarsvæðisins. Vistgerðir innan þessara vistlenda eru moldavist, grasvíðiskriðuvist, ljónslappaskriðuvist og melagambravist.

1. tafla. Flatarmál (ha) og hlutfall (%) vistlenda og vistgerða/annarra landgerða á athugunarsvæði.

Vistlendi/Aðrar landgerðir Vistgerð/Flokkar annarra landgerða	Athugunarsvæði	
	Heildarsvæði, flatarmál (ha)	Hlutfall af heildarsvæði (%)
Land	250	98
L2 Moldir	2,34	0,9
L2.1 Moldavist	2,34	0,9
L3 Skriður og klettur	0,43	0,17
L3.2 Grasvíðiskriðuvist	0,04	<0,1
L3.3 Ljónslappaskriðuvist	0,39	0,2
L4 Eyrar	2,67	1,1
L4.1 Eyravist	2,18	0,9
L4.2 Auravist	0,48	0,2
L5 Moslendi	0,42	0,2
L5.2 Melagambavist	0,42	0,2
L6 Hraunlendi	33,80	13,5
L6.4 Lynghraunavist	33,80	13,5
L8 Votlendi	29,23	11,7
L8.4 Hrossanálarvist	0,49	0,2
L8.9 Starungsmýravist	19,23	7,7
L8.11 Brokflóavist	0,07	<0,1
L8.12 Starungsflóavist	0,17	0,1
L8.13 Tjarnastarflóavist	8,94	3,6
L8.14 Gulstararflóavist	0,34	0,1
L9 Graslendi	30,46	12,2
L9.2 Finnungsvist	0,02	<0,1
L9.4 Snarrótarvist	18,91	7,6
L9.5 Grasengjavist	7,79	3,1
L9.6 Língresis- og vingulsvist	3,74	1,5
L10 Mólendi	49,11	19,6
L10.2 Flagmóavist	0,21	0,1
L10.4 Grasmóavist	6,05	2,4
L10.6 Fjalldrapamóavist	32,76	13,1
L10.8 Lyngmóavist á láglendi	0,22	0,1
L10.10 Víðikjarrvist	9,86	3,9
L11 Birkiskóglendi	20,80	8,3
L11 Birkiskógur	20,80	8,3
L14 Aðrar landgerðir	73,78	29,5
L14.1 Þéttbýli og annað manngert land	51,12	20,4
L14.2 Tún og akurlendi	22,66	9,0
Vatn Ferskvatn	7,45	3,0
V2 Straumvötn	7,45	3,0
Samtals	250	100,0

4.2.1 Verndargildi vistgerða

Flestar vistgerða á athugunarsvæðinu eru algengar á landsvísu en verndargildi þeirra er mishátt. Að jafnaði er verndargildi gróskumikilla vistgerða hærra en lítið gróinna vistgerða.

Votlendisvistgerðir

Starungsmýravist er gróskumikil votlendisvistgerð með mjög hátt verndargildi, bæði samkvæmt frum- og endurmati Náttúrufræðistofnunar (verndargildi 32). Hún er einnig skilgreind sem forgangsvistgerð við val svæða á framkvæmdaáætlun náttúruminjaskrár (2. tafla og 5. viðauki). Starungsmýravist er með mesta þekju votlendisvistgerða á athugunarsvæðinu og nær samtals yfir rúmlega 19 hektara eða 7,7% (1. tafla). Hún er ríkjandi norðan og sunnan við núverandi veg austur frá Ófeigsstöðum, sérstaklega í kringum Rangá, þar sem hún tengist stærra samfelldu votlendissvæði. Vistgerðin finnst einnig norðan við heimreið að Rauðuskriðu þar sem hún tengist stóru votlendissvæði og á nokkrum blettum við Húsabakka.

Gulstararflóavist er einnig með mjög hátt verndargildi (32) og telst til forgangsvistgerða. Hún fannst einungis á einu stað innan athugunarsvæðisins, sunnan við núverandi veg milli Rangár og Skjálfandafljóts, þar sem hún tengist stóru votlendissvæði. Þekja gulstararflóavistar á athugunarsvæðinu er 0,34 ha (0,1%).

Tjarnastararflóavist er þriðja votlendisvistgerðin á athugunarsvæðinu með mjög hátt verndargildi (29) og er einnig flokkuð sem forgangsvistgerð. Vistgerðin er með næsthæsta þekju votlendisvistgerða á athugunarsvæðinu eða 8,94 ha. Hún myndar langar breiður í gömlum farvegi norðan og vestan Húsabakka en finnst einnig á votlendissvæðinu austan Ófeigsstaða, beggja vegna núverandi vegar. Vistgerðin finnst einnig á nokkuð stóru svæði austan núverandi vegar á milli Rauðuskriðu og Húsabakka.

Brokflóavist og starungsflóavist eru með mjög litla útbreiðslu, samtals 0,24 ha. Starungsflóavist finnst vestan við Skjálfandafljót og sunnan við Húsabakka en brokflóavist bara á einum stað, á votlendissvæði austan Ófeigsstaða (sunnan við núverandi veg).

Hrossanálarvist, sem heyrir undir votlendi en er meira á sendnu undirlagi, hefur miðlungs verndargildi (15). Hún finnst aðeins á tveimur stöðum innan athugunarsvæðisins, samtals 0,49 ha, annars vegar innan um mólendi sunnan við Húsabakka (vestan við veglínu) og hins vegar innan um víðikjarrvist norðan Húsabakka.

Fimm votlendisvistgerðir á athugunarsvæðinu eru á lista Bernarsamningsins (Council of Europe 2019) yfir vistgerðir sem þarfnast verndar: hrossanálarvist, starungsmýravist, starungsflóavist, tjarnastararflóavist og gulstararflóavist.

Birkiskógur

Birkiskógur hefur hátt verndargildi samkvæmt bæði frum- og endurmati, telst til forgangsvistgerða og er á lista Bernarsamningsins yfir vistgerðir sem þarfnast verndar. Vistgerðin hefur töluverða útbreiðslu á athugunarsvæðinu og er heildarþekjan rúmlega 20,8 ha (8,3%). Birkiskógur finnst á hrauni beggja vegna núverandi vegar norðan Húsabakka og í vesturhlíðum Garðsnúps. Hann þekur einnig töluvert svæði meðfram Aðaldalsvegi norðan við bæinn Tjörn.

Graslendisvistgerðir

Fjórar gróskumiklar graslendisvistgerðir voru kortlagðar innan athugunarsvæðisins, allar á lista Bernarsamningsins yfir vistgerðir sem þarfnast verndar: snarrótarvist, grasengjavist, língresis- og vingulsvist og finnugsvist.

Snarrótarvist hefur hátt verndargildi samkvæmt frum- og endurmati (verndargildi 21). Hún finnst á gömlu ræktar- og beitolandi á þykkum og frjósömum jarðvegi, líklega votlendisjarðvegi, og er hún rík af æðplöntum. Vistgerðin er útbreidd á suðurhluta athugunarsvæðisins, austan við núverandi veg meðfram Rangá. Einnig er stórt svæði þakið snarrótarvist suðvestur af eyðibýlinu Skriðuseli, rétt austan við núverandi veg. Í kringum Núpsvelli og austan við þá má einnig finna stóra bletti snarrótarvistar.

Grasengjavist (verndargildi 21) finnst bæði á sendnu framburðarlandi og framræstu landi. Á athugunarsvæðinu finnst hún víða nálægt votlendissvæðum, m.a. í kringum Rangá og norðan við heimreið að Rauðuskriðu, einkum vestan við núverandi veg. Minni blettir finnast einnig á framræstum svæðum, þar á meðal í nágrenni Húsabakka.

Língresis- og vingulsvist (verndargildi 21) einkennist af gróskumiklum graslendistegundum, til dæmis hálíngresi og túnvingli. Hún finnst á smáum blettum meðfram Rangá og báðum megin núverandi vegar austur frá Núpsvöllum.

Finnungsvist var með hátt verndargildi samkvæmt frummati en er metin með verndargildi 13 í endurmati. Hún er sjaldgæf á svæðinu og finnst aðeins á litlum svæðum norðan við Tjörn, austan við Aðaldalsveg, og þar sem fyrirhuguð veglína sveigir til norðurs út af núverandi vegi vestur af gatnamótum Norðausturvegar og Aðaldalsvegar.

Mólendisvistgerðir

Fjalldrapamóavist er með miðlungs verndargildi (15) samkvæmt bæði frum- og endurmati og er næstútbreiddasta vistgerðin á athugunarsvæðinu en hún þekur alls 32,76 ha (13,1%). Vistgerðin er ríkjandi vestan við núverandi veg frá Skjálfandafljóti að Húsabakka en næst fljótinu má víða sjá röskuð svæði. Vistgerðin finnst einnig á svæði milli Rangár og Skjálfandafljóts, bæði sunnan og norðan vegar.

Aðrar landvistgerðir á athugunarsvæðinu hafa lágt til miðlungs verndargildi (3–9) samkvæmt endurmati (2. tafla). Þetta eru yfirleitt vistgerðir með strjálli eða ósamfelldri gróðurþekju, s.s. melar, moldir, skriður og eyrar, en einnig vistgerðir moslendis þar sem mosaþekja er að jafnaði um eða yfir 75%.

2. tafla. Verndargildi vistgerða sem fundust á athugunarsvæðinu.

Land	Gróður- þekja (%) ¹	Verndargildi frummat ²	Á lista Bernar- samnings ³	Forgangs- vistgerð ⁴	Verndargildi endurmat ⁵	61. gr. náttúru- verndarlaga ⁶
L2 Moldir						
L2.1 Moldavist	36	Lágt			3	
L3 Skriður og klettur						
L3.2 Grasvíðiskriðuvist	17	Lágt	x		6	
L3.3 Ljónslappaskriðuvist	4	Lágt	x		6	
L4 Eyrar						
L4.1 Eyravist	4	Lágt			3	
L4.2 Auravist	63	Miðlungs			9	
L5 Moslendi						
L5.2 Melagambravist	74	Miðlungs			7	
L6 Hraunlendi						
L6.4 Lynghraunavist	79	Miðlungs			9	
L8 Votlendi						
L8.4 Hrossanálarvist	94	Miðlungs	x		15	
L8.9 Starungsmýravist	98	Mjög hátt	x	x	32	x
L8.11 Brokflóavist	98	Mjög hátt			22	x
L8.12 Starungsflóavist	98	Mjög hátt	x		23	x
L8.13 Tjarnastarflóavist	96	Mjög hátt	x	x	29	x
L8.14 Gulstararflóavist	93	Mjög hátt	x	x	32	x
L9 Graslendi						
L9.2 Finnungsvist	98	Hátt	x		13	
L9.4 Snarrótarvist	100	Hátt	x		21	
L9.5 Grasengjavist	98	Hátt	x		21	
L9.6 Língresis- og vingulsvist	98	Hátt	x		21	
L10 Mólendi						
L10.2 Flagmóavist	76	Lágt			5	
L10.4 Grasmóavist	94	Hátt	x		18	
L10.6 Fjalldrapamóavist	96	Miðlungs			15	
L10.8 Lyngmóavist á láglandi	94	Miðlungs	x		21	
L10.10 Víðikjarrvist	97	Mjög hátt	x		25	
L11 Skóglendi						
L11 Birkiskógur	99	Hátt	x	x	18	x
L14 Aðrar landgerðir⁷						
L14.1 Þéttbýli og annað manngert land						
L14.2 Tún og akurlendi						
Vatn						
Ferskvatn						
V2 Straumvötn						

¹ Meðalgróðurþekja í viðkomandi vistgerð skv. fyrri mælingum (Sigurður H. Magnússon o.fl., 2016).

² Frummat á verndargildi skv. Jóni Gunnari Ottóssyni og Sigurði H. Magnússyni (2016), Marianne Jensdóttir Fjeld o.fl. (2016) og Gunnhildi Georgsdóttur o.fl. (2016).

³ Á lista Bernarsamningsins yfir vistgerðir sem þarfnast verndar (Council of Europe, 2019).

⁴ Forgangsvistgerð samkvæmt endurmati á verndargildi (Olga Kolbrún Vilmundardóttir o.fl., 2019).

⁵ Verndargildi samkvæmt endurmati á verndargildi (Olga Kolbrún Vilmundardóttir o.fl., 2019).

⁶ Sérstök vernd tiltekinnar vistkerfa og jarðminja (Lög um náttúruvernd nr. 60, 2013, 61. gr.).

⁷ Verndargildi annarra landgerða ekki metið, ath. þó skógrækt (Lög um skóga og skógrækt nr. 33, 2019).

4.2.2 Gróðurlýsing

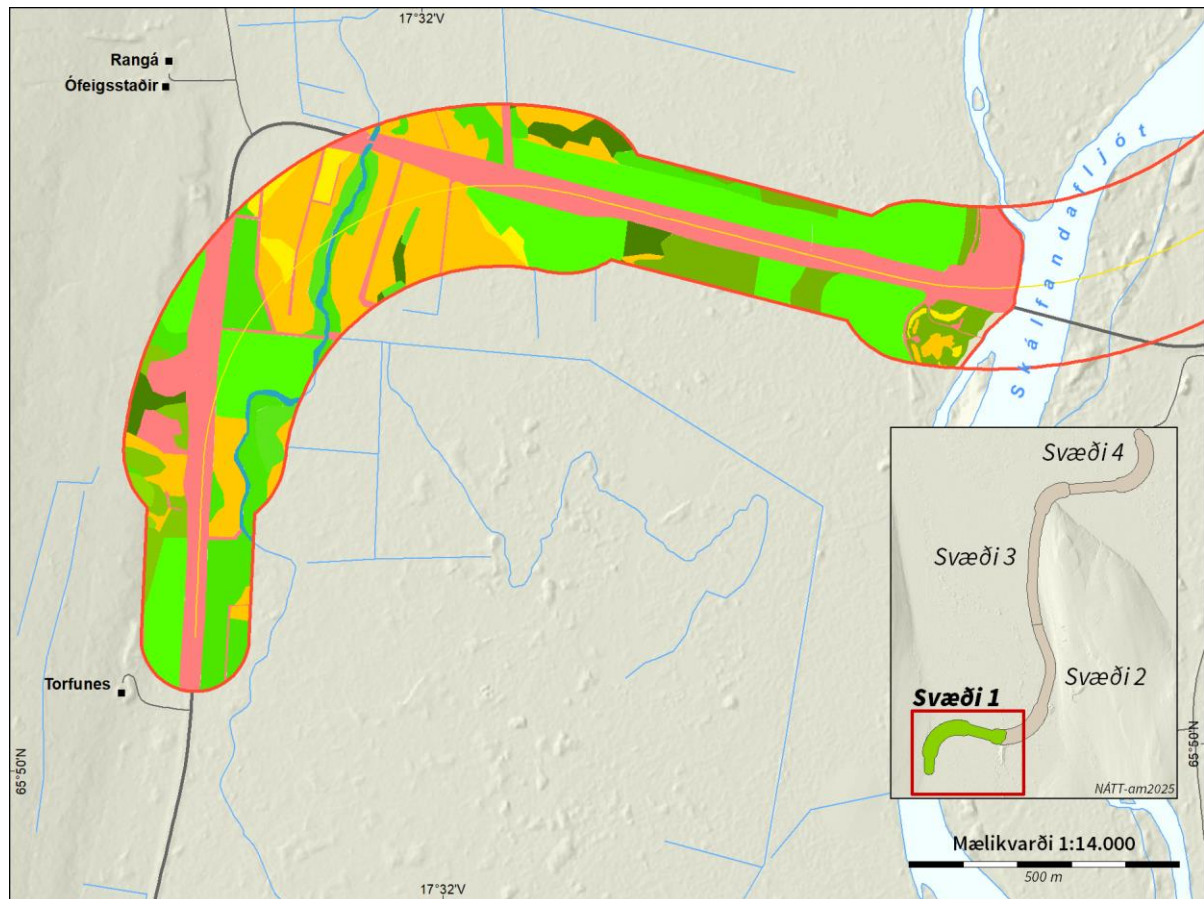
Frá Torfunesi að Skjálfandafljóti

Meðfram Rangá, vestan megin við núverandi veg, er mikið votlendissvæði sem er nýtt til beitar (2. mynd). Það er hluti af stærra samfelldu votlendissvæði austan við Þverá. Á mjög blautum svæðum, þar sem framræsla hefur ekki dugað til, er starungsmýravist ríkjandi. Þar er landið flatt og þakið frjósömu og deigu eða forblautu mýrlendi. Þar sem vatnsstaða er há er hægt að finna stóra bletti tjarnarstararflóavistar.

Landið er algróið en gróður er víða frekar lágvaxinn vegna beitarálags. Æðplötur eru ríkjandi en mosapekja er einnig mikil. Fléttur finnast ekki vegna mikillar bleytu. Á þurrum svæðum í gömlu beitarlandi eru snarrótarvist og aðrar gróskumiklar graslendisvistgerðir, s.s. grasengjavist og língresis- og vingulsvist, alls ráðandi (3. kort). Þetta á sérstaklega við um svæðið meðfram Rangá og núverandi vegi. Hér og þar er einnig hægt að finna bletti af víðikjarrvist. Í kringum Torfunesbæinn er mikið manngert land. Norðar má finna mósaík af flagmóa-, grasmóa- og snarrótarvist, auk votlendisbletta (starungsmýri) og smárra svæða með víðikjarrvist.

2. mynd Votlendissvæði meðfram Rangá er nýtt sem beitaland. Starungsmýravist er ríkjandi á svæðinu. Ljós. Aníta Ósk Áskelsdóttir, 26. júlí 2023.

VIST- OG LANDGERÐIR		
L4 Eyra	L9.6 Língresis- og vingulsvist	Afmörkun athugunarsvæðis
L4.2 Auravist	L10 Mólendi	
L8 Votlendi	L10.2 Flagmóavist	Nýjar veglínur
L8.9 Starungsmýravist	L10.4 Grasmóavist	Núverandi veglínur
L8.11 Brokflóavist	L10.6 Fjalldrapamóavist	Stofnvegur
L8.12 Starungsflóavist	L10.10 Viðikjarrvist	Annar vegur
L8.13 Tjarnastararflóavist	L14 Aðrar landgerðir	Á, lækur
L8.14 Gulstararflóavist	L14.1 Þéttbýli og annað manngert land	Stöðuvatn, tjörn
L9 Graslandi	L14.2 Tún og akurlendi	
L9.4 Snarrótarvist	V Ferskvatn	
L9.5 Grasengjavist	V1 Stöðuvatn og V2 Straumvötn	

3. kort. Vistgerðir á svæðinu frá Torfunesi að Skjálfandafljóti.

Frá brúnni yfir Rangá að Skjálfandafljóti er landið að mestu manngert, í bland við fjalldrapamóavist. Þar eru einnig blettir með viðikjarrvist, en norðan við veg er starungsmýri sem tengist stóru votlendissvæði. Næst fljótinu eru svæði með votlendismósaík sunnan við veg en norðan vegar er raskað svæði.

Rétt sunnan við athugunarsvæðið, í landi Gvendarstaða, fundust þrjár tegundir kólfsveppa sem eru á heimsválista IUCN: skarlattoppa, *H. punicea*, fjóluhúfa, *C. lacmus*, og porfirróðla, *E. porphyrophaeum*. Ætla má að þessar tegundir geti fundist víðar á þessum slóðum.

Frá Skjálfandafljóti að svæði í kringum Húsabakka

Gróður beggja vegna veglínu ber skýr merki fyrri framkvæmda við vegagerð og er að mestu leyti afleiddur, þar sem hann hefur endurnýjast eftir rask. Af þessum sökum hafa vistgerðir á svæðinu ekki dæmigerða tegundasamsetningu.

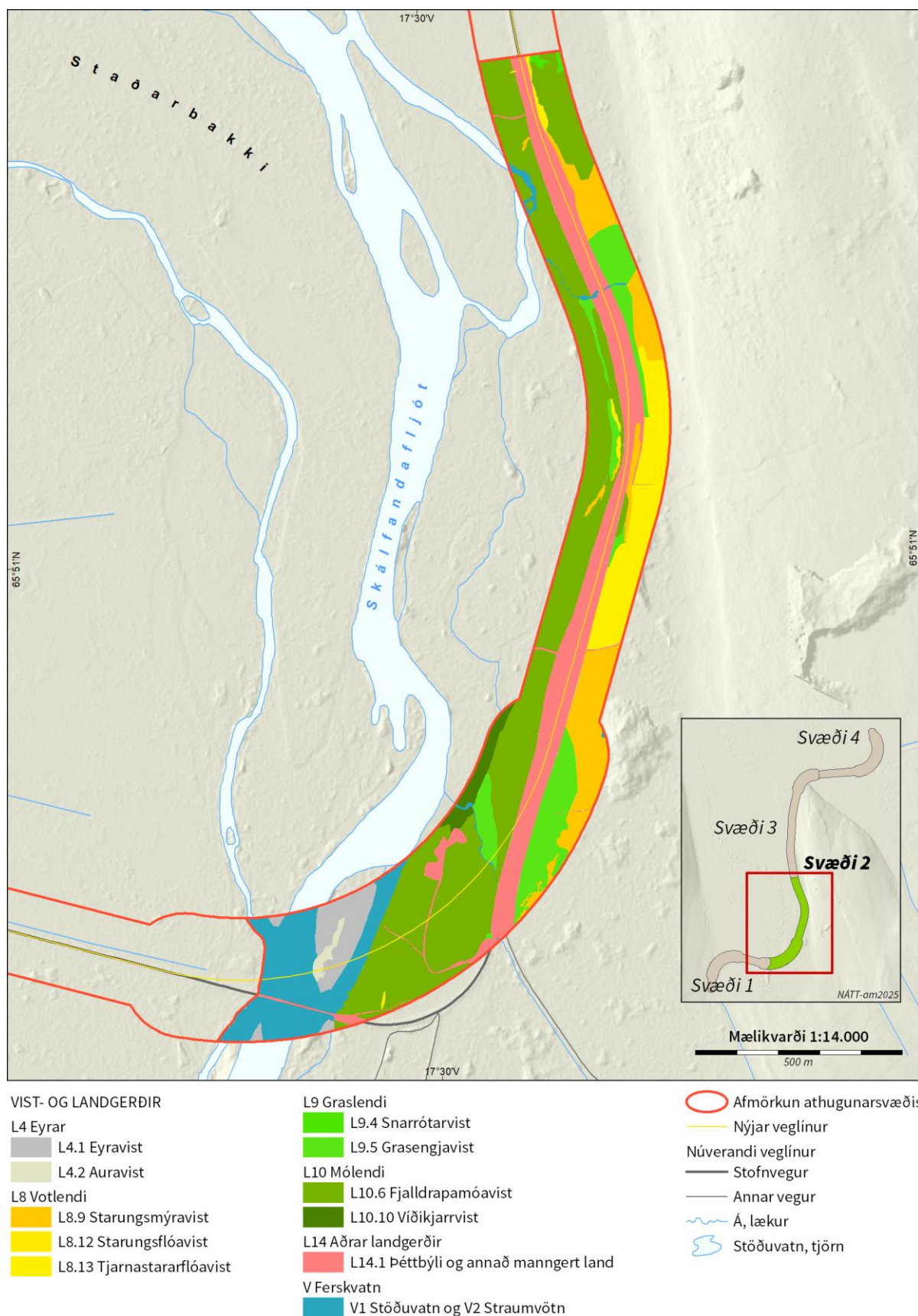
Vestan veglínu, frá fljótinu að Húsabakka, er þurrlandi ríkjandi, einkum fjalldrapamóavist og grasengjavist (4). Auk þess má finna víðikjarrvist á einu fremur stóru belti (3. mynd). Austan megin við veglínuna er votlendi hins vegar ráðandi, einkum starungsmýri og tjarnarstaraflóavist (4. mynd). Votlendisvistgerðirnar tengjast stærra votlendissvæði. Inn á milli votlendissvæða má einnig finna minni þurrlandissvæði, þar á meðal grasengjavist og fjalldrapamóavist.

3. mynd. Mörk fjalldrapamóa og víðikjarrvistar við austurbakka Skjálfandafljóts. Ljós. Pawel Wasowicz, 29. ágúst 2024.

4. mynd. Votlendissvæði austan við veglínu B, norðvestan við Rauðuskriðu. Ljós. Pawel Wasowicz, 29. ágúst 2024.

4. kort. Vistgerðir á svæðinu frá Skjálfandafljóti að svæði í kringum Húsabakka.

Frá svæði í kringum Húsabakka að Núpsvöllum

Svæðið í kringum Húsabakka og norður að Núpsvöllum hýsir flókna mósaík af manngerðum svæðum og náttúrulegum búsvæðum með hátt verndargildi. Í nálægð við bæinn Húsabakka hefur gróðri verið gjörbreytt þannig að engin merki um upprunalegt gróðurfar sjást lengur. Rétt utan við ræktað land var hins vegar kortlagt votlendi með mjög hátt verndargildi (5. kort), þar er meðal annars að finna tjarnarstararflóavist sem hefur þróast í gömlum farvegi (5. mynd). Nálægt þessum mjög blautu svæðum, þar sem landið er heldur þurrara, finnast starungsmýrar.

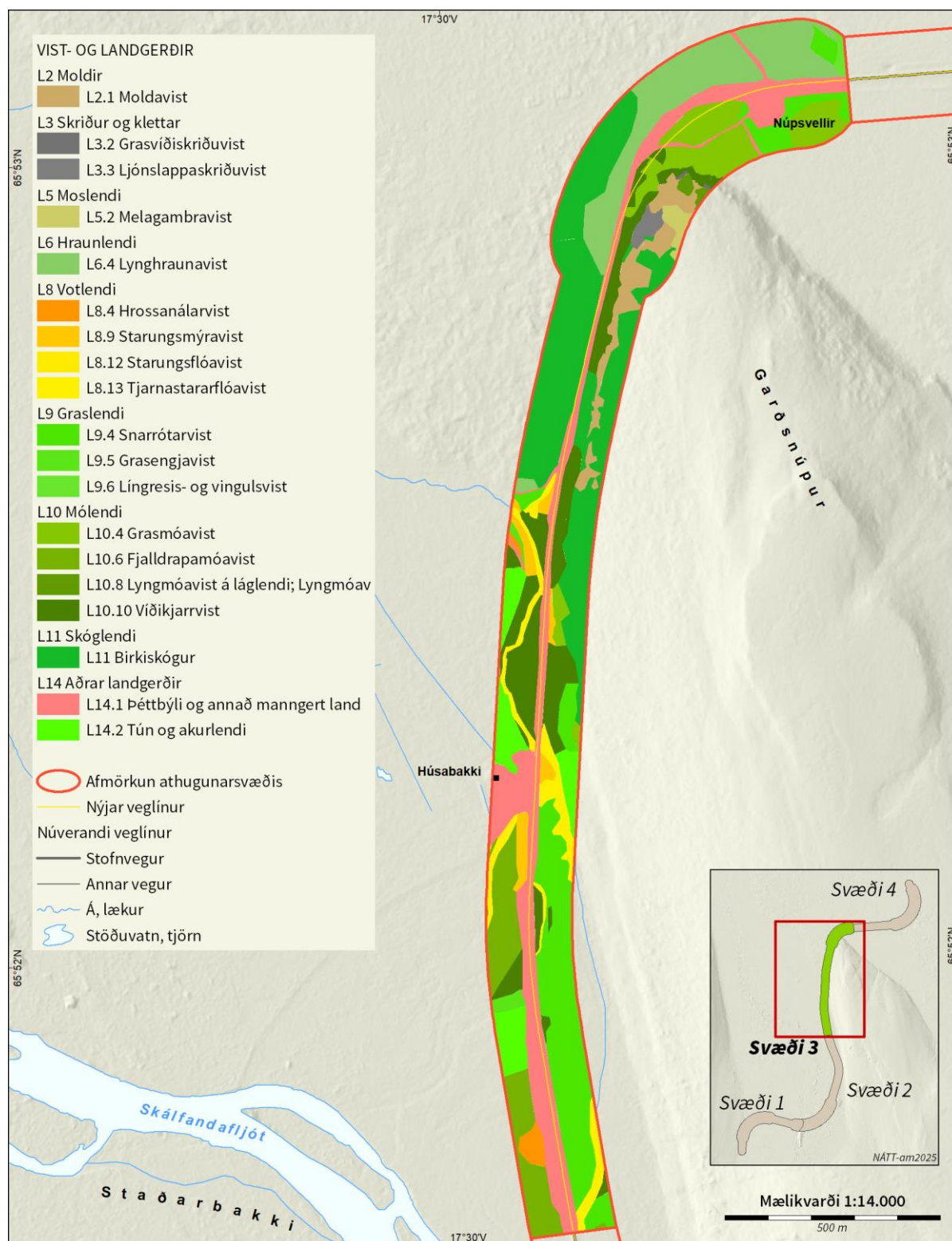
Samhliða minnkandi rakastigi í jarðvegi er að finna aðrar vistgerðir með hátt eða mjög hátt verndargildi. Á þykkum og frekar þurrum jarðvegi er að finna stóra bletti af víðikjarri og grasengjavist. Þar eru einnig blettir með hrossanálavist, sem er rík af æðplöntutegundum, og snarrótavist. Skammt frá veginum er víðikjarr ríkjandi sem breytist smám saman í þéttan og tegundaríkan birkiskóg sem þekur vesturhliðar Garðsnúps og hraunið vestan við núverandi veg (6. mynd). Skammt austan við svæðið var árið 2012 skráð mosategund á heimsválista IUCN, tjarnakrækja, *S. scorpioides*.

5. mynd. Tjarnarstararflóavist sem hefur þróast í gömlum árfarvegi við Húsabakka. Á svæðinu er flókin mósaík manngerðra svæða og náttúrulegra búsvæða með hátt verndargildi. Ljós. Pawel Wasowicz, 4. september 2023.

6. mynd. Birkiskógur þekur hraun vestan við núverandi vegstæði norðan við Húsabakka. Myndin er tekin ofan af Garðsnúpi en birkiskógur þekur einnig vesturhliðar hans. Ljós. Pawel Wasowicz, 25. júlí 2023.

Svæðið í kringum Núpsvöll, beggja vegna núverandi vegar, hefur tekið miklum breytingum af mannavöldum og merki um bæði nýlegar og eldri breytingar á gróðurfari eru greinileg (7. mynd). Áberandi er stórt raskað svæði, að öllum líkindum tilkomið við síðustu vegagerð. Það er um 2,5 km langt og 50 m breitt og almennt nokkuð vel gróið. Sunnan núverandi vegar og raskaða svæðisins var kortlagt mismunandi graslendi, t.d. snarrótarvist og língræs- og vingulsvist (5. kort), sem líklega hafa þróast á yfirgefnu landbúnaðarlandi. Nær norðurhlíðum Garðsnúps eru grasmóar þar sem áhrif beitar eru greinileg. Rétt undir fjallshlíðunum tekur við víðikjarr en ofar

eru skriður (grasvíðiskriðuvist og ljónslappaskriðuvist). Enn ofar er stórt og lítið gróið rofsvæði sem flokkast sem moldavist og næst fjallstindi er fullgróið moslendi þakið melagambra, *Racomitrium ericoides*, þ.e. melagambravist.

Norðan vegar eru bein áhrif mannsins minna áberandi og þar var kortlögð lynghraunavist á stóru svæði. Það gróðursamfélag breytist síðan í birkiskóg á vesturhluta svæðisins. Á svæðinu er allmikil æðplöntuþekja, einkum lyngtegundir, auk mosa og fléttna, þó gróður sé almennt lágvaxinn. Norðan núverandi vegar er graslendi minna áberandi en sunnan við veg og er þar einkum að finna snarrótarvist og língresis- og vingulsvist á svæðum sem án efa voru notuð sem tún fyrr á tímum.

7. mynd. Séð yfir vistgerðir við núverandi veg frá Núpsvöllum að Tjörn. Myndin er tekin ofan af Garðsnúpi. Ljós. Aníta Ósk Áskelsdóttir, 25. júlí 2023.

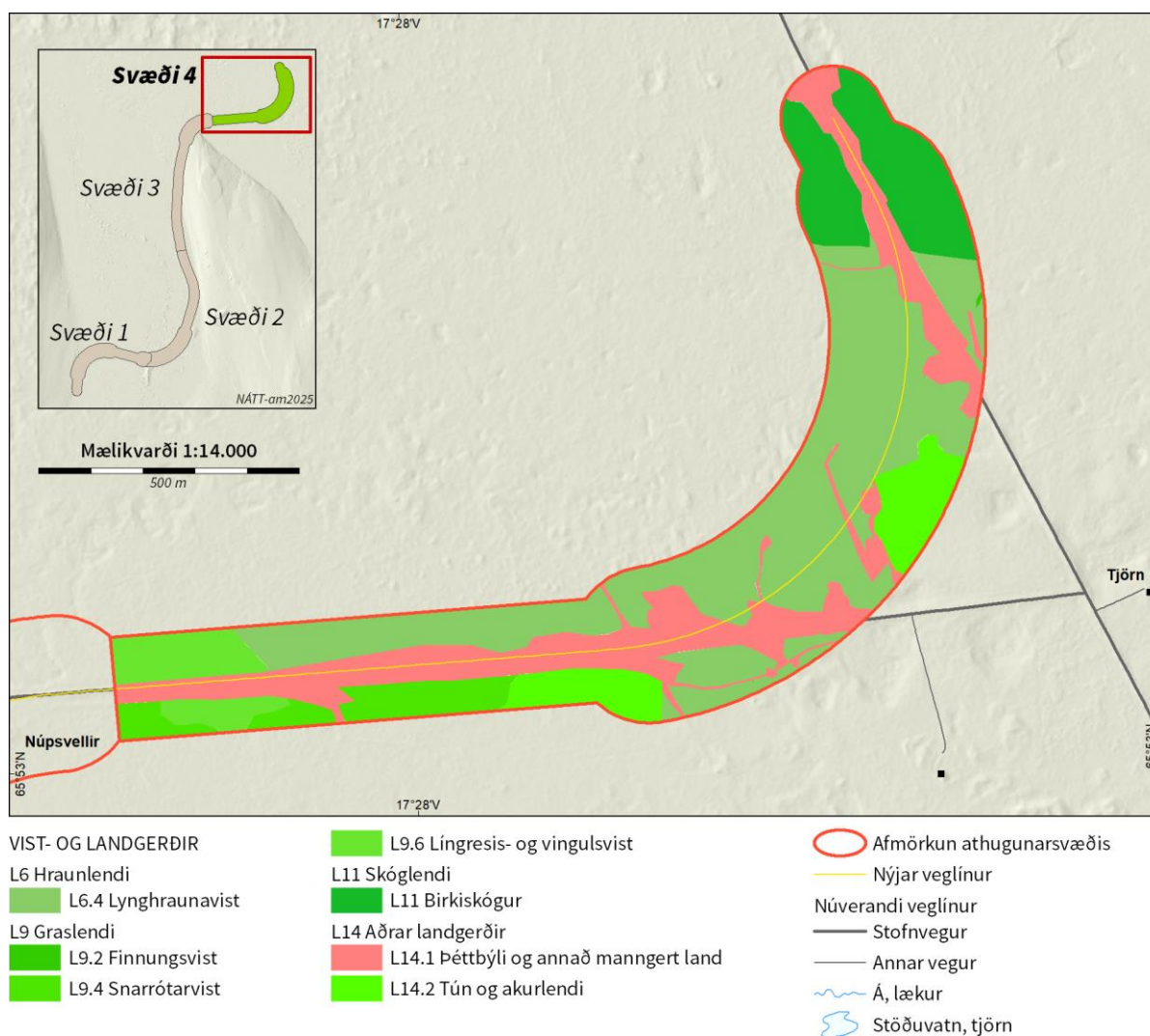
Frá Núpsvöllum að hrauni norðan við Tjörn

Gróður beggja vegna veglínu á þessu svæði ber skýr merki fyrri framkvæmda við vegagerð og er að mestu leyti afleiddur, þar sem hann hefur endurnýjast eftir rask. Sunnan við veginn er graslendi ríkjandi en norðan vegar eru hraun með lyngi og graslendi, auk raskaðs lands. Rétt við bæinn Tjörn er mikið ræktarland, þ.e. tún, akurlendi og beitarland. Lengra til norðurs tekur við lynghraunavist (8. mynd). Svæðið er allvel gróið en á nokkrum stöðum er rask greinilegt, til dæmis meðfram veginum þar sem er áberandi raskað svæði, 30–120 m á breidd. Að auki eru nokkrur gömul efnistökusvæði (námur).

Á norðurhluta svæðisins eru lynghraunavist og birkiskógur ríkjandi gróðursamfélög (6. kort). Mörkin milli þeirra eru óljós. Ljóst er að landnám birkis er í gangi á hrauninu og það skapar breiða jaðarvist (svæði á mörkum tveggja plöntusamfélaga). Slík svæði má greina bæði sem birkiskóg og lynghraunavist.

8. mynd. Lynghraunavist er tegundarík vistgerð sem þekur hraun norðan við Tjörn beggja vegna Aðaldalsvegur. Ljós. Pawel Wasowicz, 4. september 2023.

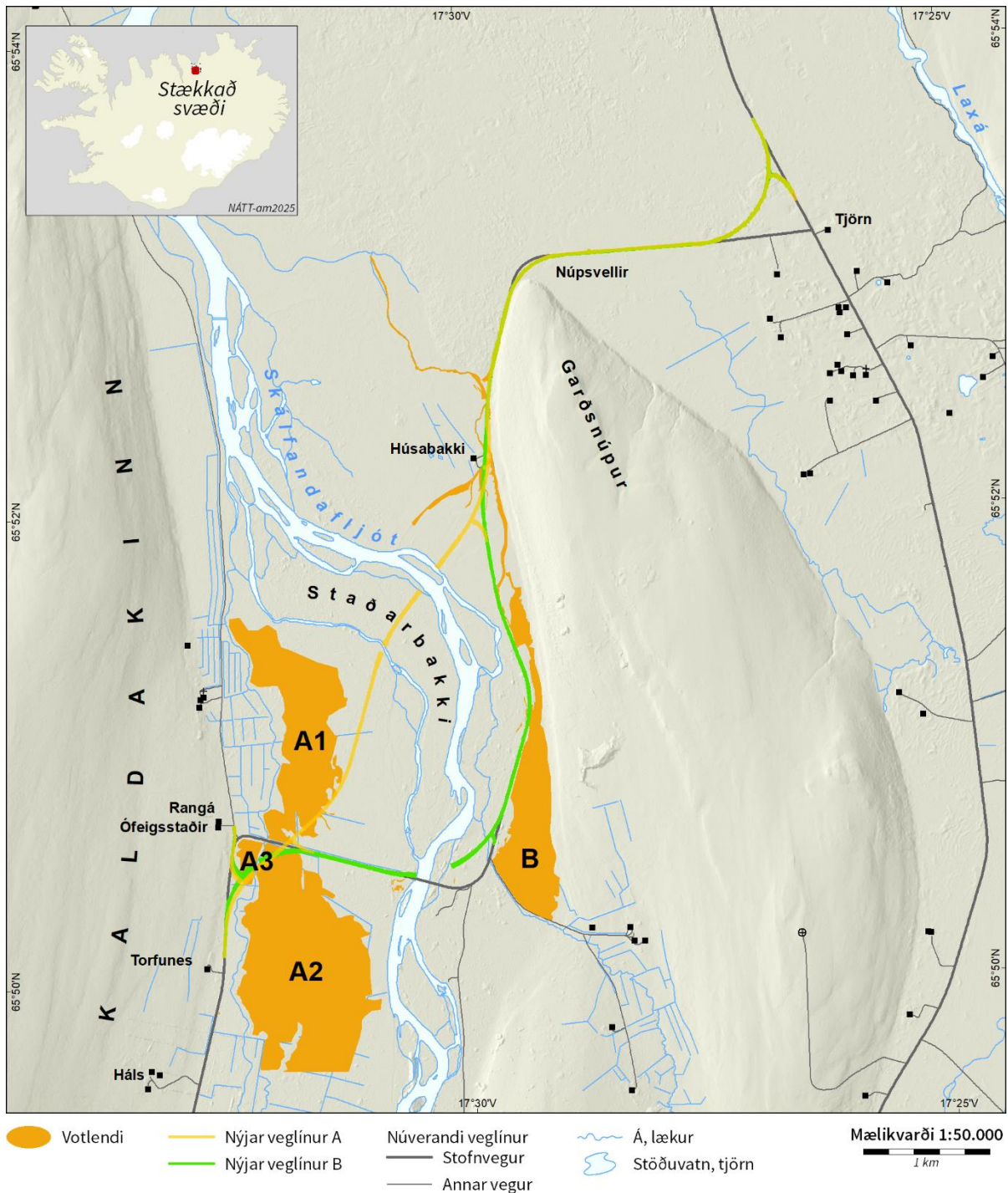

6. kort. Vistgerðir á svæði frá Núpssvöllum að hrauni norðan við bæinn Tjörn

4.2.3 Votlendi

Við vettvangsrannsóknir voru kortlögð tvö helstu votlendissvæðin innan og í nágrenni athugunarsvæðis veglína A og B. Svæðin eru nefnd svæði A og svæði B (7. kort).

Svæði A er staðsett bæði norðan og sunnan við núverandi veg á milli Rangár og Skjálfandafljóts. Svæðið hefur áður verið eitt samfellt votlendi en var klofið í sundur með lagningu Norðausturvegar og tilheyrandi raski. Hluti þess hefur verið þurrkað og nýtt til beitar en tvö stór samfelld votlendissvæði eru enn til staðar: A1 norðan vegar, um 73 ha, og A2 sunnan vegar, um 135 ha.

7. kort. Staðsetning stærri votlendissvæða og veglínu A og B.

Minna svæðið, A1 norðan við veg, virðist ekki nýtt í miklum mæli í dag (9. mynd) en A2 sunnan vegar er hins vegar nýtt sem beitarland og er beitarálagið víða mikið. Þessi votlendissvæði virðast hafa verið mun umfangsmeiri áður fyrr en austurhlutar þeirra hafa verið framræstir og þeim breytt í graslendi. Ummerki framræslu sjást greinilega á báðum svæðum sem hefur þó ekki dugað til að þurrka svæðin að fullu. Aðeins lítill hluti þessara víðfeðmu votlendissvæða liggur innan athugunarsvæðis fyrirhugaðrar veglínu.

Svæðið A3 (um 4,6 ha) staðsett milli Rangár og núverandi vegar, var hluti af samfellda votlendissvæðinu. Það er nýtt sem beitaland.

Votlendissvæði B er þriðja stærsta votlendið sem var kortlagt, alls um 60 ha að flatarmáli. Það er austan við núverandi veg og norðvestan við bæinn Rauðuskriðu. Meginhluti svæðisins tengist kerfi minni votlendissvæða sem hafa myndast meðfram gömlum farvegi Skjálfandafljóts. Þetta votlendiskerfi hefur áður verið samfelld heild en er rofið í tvennt við Húsabakka vegna núverandi vegar. Þaðan heldur votlendiskerfið áfram í suðvestur og norðvestur og afmarkar greinilega gamlan farveg fljótsins.

Samfelld votlendi yfir 2 ha að flatarmáli njóta verndar samkvæmt 61. gr. laga um náttúruvernd nr. 60/2013.

9. mynd. Séð yfir hluta af stóru votlendissvæði (A1) sem Norðausturvegur liggur í gegnum. Ljósmynd. Pawel Wasowicz, 30. ágúst 2024.

4.2.4 Samanburður á flatarmáli vistgerða sem tapast undir afmarkað vegstæði á athugunarsvæði veglínu A og veglínu B

Við samanburð á áhrifum veglínu A og B vegna beinnar eyðingar vistgerða sem tapast undir veginn, kemur í ljós að veglína A sker 5,33 hektara af vistgerðum sem njóta verndar samkvæmt 61. grein náttúruverndarlaga. Þetta samsvarar 23,6% af heildarsvæðinu sem fer undir veginn. Á móti sker veglína B 3,63 hektara, eða 14,8%, sem er umtalsvert minna.

Skóglendi sem fer undir veginn er einnig meira í tilviki veglínu A. Þar tapast 1,08 hektarar (4,8%), en aðeins 0,39 hektarar (1,6%) við framkvæmd veglínu B (3. tafla og 6. viðauki).

3. tafla. Flatarmál vistgerða sem tapast undir afmörkuðu vegstæði á athugunarsvæði veglínu A og B.

Vistlendi/Aðrar landgerðir		Afmörkuð veglína A		Afmörkuð veglína B	
Vistgerð/Flokkar annarra landgerða		Heildarsvæði, flatarmál (ha)	Hlutfall af heildarsvæði (%)	Heildarsvæði, flatarmál (ha)	Hlutfall af heildarsvæði (%)
Land			99,6		99,9
L4 Eyrar		0,27	1,2	0,00	0,0
L4.1 Eyravist		0,07	0,3	0,00	0,0
L4.2 Auravist		0,20	0,9	0,00	0,0
L6 Hraunlendi		1,81	8,0	1,87	7,6
L6.4 Lynghraunavist		1,81	8,0	1,87	7,6
L8 Votlendi		2,44	10,8	1,37	5,6
L8.9 Starungsmýravist		2,07	9,2	1,21	4,9
L8.12 Starungsflóavist		0,02	0,1	0,00	0,0
L8.13 Tjarnastararflóavist		0,35	1,5	0,13	0,5
L8.14 Gulstararflóavist		0,00	0,0	0,03	0,1
L9 Graslandi		1,50	6,7	0,74	3,0
L9.2 Finnungsvist		0,06	0,2	0,00	0,0
L9.4 Snarrótarvist		0,92	4,1	0,52	2,1
L9.5 Grasengjavist		0,42	1,8	0,21	0,8
L9.6 Língresis- og vingulsvist		0,11	0,5	0,02	0,1
L10 Mólendi		5,44	24,1	2,09	8,5
L10.4 Grasmóavist		0,46	2,1	0,46	1,9
L10.6 Fjalldrapamóavist		3,16	14,0	1,13	4,6
L10.10 Víðikjarrvist		1,82	8,1	0,50	2,0
L11 Birkiskóglendi		1,08	4,8	0,39	1,6
L11 Birkiskógur		1,08	4,8	0,39	1,6
L14 Aðrar landgerðir		9,92	44,0	18,00	73,5
L14.1 Þéttbýli og annað manngert land		9,04	40,1	17,56	71,7
L14.2 Tún og akurlendi		0,88	3,9	0,44	1,8
Vatn	Ferskvatn	0,10	0,4	0,03	0,1
	V2 Straumvötn	0,10	0,4	0,03	0,1
	Samtals	22,6	100,0	24,5	100,0

Þegar horft er til vistgerða sem hafa hátt eða mjög hátt verndargildi, sker veglína A 7,29 hektara, sem jafngildir 32,3% af heildarsvæðinu sem liggur undir veglínunni. Til samanburðar sker veglína B aðeins 3,46 hektara eða 14,1%.

Að lokum, þegar skoðað er flatarmál manngerðra landgerða sem veglínurnar fara yfir, kemur í ljós að veglína B sker 18,00 hektara, sem er 73,5% af heildarsvæðinu. Veglína A sker hins vegar 9,92 hektara eða 44,0% (3. tafla).

4.3 Skriðuföll

4.3.1 Skriðufallaaðstæður

Út með Skjálfandafljóti, t.d. í Garðsnúpi, Kinnarfelli, Skriðnafelli og Út-Kinn, er sethulan ýmist ósamfelldur jökulruðningur eða jarðvegur. Könnun á nýlegum skriðusárum sýnir að víða liggur jökulslípaður berggrunnur beint undir 0,5–1,5 m þykkum jarðvegi. Í jarðveginum koma fyrir þunn lög rík af leir og silti, eða súr fínkorna gjóskulög, sem ásamt berggrunni hafa lítið gegndræpi og hleypa vatni illa gegnum sig. Vegna þéttni laganna geta þau leitt vatn undan halla og myndað nokkurskonar „veik lög“. Við mikla vætutíð getur slíkt leitt til vatnsmettunar jarðvegsins ofan við veik lögin og myndunar skriðflata. Athuganir benda til að jarðvegsskriður á svæðinu bresti og skriði fram á slíkum fínefnaríkum lögum og stundum á berggrunni. Slík fínefnarík lög finnast bæði í og undir jarðvegi í Garðsnúpi, Kinnarfelli og í Út-Kinn. Þessar aðstæður virðast vera lykilþáttur í flestum skriðuföllum á svæðinu.

Skriðurnar samanstanda flestar af nær hreinum jarðvegi og flokkast sem jarðvegsskriður. Í sumum tilvikum falla skriður úr jökulruðningi og flokkast þá til aurskriða. Slíkar skriður eru sjaldgæfari þar sem jökulruðningurinn er yfirleitt einsleitur, ólagskiptur og án „veikra laga“ og því er stæðni hans almennt meiri en stæðni jarðvegsins (óbirt gögn Náttúrufræðistofnunar).

4.3.2 Skriðusaga

Til eru heimildir um skriðuföll úr fjöllum beggja vegna Skjálfandafljóts. Skemmst er að minnast stórrar skriðu sem féll vorið 2013 úr Kinnarfelli vestanverðu yfir Norðausturveg á um 250–300 m kafla og náði niður í Rangá. Skriðuföllin í Út-Kinn haustið 2021 eru einnig eftirminnileg, þau náðu víða yfir Út-Kinnarveg (851) og féllu sumstaðar nærri bæjarhúsum (Ofanflóðagagnagrunnur Náttúrufræðistofnunar og Veðurstofu Íslands). Í báðum tilvikum var nær eingöngu um jarðvegsskriður að ræða. Skriðusagan bendir til að stærstu skriðuföllin á svæðinu eigi sér stað vestan fljóts, þar sem jarðvegur er þykkari og fjöllin hærri samanborið við þynnri jarðvegsþekju í lægri hlíð Garðsnúps austan fljótsins. Skriðusvæðin vestan fljóts eru utan könnunarsvæðisins og ekki fjallað meira um þau hér.

10. mynd. Jarðvegsskriður féllu við Hafralæk austan í Garðsnúpi í miklum leysingum í júní 1995. Ljós. Halldór G. Pétursson, júní 1995.

Margar skriður hafa fallið í Garðsnúpi, bæði austan og vestan megin, í gegnum tíðina (10. mynd). Ummerki skriðufalla eru greinileg á vettvangi sem og á loftmyndum. Nokkur nýleg skriðuör, lítt gróin og áberandi, sjást vel en einnig eldri skriðuör sem ekki eru jafn greinileg en má greina á grasflákum innan um birkikjarr. Enn eldri skriðuör má stundum þekkja á mjóum, aflöngum flákum af smávöxnu birkikjarri niður eftir hlíðinni samanborið við hávaxnara kjarr í kring.

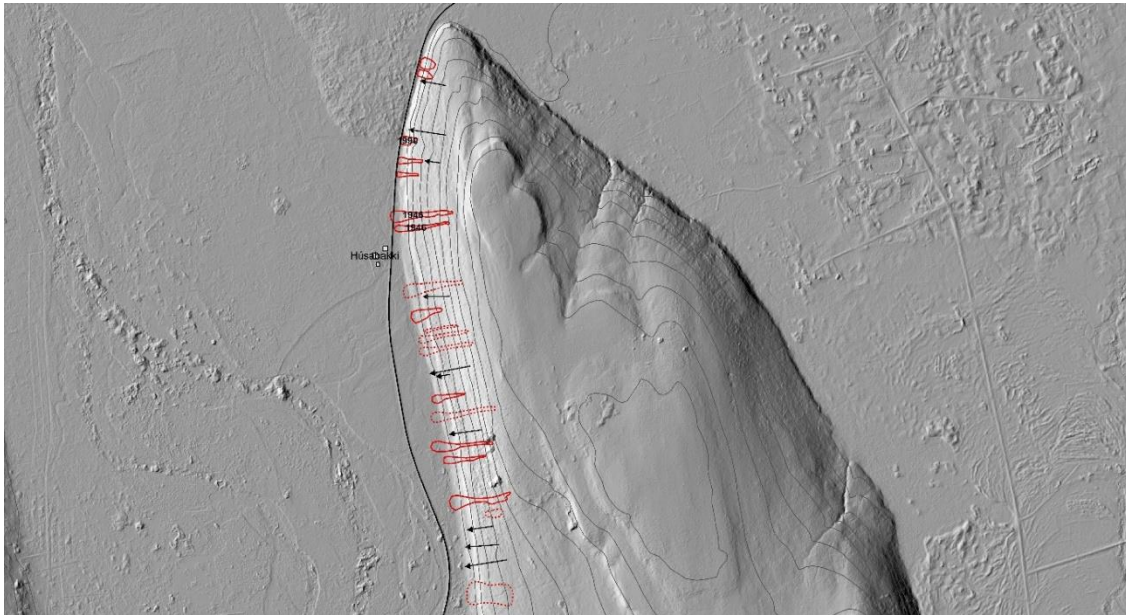
Síðast urðu tiltakanleg skriðuföll í austanverðum Garðsnúpi umhverfis bæinn Hafralæk í júní 1995 þegar þrjár skriður féllu vegna vatnsmettunar jarðvegs í áköfum leysingum í kjölfar mikils snjóaveturs (10. mynd) (Halldór G. Pétursson og Hafdís Eygló Eyjólfsdóttir, 2000). Síðan þá hafa minni skriðuspýjur fallið hér og þar í hlíðum fjallsins (Indriði Ketilsson bóndi að Ytra-Fjalli, munnleg heimild 01. júní 2022; Vinnugögn Veðurstofu Íslands). Síðast féll skriða í vestanverðum Garðsnúpi þann 20. maí 1990 þegar mikil hlýindi og leysingar urðu til þess að lítil skriða með upptök í nokkurra tuga metra hæð féll og náði út á núverandi veg norðan Húsabakka (11. mynd). Á þessum stað liggur vegurinn nánast við brekkurætur Garðsnúps (Halldór G. Pétursson, 1991). Árið 1946 féllu nokkuð stórar skriður rétt norðan Húsabakka en þess er ekki getið hvar vegur lá á þeim tíma og hvort skriðurnar féllu yfir vegstæðið (Indriði Ketilsson bóndi að Ytra-Fjalli, munnleg heimild, 01. júní 2022; Vinnugögn Veðurstofu Íslands), sem þó verður að teljast mjög líklegt miðað við fallhæð og stærð skriðanna.

11. mynd. Lítil þunn skriða féll niður á veg skammt norðan Húsabakka í leysingum árið 1990. Ljósmynd. Halldór G. Pétursson, júní 1990.

Kortlagning á ummerkjum skriðufalla í vestanverðum Garðsnúpi (8. kort) leiddi í ljós alls 29 skriðuör við áætlaðan Norðausturveg. Af þeim eru tólf vel greinileg þótt neðri mörk þeirra eða úthlaups lengd væru ógreinileg. Sjö skriðuör teljast fremur ógreinileg og vel gróin og níu illgreinileg og mjög vel gróin (8. kort). Þá sáust nokkur ummerki í vesturhlíð Garðsnúps sem gætu verið eftir forn skriðuföll en þau voru ekki kortlögð sökum þess hve ógreinileg þau voru. Samkvæmt frásögnum heimamanna féllu talsverð skriðuföll báðum megin í Garðsnúpi á síðari hluta 19. aldar (Indriði Ketilsson bóndi að Ytra-Fjalli, munnleg heimild 01. júní 2022; Vinnugögn Veðurstofu Íslands). Telja má líklegt að flest skriðuöranna sem voru kortlögð sem greinileg megi rekja til þeirra atburða (8. kort). Skriðuörin sem voru kortlögð sem ógreinileg eru af óþekktum aldri en líklega frá síðustu öldum. Ólíklegt þykir að ummerki skriðufalla sem eru eldri en nokkrar aldir séu enn greinanleg á yfirborði.

Óvenju lítið er ritað um skriðuföll í Garðsnúpi í eldri heimildum miðað við það sem þekkist frá mörgum sveitum og landssvæðum. Ein skýring gæti verið sú að skriðurnar hafi hvorki valdið tjóni á mannvirkjum og ræktarlandi né miklum búsifjum og því ekki ratað í heimildir þess tíma.

8. kort. Útlínur og staðsetningar kortlagðra skriðufalla yst í vestanverðum Garðsnúpi við Norðausturveg. Heilar rauðar línur sýna nákvæmar útlínur nýlegra skriðufalla. Rauðar punktalínur tákna skriðuföll þar sem útlínur eru með minni vissu. Svartar örvar vísa á ummerki eldri og ógreinilegri skriðufalla. Áætluð lega endurbyggðs Norðausturvegar er sýnd með heilli svartri línu.

4.3.3 Mat á aðstæðum skriðufalla

Almennt er talið að ný veglína um Skjálfandafljót verði í fremur lítilli hættu af völdum skriðufalla. Hins vegar geta aðstæður verið þannig að hætta skapist á báðum veglínunum. Veglína A sameinast núverandi vegi um 450 m sunnan við Húsabakka. og með henni leggðist af góður spölur aðalveggarins, þar sem er hætt við skriðuföllum úr Garðsnúpi (8. kort). Veglína B fylgir hinsvegar að mestu núverandi vegi undir vesturhlíð Garðsnúps, á um 2 km kafla suður fyrir bæinn Húsabakka og um 800 m norður fyrir bæinn. Á þessum kafla getur veginum stafað hætta af skriðuföllum (8. kort). Sunnan Húsabakka liggja bæði núverandi vegur og áætluð veglína B í meiri fjarlægð frá hlíðinni og því er ólíklegt að nema sérstaklega stór skriðuföll nái alla leið á veginn. Nær ómögulegt er að greina ummerki og úthlaupslengd eldri skriðufalla út á flatlendið undir hlíðum Garðsnúps sökum gróðurs. Sagnir og frásagnir af eldri skriðuföllum seint á 19. öld og í byrjun 20. aldar gefa þó ágæta hugmynd af því sem vænta má. Oftast virðast skriðurnar hrúgast upp á flatanum strax neðan hlíðarinnar og ekki náð á flatlendið eða yfir veginn neðan núpsins, þó slíkt sé líka vel þekkt (Indriði Ketilsson bóndi að Ytra-Fjalli, munnleg heimild, 01. júní 2022; Vinnugögn Veðurstofu Íslands). Því má draga þá ályktun að hætta á skriðuföllum yfir núverandi vegstæði sunnan Húsabakka sé fremur lítil. Þar að auki er sethula í hlíðinni þess eðlis að flestar skriðurnar eru ríkar af jarðvegi eða hreinar jarðvegsskriður sem gerir rof- og eyðileggingarmátt þeirra lítinn samanborið við aurskriður úr grófari setgerðum eins og jökulruðningi. Þá ber að geta þess að þar sem skriða hefur þegar fallið og skafið sethuluna ofan af berggrunninum er ekki von á stórra skriðu í sama farinu um langa tíð, vegna þess hve langan tíma tekur fyrir jarðvegsþekju að byggjast aftur upp við núverandi umhverfisaðstæður.

Á nýrri veglínunni vestan Skjálfandafljóts er hætta vegna skriðufalla talin óveruleg þar sem línan liggur einfaldlega of fjarri hlíðinni. Ekki er þó útilokað að sérstaklega stór skriðuföll í aftaka aðstæðum geti náð niður á veginn vestan fljóts.

4.4 Skjálfandafljót – Flóð og klakastíflur

Skjálfandafljót á upptök sín í nokkrum jökulkvíslum sem sameinast í Vonarskarði á milli Vatnajökuls og Tungnafellsjökuls. Vatnasvið fljótsins er víðfeðmt og á leið sinni til sjávar, á um 180 km leið norður með Sprengisandi og niður Bárðardal til Skjálfandaflóa, bætist við fjöldi dragáa og talsvert magn lindarvatns frá Ódáðahrauni (Sigurjón Rist, 1990). Vatn og vatnasvið fljótsins er því nokkuð fjölbreytt að upplagi og ástand þess getur stjórnað af mismunandi aðstæðum, svo sem vetrar- og vorleysingum, mikilli úrkomu á norðanverðu landinu og miðhálandinu, miklum sumarleysingum á Vatnajökli eða samverkandi áhrifum allra þessara þátta.

Flóð og jökulhlaup vegna eldsumbrota í Vatnajökli, einkum norðanverðri Bárðarbungu, verða líklega af og til í Skjálfandafljóti þó þau séu lítt þekkt (Magnús Tumi Guðmundsson o.fl., 2008). Sagnir eru til um jökulhlaup á 18. öld sem ollu tjóni á búfænaði og landi, þó þau hafi ekki talist til hamfarahlaupa (Sigurður Þórarinnsson, 1950). Í dag gætu slíkir vatnavextir valdið skemmdum á vegum og öðrum mannvirkjum í nágrenni við fljótið.

4.4.1 Yfirlit flóða

Emmanuel Pagneux og samstarfsfólk tóku saman ágætt yfirlit um flóð í Skjálfandafljóti og tjón af þeirra völdum (Pagneux o.fl., 2017a; 2017b). Til að greina flóðaatburði var stuðst við ritaðar heimildir, meðal annars annála, tímarit og fréttablöð. Eftirfarandi samantekt byggir að mestu á þeirri skýrslu en þar má finna ítarlegri upplýsingar um stærð og endurkomutíma flóðanna (4. tafla).

Greint var frá 24 flóðaatburðum með mikilli vissu á tímabilinu 1896–2016 (Pagneux o.fl., 2017a). Flest flóðanna eða 18 af 24 (75%), urðu vegna leysinga á tímabilinu desember til júní. Algengast er að leysingaflóðin verði í vetrarhlákum frá desember til febrúar og vorleysingum í júní. Aðeins eitt flóð var rakið til rigninga, í október árið 1935 (Emmanuel Pagneux o.fl., 2017a; 2017b) og eitt til eldvirkni í Bárðarbungu árið 1903 (Sigurður Þórarinnsson, 1950; Magnús Tumi Guðmundsson o.fl., 2008). Í fjórum tilfellum var orsökinn óviss en líklegt þótti að um leysingar hafði verið að ræða. Rennslismælir var tekinn í notkun árið 1987 skammt neðan við Aldeyjarsfoss og þar hafa stærstu mældu flóðin náð hámarksaugnabliksrennsli í kringum 800 m³/sek. Endurkomutími flóða er breytilegur eftir árferði, allt frá fjórum upp í 26 ár (Pagneux o.fl., 2017a).

Ísstíflur höfðu áhrif á útbreiðslu og framgang flóðanna í 12 af þeim 18 tilfellum þar sem þau orsökuðust af leysingum (4. tafla) og tókst skýrsluhöfundum að afmarka þá staði þar sem ísstíflurnar mynduðust (9). Flestar ísstíflurnar mynduðust miðsvæðis í Bárðardal, þar hefur ísstífla myndast sex sinnum og þar af þrisvar sinnum skammt ofan brúarinnar við Lækjarvelli. Fimm sinnum hefur ísstífla myndast nokkrum kílómetrum ofan við staðinn þar sem núverandi Norðausturvegur þverar fljótið og í einu tilfelli við Út-Kinn (Pagneux o.fl., 2017a). Ekki er hægt að greina sérstaklega áhrif vega eða annarra mannvirkja á myndun ísstífla í fljótinu. Slík mannvirki þrengja þó oft að farvegi og gætu þannig aukið hættu á stíflum þegar mikill snjór, ís og grunnstingull er í farveginum. Myndun ísstífla helgast þó aðallega af samspili aðstæðna í vatnsfalli og farvegi þess, t.d. þar sem farvegur þrengist eða er grunnur, svo myndun ísstífla verður hægari (Sigurjón Rist, 1990).

4. tafla. Yfirlit flóð í Skjálfandafljóti 1896–2016, orsök og tjón af þeirra völdum samkvæmt gagnagrunni Veðurstofu Íslands um flóð í fljótum landsins (Pagneux o.fl., 2017).

Dagsetning	Orsök	Ísstífla	Afleiðing /skemmdir
1.2.1896	Leysing	Já	Vegir
4.6.1903	Eldvirkni í jökli	Nei	
23.12.1931	Óþekkt	?	
2.2.1934	Leysing	Já	Vegir, ferjur, varnargarðar, girðingar og hey
2.10.1935	Rigning	Nei	
4.3.1948	Leysing	Já	Íbúðarhús, útihús vegir, brýr, girðingar, varnargarðar
26.6.1949	Leysing	Nei	Vegir
21.3.1952	Leysing	Já	Vegir
19.5.1952	Leysing	Nei	
5.1.1956	Leysing	Já	Vegir
27.5.1956	Óþekkt	?	Íbúðarhús, vegir, brýr
28.5.1957	Leysing	Nei	Vegir
8.2.1969	Leysing	Já	Vegir
25.2.1965	Leysing	Nei	Vegir
11.12.1966	Ísstíflubrot	Já	Vegir
15.1.1967	Leysing	Já	Vegir
24.4.1968	Leysing	Já	Vegir
15.1.1971	Leysing	Já	Vegir
30.6.1986	Leysing	Nei	Brýr, orkumannvirki, líklega vegir
2.12.1989	Leysing	Já	Flugvallamannvirki, vegir
9.6.1995	Leysing	Nei	Landbúnaðarsvæði/mannvirki, brýr, vegir
19.2.2004	Leysing	Já	Flugvallamannvirki, varnargarðar, vegir
20.12.2016	Leysing	Nei	
4.6.2013	Leysing	Nei	

Tjón af völdum flóða í Skjálfandafljóti hefur í gegnum tíðina verið þó nokkurt, sérstaklega á vegamannvirkjum (4. tafla og 10. kort). Engar heimildir eru um manntjón eða að skepnur hafi farist. Íbúðarhús og útihús hafa yfirleitt sloppið við skemmdir en flóðvatn hefur nokkrum sinnum verið mjög nærri húsum og stöku sinnum umflotið bæina Húsabakka og Árteig II sem standa á flatlendi norðan núverandi brúar á Norðausturvegi (Jón Sigurðsson, 1954; Pagneux o.fl. 2017a; Gögn Náttúrufræðistofnunar).

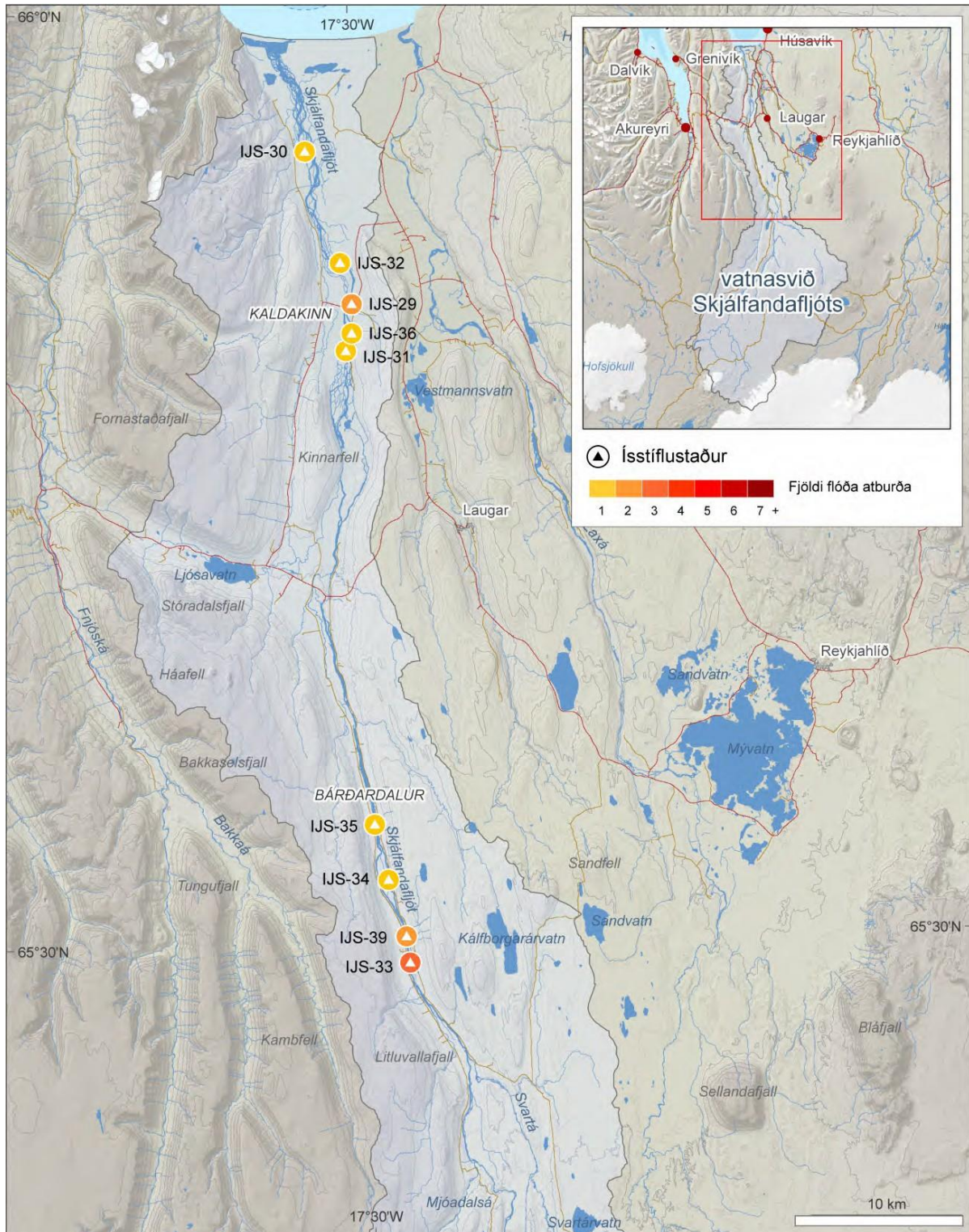
4.4.2 Farvegir og ummerki flóða

Gerð var lausleg vettvangsskoðun á farvegi Skjálfandafljóts í nágrenni vegarins norðan Vaðs og norður að Húsabakka með það að markmiði að meta ummerki um fyrri flóð. Á loftmynd sést að Vaðsvegur og Norðausturvegur norðan Vaðsvegar liggja um eyrar fljótsins, jökuláreyrar og gamla farvegi fljótsins. Sunnan Norðausturvegar, meðfram Vaðsvegi, eru engin augljós ummerki flóða. Þvert á móti bendir samfelld og þykk jarðvegs- og gróðurhula til þess að rof af völdum flóða sé lítið eða ekkert á þessu svæði.

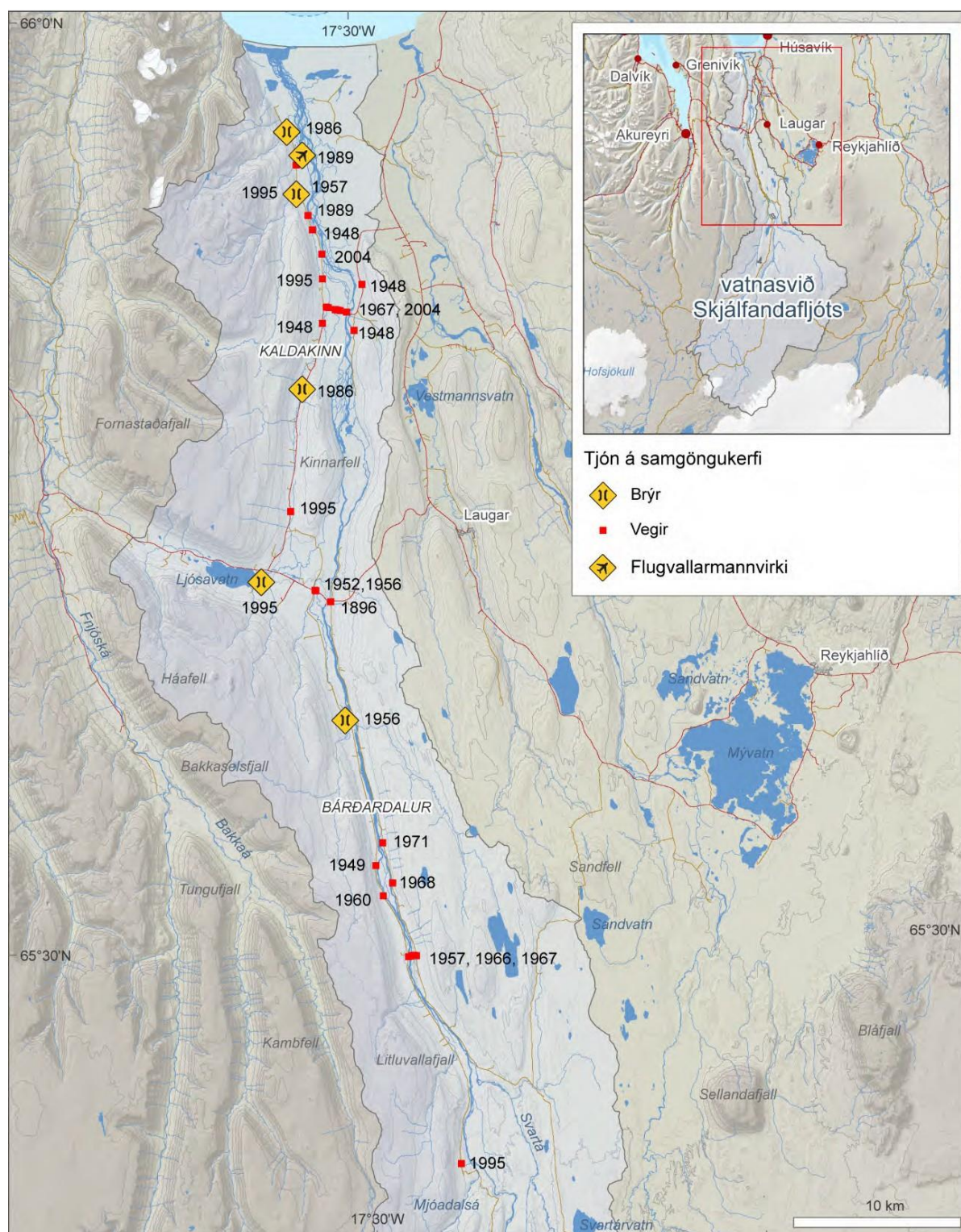
Norðan gatnamóta Vaðsvegar og Norðausturvegar eru lítt grónar sandeyrar og þurrir farvegir. Þar er jarðvegs- og gróðurhula ósamfelld og víða þunn sem bendir til nokkurs rofs og eða setburðar af völdum fljótsins og líklegt að það tengist nýlegum breytingum á farvegi eða flóðum fljótsins. Síðast mynduðust ísstíflur á þessum slóðum er orsökun flóð árin 1934, 1948, 1989 og

2004. Þó eru engar þekktar heimildir til um rof eða setmyndun í farvegum eða umhverfis fljótið í flóðum á þessum slóðum, en eðlilegt er að gera ráð fyrir slíku. Eftir tilkomu Norðausturvegar sunnan Húsabakka virðist fljótið að jafnaði renna vestar en hálfgrónar eða grónar sandeyrar og þurrir farvegir umhverfis núverandi Norðausturveg sunnan Húsabakka benda til að fljótið hafi flæmst þar meira um fyrir tilkomu vegarins og brúarinnar.

9. kort. Þekktir ísstíflustaðir í Skjálfandafljóti eru um miðjan Bárðardal og á undirlendi Köldukinnar og Út-Kinnar. Gulir punktar tákna einstaka atburði en rauðleitari punktar tvo til þrjá atburði á tilteknum stað (kort er úr Pagneux o.fl., 2017a).

10. kort. Yfirlit tjóns á samgöngukerfinu vegna flóða í Skjálfandafljóti, sjá einnig yfirlit flóða og tjóns vegna þeirra í 3. töflu. (Pagneaux o.fl., 2017a).

4.4.3 Ný veglína og möguleg flóð

Ísstíflur hafa tvisvar myndast við gömlu brúna á Norðausturvegi og þrisvar við brúna við Stóruvelli í Bárðardal (Pagneaus o.fl., 2017a). Slíkar stíflur leiða til uppistöðu vatns sem getur flætt yfir nærliggjandi flatlendi og valdið tjóni vegna jakaburðar og vatnsskemmda. Að endingu geta stíflurnar brostið og valdið vatnavöxtum eða flóðum neðar í farveginum en slík flóð geta verið straumpung, haft talsverðan rofmátt og hugsanlega valdið tjóni við farveg fljótsins.

Við vetraraðstæður, þegar snjór og ís hefur safnast upp í farvegi fljótsins, geta brýr þrengt að vatsflæðinu. Sérstaklega á það við í skyndilegum vetrarleysingum með miklum krapaburði en þá geta myndast ísstíflur við brýrnar, eins og dæmi virðast sýna. Óvíst er hvort aðstæður við nýja brú á Norðausturvegi verði sambærilegar þeim sem nú eru við gömlu brúna. Gera ætti ráð fyrir að ísstíflur geti myndast við nýja brú á Norðausturvegi og valdið flóðum bæði ofan við stífluna og neðan við hana þegar stíflan brestur og vatnið flæðir fram. Dæmi eru um flóð í fljótinu neðan núverandi brúar sem náðu a.m.k. heim að húsum bæði í Út-kinn og Húsabakka. Ekkert í núverandi gögnum bendir til þess að þessi hætta hverfi með nýrri brú en ekki heldur að hún aukist sérstaklega, hvort sem um ræðir veglínuna A eða B.

Ætla má að ef lega brúarinnar yrði þannig að ánni sé beint til norðvesturs undir brúna, skáhalt frá Húsabakka, geti það mögulega verið til bóta fyrir bæinn þegar flóð verða í fljótinu, en í dag kemur fljótið undan brúnni með stefnu beint á Húsabakka. Með því mætti beina mesta straumbunga fljótsins í vestur og norður fyrir núverandi tún og áreyrar sunnan Húsabakka. Jafnframt mætti íhuga uppbyggingu varnargarðs með sama markmiði.

4.5 Jarðmyndanir á athugunarsvæði

Jarðminjar

Nyrsti hluti fyrirhugaðs vegstæðis er sameiginlegur fyrir veglínur A og B þar sem þær sameinast við bæinn Húsabakka. Sá hluti veglínunnar liggur innan verndarsvæðis Mývatns og Laxár, auk þess sem hann er inni á svæði nr. 526 á náttúruminjaskrá, sem er gervigígabyrping í Aðaldal. Svæðið einkennist að auki af jarðminjum sem njóta sérstakrar verndar samkvæmt 61. gr. laga um náttúruvernd nr. 60/2013, þ.e. nútímahraunum og gervigígum. Forðast skal að raska þessum jarðminjum nema brýna nauðsyn beri til.

Á þessu svæði fylgir veglínan að mestu núverandi vegi nema norðvestan við bæinn Tjörn þar sem vegurinn víkur frá til að taka af krappa beygju. Þar er farið yfir nútímahraun og gervigíga og mun framkvæmdin hafa bein, óafturkræf neikvæð áhrif á jarðminjar í vegstæðinu. Um er að ræða tæplega 1 km langan kafla í útjaðri svæðis nr. 526 á náttúruminjaskrá þar sem þegar er nokkuð rask vegna efnisvinnslu og túnræktar. Því teljast áhrif á jarðminjar í heildina óveruleg.

Á öðrum svæðum þar sem veglínur A og B víkja frá núverandi vegi liggja þær annað hvort yfir ræktað land og áreyrar eða fylgja núverandi vegi. Á loftmyndum sjást engin merki um að þar séu merkar jarðminjar.

Námur

Efnistaka er fyrirhuguð úr fjórum námum, merktar A, B, C og E (Vegagerðin, 2022) og eru þær allar staðsettar utan verndarsvæða og svæða á náttúruminjaskrá.

Náma A er í storkubergi í eldri berggrunni. Á loftmyndum eru ekki sjáanleg merki um fyrri efnistöku og ekki sést í berggrunn vegna jarðvegshulu.

Námur B og C eru setnámur í farvegi Skjálfandafljóts. Þar hefur áður farið fram efnistaka og eru námurnar skráðar sem fullfrágengnar í námuvefsjá Vegagerðarinnar (Námur). Efnistaka úr virkum árfarvegum getur haft áhrif á setmyndun og rof við ána, bæði fyrir ofan og neðan námuna.

Náma E er í Aðaldalshrauni sem er nútímahraun (Laxárhraun yngra) og nýtur verndar skv. 61. gr. laga um náttúruvernd. Hraunið á þessum stað er mjög sandorpið sem rýrir verndargildi þess, auk þess sem efni hefur verið tekið þarna áður.

Ekki er að sjá að merkar jarðminjar raskist við efnistöku úr þessum fjórum námum.

5 UMRÆÐUR UM ÁHRIF OG ÁBENDINGAR

Jarðfræði – náttúruvá

Ummerki skriðufalla eru algeng í fellunum við Norðausturveg meðfram Skjálfandafljóti. Kortlagning ummerkja og samantekt skriðufallasögu leiddi í ljós 29 skriðuföll í vestanverðum Garðsnúpi þar sem veglínur A og B eru fyrirhugaðar (8. kort). Úthlaupslengd flestra skriðufallanna er óþekkt en munnlegar heimildir benda til að oftast hrúgist skriðurnar upp við hlíðarfótinn en hlaupi sjaldan langt út á sléttlendið. Þó eru dæmi um lengra úthlaup einstaka skriðufalla sem meðal annars náðu yfir núverandi veg.

Í ljósi skriðufallasögu svæðisins verður að teljast líklegt að einstaka skriður geti fallið á veginn við Húsabakka á næstu áratugum, þá einkum í tengslum við vætutið eða ákafar leysingar. Minni líkur eru taldar á að skriður falli yfir þann hluta veglínu B sem liggur sunnan Húsabakka, enda liggur veglínan þar fjær hlíð Garðsnúps. Lítil hættu er talin á að skriðuföll valdi miklu tjóni á veginum sjálfum þar sem uppistaða setgerðar í Garðsnúpi er tiltölulega hreinn jarðvegur með lágt hlutfall af grjóti og því má ætla að rofmáttur skriðanna sé fremur lítill. Þær geta þó verið hættulegar vegfarendum og geti valdið tjóni á mannvirkjum og tækjum.

Flóð eru nokkuð tíð í Skjálfandafljóti og verða langflest þeirra vegna leysinga frá desember til júní. Ísstíflur sem hafa yfirleitt áhrif á framgang og útbreiðslu flóðanna hafa komið við sögu í 12 af 24 flóðaatburðum á 120 ára tímabili sem flóð eru þekkt með góðri vissu. Ekki er að sjá skýrt orsakasamhengi milli brúar- og vegamannvirkja og myndunar ísstífla, þó dæmi séu um slíkar ísstíflur við brúna í Bárðardal. Samkvæmt lauslegri könnun á jarðfræðilegum ummerkjum og sögu flóða í Skjálfandafljóti er erfitt að sjá hvort fyrirhuguð framkvæmd við Norðausturveg auki eða dragi úr flóðahættu eða áhrifum af völdum flóða við Húsabakka. Þó er æskilegt að huga vel að mögulegum áhrifum framkvæmdarinnar á hegðun flóða við bæinn og er mælt með gerð varnargarða og að beina ánni til norðvesturs undan fyrirhugaðri brú og frá Húsabakka.

Almenn áhrif vegaf framkvæmda á náttúru

Í fyrri skýrslu (Wasowicz o.fl., 2023) þar sem veglína A var til umfjöllunar, var fjallað ítarlega um áhrif vegagerðar á náttúruna. Í þessari skýrslu er sjónum beint að samanburði tveggja fyrirhugaðra veglína og áhrifum þeirra á náttúrulegt umhverfi svæðisins.

Í fyrri skýrslu var sérstaklega bent á hættuna á aukinni sundrunu búsvæða. Veglína A, sem liggur til norðausturs frá bænum Rangá, í gegnum votlendi, birkiskóg á Staðarbakka og móa suðvestur af Húsabakka, gæti haft veruleg áhrif á búsvæði og stuðlað að aukinni sundrunu á svæði sem þegar hefur orðið fyrir töluverðu raski. Núverandi útfærsla vegstæðisins (veglína B) fylgir aftur á móti að mestu leyti núverandi vegi og aðeins gerðar smávægilegar breytingar til að minnka skarpar beygjur.

Endurbætur á núverandi vegi eru vistfræðilega hagstæðari en lagning nýs vegar, þar sem þær krefjast minna rasks. Lagning nýs vegar felur í sér eyðingu gróðurs, jarðvegsvinnu og malbikun á ósnortnum svæðum, sem eykur hættu á sundrunu búsvæða. Með endurbótum á núverandi vegi helst raskið að mestu við svæði sem hafa þegar orðið fyrir áhrifum, sem dregur úr frekari áhrifum á vistkerfi.

Nýir vegir geta klofið vistkerfi, aðskilið dýrastofna og truflað farleiðir dýra, en breytingar á núverandi vegum eru síður líklegar til að skapa nýjar hindrarnir fyrir dýralíf. Margar lífverur eru háðar ósnortnu svæði en ný veglína getur valdið jaðaráhrifum, svo sem breytingum á birtu, hita og rakastigi, sem hafa neikvæð áhrif á viðkvæmar tegundir. Með því að nýta núverandi veg er

hægt að lágmarka þessi áhrif. Vegagerð truflar einnig jarðveg og getur aukið jarðvegsrof og setmyndun í vatnsföllum. Endurbætur á núverandi vegi krefjast minni jarðvegsvinnu og valda minni röskun á frárennslismynstri, sem dregur úr setrennsli og mengun í nálægu votlendi og vatnakerfum. Nýir vegir krefjast hins vegar oft umfangsmikilla breytinga á skurðum, brúm og vatnaleiðum, en með því að fylgja við núverandi veglínu má halda slíkri röskun í lágmarki.

Lagning nýrra vega krefst meiri efnis- og orkunotkunar, sem leiðir til aukinnar losunar gróðurhúsalofttegunda. Skógeyðing, jarðvegsvinna og malbikun á ósnortnum svæðum auka kolefnisspor framkvæmda, en endurbætur á núverandi vegi hafa minni áhrif á kolefnislosun. Þá opna nýir vegir áður ósnortin svæði fyrir mannlegri starfsemi, sem eykur hættuna á útbreiðslu ágengra tegunda. Þar sem núverandi vegir eru þegar fyrir hendi sem flutningsleiðir eru breytingar á þeim síður líklegar til að stuðla að slíkri útbreiðslu.

Lagning nýrra vega krefst gjarnan umbreytingar á skógum, ræktarlandi eða öðrum vistfræðilega verðmætum svæðum en með endurbótum á núverandi vegum er að mestu hægt að komast hjá slíkum landbreytingum. Dýralíf við núverandi vegi hefur mögulega þegar aðlagast nærveru þeirra á meðan nýr vegur getur haft áhrif á fleiri tegundir sem veldur meiri vistfræðilegri streitu.

6 ÁLYKTANIR

Fyrirhugaðar breytingar á vegakerfinu vegna veglínu B og framkvæmdir í tengslum við þær munu hafa óveruleg heildaráhrif á náttúru svæðisins (sjá 5. taflau). Það svæði sem bætist við undir vegstæði er mjög lítið, sérstaklega í samanburði við fyrri staðsetningu veglínu A. Því má ætla að áhrif framkvæmda á vistkerfi vegna sundrunar búsvæða verði óveruleg.

Samkvæmt kortlagningu sker veglína A í gegnum þrjú afmörkuð votlendissvæði (A1, A2 og A3) vestan við Rangá og veldur því verulegum umhverfisáhrifum á þessum svæðum. Veglína B liggur austar og fer aðeins yfir tvö votlendissvæði (A3 og A2), sem eru minni að flatarmáli en samsett áhrifasvæði veglínu A. Því má álykta að veglína B valdi minna raski á votlendi en veglína A.

Þegar litið er til beinnar eyðingar vistgerða og landgerða undir vegstæðinu er ljóst að veglína A hefur mun meiri áhrif á náttúrulegar og verndaðar vistgerðir en veglína B. Hún sker meira af landi sem nýtur verndar samkvæmt 61. grein náttúruverndarlaga, auk skóglendis og vistgerða með hátt verndargildi. Aftur á móti liggur veglína B að mestu um manngert land og sker mun minna af viðkvæmum eða verðmætum náttúrusvæðum. Af þeim sökum verður veglína B að teljast hagstæðari kostur frá sjónarhorni náttúruverndar og verndunar vistkerfa.

Veglína B fylgir að mestu leyti núverandi veglínu og þau svæði sem verða fyrir áhrifum hafa þegar orðið fyrir raski vegna eldri framkvæmda. Flestar vistgerðir innan athugunarsvæðisins bera skýr merki um endurheimt eftir fyrri rask og hafa líklega þróast í kjölfar fyrri vegagerðar. Þær sýna ekki dæmigerða tegundasamsetningu og verndargildi þeirra er takmarkað.

Áhrif fyrirhugaðra framkvæmda á náttúruvá eru talin óveruleg eða engin. Það á bæði við um skriðuföll úr Garðsnúpi og flóð í Skjálfandafljóti (Náttúrvá¹; 5. tafla). Hinsvegar getur náttúruvá, svo sem skriðuföll og flóð, haft áhrif á nýjan veg óháð því hvort veglína A eða B verður fyrir valinu. Samkvæmt kafla 4.3.3 liggur lengri hluti veglínu B undir vesturhlíð Garðsnúps og þar af leiðandi líklegri til að verða fyrir skriðuföllum. Engu að síður er hætta á skriðuföllum og áhrif af þeirra völdum almennt talin lítil fyrir báðar veglínur (Náttúrvá²; 5. tafla). Möguleg hætta vegna flóða í Skjálfandafljóti er talin sambærileg fyrir báðar veglínur en ekki lagt nánara mat á það.

Því skal haldið til haga að hér er um að ræða óformlegt mat Náttúrufræðistofnunar sem byggt er

á fyrirliggjandi gögnum. Formlegt hættumat vegna náttúruvár er lögbundið hlutverk Veðurstofu Íslands.

5. tafla. Samanburður á áhrifum vegaframkvæmda vegna valkosta A og B á Norðausturvegi.

ÞÁTTUR	VEGLÍNA A	VEGLÍNA B
Vistkerfi – vegna sundrunar búsvæða	Bein, óafturkræf og talsverð neikvæð áhrif	Óveruleg áhrif
Vistkerfi – vegna áhrifa ágengra tegunda	Óbein, óafturkræf og talsverð neikvæð áhrif	Óveruleg áhrif
Gróður	Bein, óafturkræf og verulega neikvæð áhrif á gróður svæðisins	Óveruleg áhrif
Tegundir á valista IUCN	Bein, óafturkræf og verulega neikvæð áhrif	Óveruleg áhrif
Sérstök vernd skv. 61. gr. laga um náttúruvernd (Mýrar og flóar >2 ha)	Bein, óafturkræf og talsverð neikvæð áhrif	Óveruleg áhrif
Jarðminjar	Óveruleg áhrif	Óveruleg áhrif
Náttúruvá ¹	Óveruleg áhrif	Óveruleg áhrif
Náttúruvá ²	Lítill eða óveruleg áhrif	Lítill eða óveruleg áhrif

7 ÞAKKIR

Eftirtaldir veittu aðstoð við verkefnið og eiga þakkir skildar: Hans H. Hansen og Anette Th. Meier fyrir kortagerð, Guðríður Gyða Eyjólfssdóttir fyrir hjálp við flokkunarfræði sveppa.

8 HEIMILDIR

Auglýsing nr. 1385/2021, um friðun æðplanta, mosa og fléttna.
<https://www.stjornartidindi.is/PdfVersions.aspx?recordId=9ee5ca6c-c4f5-4263-a9b8-e34dc6fdd984> [skoðað 10.10.2023]

Ágúst H. Bjarnason 2018. *Mosar á Íslandi. Blaðmosum, flatmosum og hornmosum lýst í máli og myndum*. Reykjavík: Ágúst H. Bjarnason.

Bergþór Jóhannsson 2003. *Íslenskir mosar. Skrár og viðbætur*. Fjölrit Náttúrufræðistofnunar nr. 44. Reykjavík: Náttúrufræðistofnun Íslands.
https://utgafa.ni.is/fjolrit/Fjolrit_44.pdf [skoðað 16.10.2023]

Catalogue of life 2023. *Catalogue of life: The most complete authoritative list of the world's species - maintained by hundreds of global taxonomist*.
<https://www.catalogueoflife.org> [skoðað 10.10.2023]

Council of Europe 2019. *Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats: Resolution No. 4 (1996) listing endangered natural habitats requiring specific conservation measures.* rm.coe.int/16807469e7 [skoðað 10.10.2023]

Emmanuel Pagneux, Guðrún Elín Jóhannsdóttir, Tinna Þórarinsdóttir, Hilmar Björn Hróðmarsson og Davíð Egilsson 2017a. *Flóð á Vatnasviði Eyjafjarðarár, Héraðsvatna, Hvítár í Borgarfirði, Lagarfljós og Skjálfandafljóts. I. Yfirlit yfir orsakir og afleiðingar sögulegra atburða.* Veðurstofa Íslands, VÍ 2017-006. Reykjavík: Veðurstofa Íslands.

Emmanuel Pagneux, Guðrún Elín Jóhannsdóttir, Tinna Þórarinsdóttir, Hilmar Björn Hróðmarsson og Davíð Egilsson, 2017b. *Flóð á Vatnasviði Eyjafjarðarár, Héraðsvatna, Hvítár í Borgarfirði, Lagarfljós og Skjálfandafljóts. I. Atburðablöð.* Veðurstofa Íslands, VÍ 2017-007. Reykjavík: Veðurstofa Íslands.

Gunnhildur I. Georgsdóttir, Karl Gunnarsson, Sigríður Kristindóttir og Guðmundur Guðmundsson 2016. *Vistgerðir í fjöru.* Í Jón Gunnar Ottósson, Anna Sveinsdóttir og María Harðardóttir, ritstj. 2016. *Vistgerðir á Íslandi*, bls. 214–279. Fjölrit Náttúrufræðistofnunar nr. 54. Garðabær: Náttúrufræðistofnun Íslands. http://utgafa.ni.is/fjolrit/Fjolrit_54.pdf [skoðað 10.10.2023]

Halldór G. Pétursson 1991. *Drög að skriðuannál 1971–1990.* Náttúrufræðistofnun Norðurlands, skýrsla 14. Akureyri: Náttúrufræðistofnun Norðurlands. <https://utgafa.ni.is/skyrslur/1991/NN-skyrsla14.pdf>

Halldór G. Pétursson og Hafdís Eygló Jónsdóttir 2000. *Skriðuannáll 1995–1999.* Náttúrufræðistofnun Íslands, NÍ-00019. Akureyri: Náttúrufræðistofnun Íslands. <https://utgafa.ni.is/skyrslur/2000/NI-00019.pdf>

Haukur Jóhannesson og Kristján Sæmundsson 1998. *Jarðfræðikort af Íslandi 1:500.000.*

Berggrunnskort. Reykjavík: Náttúrufræðistofnun Íslands og Landmælingar Íslands.

Helgi Björnsson og Páll Einarsson 1990. Volcanoes beneath Vatnajökull, Iceland. Evidence from radio echo-sounding, earthquakes and jökulhlaups. *Jökull* 40: 147–168.

Hörður Kristinsson 2016. *Íslenskar fléttur. 392 tegundum lýst í máli og myndum.* Reykjavík: Opna, Hið íslenska bókmenntafélag.

Index Fungorum 2023. <https://www.indexfungorum.org/names/names.asp> [skoðað 6.11.2023]

IUCN 2023. *The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2022-2.* <https://www.iucn-redlist.org> [skoðað 6.11.2023]

Jón Gunnar Ottósson, Anna Sveinsdóttir og María Harðardóttir, ritstj. 2016. *Vistgerðir á Íslandi.* Fjölrit Náttúrufræðistofnunar nr. 54. Garðabær: Náttúrufræðistofnun Íslands. http://utgafa.ni.is/fjolrit/Fjolrit_54.pdf [skoðað 10.10.2023]

Jón Gunnar Ottósson og Sigurður H. Magnússon 2016. Inngangur. Í Jón Gunnar Ottósson, Anna Sveinsdóttir og María Harðardóttir, ritstj. 2016. *Vistgerðir á Íslandi*, bls. 8–16. Fjölrit Náttúrufræðistofnunar nr. 54. Garðabær: Náttúrufræðistofnun Íslands. http://utgafa.ni.is/fjolrit/Fjolrit_54.pdf [skoðað 10.10.2023]

Jón Sigurðsson, 1954. *Lýsing Þingeyjarsýslu. Suður Þingeyjarsýsla*. Ritsafn Þingeyinga II, fyrra bindi. Reykjavík: Helgafell.

Kristján Sæmundsson, Árni Hjartarson, Inga Kaldal, Magnús Sigurgeirsson, Sigurður G. Kristinsson og Skúli Víkingsson 2012. *Jarðfræðikort af Norðurgosbelti. Nyrðri hluti 1:100.000*. Reykjavík: Íslenskar Orkurannsóknir og Landsvirkjun.

Lög nr. 60/2013, um náttúruvernd. <https://www.althingi.is/lagas/nuna/2013060.html> [skoðað 10.10.2023]

Magnús Tumi Guðmundsson, Guðrún Larsen, Ármann Höskuldsson og Ágúst Gunnar Gylfason 2008. Volcanic hazards in Iceland. *Jökull* 58: 251–268.

Marianne Jensdóttir Fjeld, Þóra K. Hrafnisdóttir og Haraldur Rafn Ingvason 2016. Vistgerðir í ferskvatni. Í Jón Gunnar Ottósson, Anna Sveinsdóttir og María Harðardóttir, ritstj. 2016. *Vistgerðir á Íslandi*, bls. 170–213. Fjölrit Náttúrufræðistofnunar nr. 54. Garðabær: Náttúrufræðistofnun Íslands. http://utgafa.ni.is/fjolrit/Fjolrit_54.pdf [skoðað 10.10.2023]

Mitra, S., R. Wassmann og P.L. Vlek 2005. An appraisal of global wetland area and its organic carbon stock. *Current Science* 88(1): 25–35. <https://www.jstor.org/stable/24110090>

Mitsch, W.J., og J.G. Gosselink 2015. *Wetlands*. Fifth edition. Hoboken, New Jersey: John Wiley & Sons, Inc. https://archive.org/download/Wetlands_5th_Edition_by_William_J._Mitsch_James_G._Gosselink/Wetlands_5th_Edition_by_William_J._Mitsch_James_G._Gosselink.pdf [skoðað 10.10.2023]

Mitsch, W.J., B. Bernal og M.E. Hernandez 2015. Ecosystem services of wetlands. *International Journal of Biodiversity Science, Ecosystem Services & Management* 11(1): 1–4. <https://doi.org/10.1080/21513732.2015.1006250>

Müllerová, J., M. Vítková og O. Vítek 2011. The impacts of road and walking trails upon adjacent vegetation: Effects of road building materials on species composition in a nutrient poor environment. *Science of The Total Environment* 409: 3839–3849. <https://doi.org/10.1016/J.SCITOTENV.2011.06.056>

Námur. <https://namur.vegagerdin.is> [skoðað 10.10.2023]

Náttúrufræðistofnun Íslands 1996. *Válisti 1: plöntur*. Reykjavík: Náttúrufræðistofnun Íslands. https://utgafa.ni.is/valistar/valisti_1.pdf [skoðað 15.10.2023]

Náttúrufræðistofnun Íslands 2018c. *Válisti æðplantna*.

<https://www.ni.is/midlun/utgafa/valistar/plontur/valisti-aedplantna> [skoðað 10.10.2023]

Olga Kolbrún Vilmundardóttir, Ásrún Elmarsdóttir, Borgþór Magnússon, Guðmundur Guðmundsson, Ingvar Atli Sigurðsson, Kristinn Haukur Skarphéðinsson, Kristján Jónasson, Lovísa Ásbjörnsdóttir, Marianne Jensdóttir Fjeld, Sigmar Metúsalemsson, Starri Heiðmarsson, Sunna Björk Ragnarsdóttir, Þóra Hrafnisdóttir og Trausti Baldursson 2019. *Framkvæmdaáætlun náttúruminjasráðs 2018: svæðaval og ávinningur verndar*. Náttúrufræðistofnun Íslands, NÍ-19008. Garðabær: Náttúrufræðistofnun Íslands. <http://utgafa.ni.is/skyrslur/2019/NI-19008.pdf> [skoðað 10.10.2023]

Pawel Wasowicz, Rannveig Thoroddsen, Starri Heiðmarsson, Olga Kolbrún Vilmundardóttir, Járngerður Grétarsdóttir, Einar. Ó. Þorleifsson og Brynjólfur Brynjólfsson 2023. *Opna fjallvegir fyrir landnám innfluttra plöntutegunda á hálendi Íslands?* Náttúrufræðistofnun Íslands, NÍ-23001. Garðabær: Náttúrufræðistofnun Íslands. <http://utgafa.ni.is/skyrslur/2023/NI-23001.pdf>

Sigurður H. Magnússon, Borgþór Magnússon, Ásrún Elmarsdóttir, Sigmar Metúsalemsson og Hans H. Hansen 2016. *Vistgerðir á landi*. Í Jón Gunnar Ottósson, Anna Sveinsdóttir og María Harðardóttir, ritstj. 2016. *Vistgerðir á Íslandi*, bls. 17–169. Fjölrit Náttúrufræðistofnunar nr.

54. Garðabær: Náttúrufræðistofnun Íslands. http://utgafa.ni.is/fjolrit/Fjolrit_54.pdf [skoðað 10.10.2023]

Sigurður Þórarinnsson 1950. Jökulhlaup og eldgos á jökulvatnasvæði Jökulsár á Fjöllum. Náttúrufræðingurinn 20: 113–133.

Sigurjón Rist 1990. *Vatns er þörf*. Reykjavík: Bókaútgáfa Menningarsjóðs.

Skipulagsstofnun 2005. *Leiðbeiningar um flokkun umhverfisþátta, viðmið, einkenni og vægi umhverfisáhrifa*. https://www.skipulag.is/media/umhverfismat/leidbeiningar_um_flokkun_umhverfisthatta_vidmid_einkenni_og_vaegi_umhverfisahrifa.pdf [skoðað 10.10.2023]

Soulé, M.E., A.C. Alberts og D.T. Bolger 1992. The effects of habitat fragmentation on chaparral plants and vertebrates. *Oikos* 63: 39–47. <https://doi.org/10.2307/3545514>

Taylor, K., T. Brummer, M.L. Taper, A. Wing og J.L. Rew 2012. Human-mediated longdistance dispersal: an empirical evaluation of seed dispersal by vehicles. *Diversity and Distributions* 18: 942–951. <https://doi.org/10.1111/J.1472-4642.2012.00926.X>

Thiollay, J.M. 1993. Response of a raptor community to shrinking area and degradation of tropical rain forest in the southwestern Ghats (India). *Ecography* 16: 97–110. <https://doi.org/10.1111/j.1600-0587.1993.tb00062.x>

- Van Bohemen, H.D. 1998. Habitat fragmentation, infrastructure and ecological engineering. *Ecological engineering* 11(1–4): 199–207. [https://doi.org/10.1016/S0925-8574\(98\)00038-X](https://doi.org/10.1016/S0925-8574(98)00038-X)
- van Gelder, J.J. 1973. A quantitative approach to the mortality resulting from traffic in a population of *Bufo bufo* L. *Oecologia* 13: 93–95. <https://doi.org/10.1007/BF00379622>
- Vegagerðin. (2022). Norðausturvegur: um Skjálfandafljót í Kinn. Yfirlitsmynd. 1:30.000. Vegnr. 85-02.
- Vilà, M., J. Espinar, M. Hejda, P. Hulme, V. Jarošík, J. Maron, J. Pergl, U. Schaffner, Y. Sun og P. Pyšek 2011. Ecological impacts of invasive alien plants: a meta-analysis of their effects on species, communities and ecosystems. *Ecology Letters* 14: 702–708. <https://doi.org/10.1111/j.1461-0248.2011.01628.x>
- Wasowicz, P. 2020. Annotated checklist of vascular plants of Iceland. Fjölrit Náttúrufræðistofnunar nr. 57. Garðabær: Náttúrufræðistofnun Íslands. <https://doi.org/10.33112/1027-832X.57>
- Wasowicz, P. og S. Heiðmarsson 2019. A vascular plant red list for Iceland. *Acta Botanica Islandica* 16: 31–48. <https://doi.org/10.5281/zenodo.2875162>
- Wasowicz, P., A.N. Sennikov, K.B. Westergaard, K. Spellman, M.L. Carlson, L. Gillespie, J.M. Saarela, S.S. Seefeldt, B. Bennett, Ch. Bay, S. Ickerdt-Bond og H. Vare 2020. Non-native vascular flora of the Arctic: taxonomic richness, distribution, and pathways. *AMBIO: A Journal of the Human Environment* 49: 693–703. <https://doi.org/10.1007/s13280-019-01296-6>

9 VIÐAUKAR

1. viðauki. Æðplöntutegundir á athugunarsvæði veglínu B.

Nr.	Íslenskt heiti	Latneskt heiti	Uppruni (innlend/aðflutt)	IUCN-flokkur	Friðun	Staðfest	L2 Moldir	L3 Skriður og klettar	L4 Eyrar	L6 Hraun-lendi	L8 Votlendi	L9 Graslendi	L10 Mólendi	L11 Skóglendi	L14 Aðrar landgerðir	V2 Straum-vötn
1	Vallhumall	<i>Achillea millefolium</i> L.	innlend	LC		x						x	x		x	
2	Hálingresi	<i>Agrostis capillaris</i> L.	innlend	LC		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
3	Skriðlingresi	<i>Agrostis stolonifera</i> L.	innlend	LC		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
4	Týtulingresi	<i>Agrostis vinealis</i> Schreb.	innlend	LC		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
5	Alchemilla alpina	<i>Alchemilla alpina</i> L.	innlend	LC		x	x	x		x		x	x	x	x	
6	Mariustakkur	<i>Alchemilla filicaulis</i> var. <i>vestita</i> (Buser) H.J. Coste	innlend	LC		x						x			x	
7	Knjáliðagras	<i>Alopecurus geniculatus</i> L.	innlend	LC		x					x					x
8	Háliðagras	<i>Alopecurus geniculatus</i> L.	ílend	NA		x							x		x	
9	Ætíhvönn	<i>Angelica archangelica</i> L. subsp. <i>archangelica</i>	innlend	LC		x			x	x	x	x		x	x	
10	Geithvönn	<i>Angelica sylvestris</i> L.	innlend	LC		x			x			x				
11	Ílmreyr	<i>Anthoxanthum nipponicum</i> Honda	innlend	LC		x		x		x		x	x	x	x	
12	Melablóm	<i>Arabidopsis petraea</i> (L.) V.I. Dorof.	innlend	LC		x	x	x	x	x					x	
13	Skriðnablóm	<i>Arabis alpina</i> L.	innlend	LC		x		x								
14	Sortulyng	<i>Arctostaphylos uva-ursi</i> (L.) Spreng.	innlend	LC		x				x				x		
15	Skeggsandi	<i>Arenaria norvegica</i> Gunnerus	innlend	LC		x	x	x		x						
16	Geldingahnappur	<i>Armeria maritima</i> (Miller) Willd. subsp. <i>maritima</i>	innlend	LC		x				x				x		
17	Bugðupuntur	<i>Avenella flexuosa</i> (L.) Drejer	innlend	LC		x				x		x	x	x	1	
18	Garðableikja	<i>Barbarea vulgaris</i> W.T. Aiton	ílend	NA		x									1	
19	Smjörgras	<i>Bartsia alpina</i> L.	innlend	LC		x			x	x		x	x	x	1	
20	Fjalldrapi	<i>Betula nana</i> L. subsp. <i>nana</i>	innlend	LC		x		x		x		x	x	x	1	
21	Birki	<i>Betula pubescens</i> subsp. <i>tortuosa</i> (Ledeb.) Nyman	innlend	LC		x				x			x	x		
22	Komsúra	<i>Bistorta vivipara</i> (L.) Delarbre	innlend	LC		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
23	Tungljurt	<i>Botrychium lunaria</i> (L.) Sw. var. <i>lunaria</i>	innlend	LC		x				x		x	x	x		
24	Hálmgresi	<i>Calamagrostis neglecta</i> subsp. <i>groenlandica</i> (Schrank) Matuszk.	innlend	LC		x					x				x	
25	Síkjabruða	<i>Callitriche brutia</i> var. <i>hamulata</i> (Kütz. ex W.D.J. Koch) Lansdown	innlend	LC		x					x					x
26	Vorbruða	<i>Callitriche palustris</i> L.	innlend	LC		x					x					x
27	Beitilyng	<i>Calluna vulgaris</i> (L.) Hull	innlend	LC		x				x	x	x	x	x	x	
28	Hófsóley	<i>Caltha palustris</i> L. subsp. <i>palustris</i>	innlend	LC		x					x				x	x
29	Bláklukka	<i>Campanula rotundifolia</i> L. subsp. <i>rotundifolia</i>	innlend	LC									x			
30	Hjartarf	<i>Capsella bursa-pastoris</i> (L.) Medik.	formaðflutt	NA		x									x	
31	Hrafnaklukka	<i>Cardamine polemonioides</i> Rouy	innlend	LC		x					x	x	x		x	
32	Sótstör	<i>Carex atrata</i> L.	innlend	LC		x							x			
33	Stinnastör	<i>Carex bigelowii</i> subsp. <i>rigida</i> (Gooden.) W. Schultze-Motel	innlend	LC		x				x		x	x	x		
34	Blátöppastör	<i>Carex canescens</i> L.	innlend	LC		x					x					x
35	Hárleggjastör	<i>Carex capillaris</i> subsp. <i>fuscidula</i> (V.I. Krecz. ex T.V. Egorova) Á. Löve & D. Löve	innlend	LC						x		x	x			
36	Hnappstör	<i>Carex capitata</i> L.	innlend	LC		x				x			x			
37	Vetrarkvíðastör	<i>Carex chordorrhiza</i> L. f.	innlend	LC		x					x					
38	Sérbýlisstör	<i>Carex dioica</i> L.	innlend	LC		x					x					
39	Ígulstör	<i>Carex echinata</i> Murray	innlend	LC		x					x					
40	Flóastör	<i>Carex limosa</i> L.	innlend	LC		x					x					
41	Gulstör	<i>Carex lyngbyei</i> Hornem.	innlend	LC		x					x					
42	Bursaskegg	<i>Carex myosuroides</i> Vill.	innlend	LC		x				x		x	x	x		
43	Mýrastör	<i>Carex nigra</i> (L.) Reichard var. <i>nigra</i>	innlend	LC							x		x		x	
44	Hengistör	<i>Carex rariflora</i> (Wahlenb.) Sm.	innlend	LC		x					x					

Nr.	Íslenskt heiti	Latneskt heiti	Uppruni (innlend/aðflutt)	IUCN-flokkur	Friðun	Staðfest	L2 Moldir	L3 Skriður og klettar	L4 Eyrar	L6 Hraun-lendi	L8 Votlendi	L9 Graslendi	L10 Mólendi	L11 Skóglendi	L14 Aðrar landgerðir	V2 Straum-vötn
45	Tjarnastör	<i>Carex rostrata</i> Stokes	innlend	LC		x					x					
46	Hrafnastör	<i>Carex saxatilis</i> L.	innlend	LC		x					x					
47	Slíðrastör	<i>Carex vaginata</i> Tausch subsp. <i>vaginata</i>	innlend	LC		x						x	x	x		
48	Músareyra	<i>Cerastium alpinum</i> L. subsp. <i>alpinum</i>	innlend	LC		x				x						
49	Lækjafraðhyma	<i>Cerastium cerastoides</i> (L.) Britton	innlend	LC						x					x	
50	Vegarfi	<i>Cerastium fontanum</i> Baumg. subsp. <i>fontanum</i>	innlend	LC		x									x	
51		<i>Cerastium fontanum</i> subsp. <i>vulgare</i> (Hartm.) Greuter & Burdet	aðflutt tegund með óþekkta landnámssögu	LC		x									x	
52	Sigurskúfur	<i>Chamerion angustifolium</i> (L.) Holub subsp. <i>angustifolium</i>	innlend	LC		x									x	
53	Eyrrarós	<i>Chamerion latifolium</i> (L.) Holub	innlend	LC		x		x								
54	Fjallanóra	<i>Cherleria biflora</i> A.J.Moore & Dillenb.	innlend	LC		x		x		x						
55	Cirsium arvense	<i>Cirsium arvense</i> (L.) Scop.	fornaðflutt	NA		x									x	
56	Bamarót	<i>Coeloglossum viride</i> subsp. <i>islandicum</i> (Lindl.) Kreutz	innlend	LC		x								x		
57	Engjarós	<i>Comarum palustre</i> L.	innlend	LC		x					x				x	
58	Krækklurót	<i>Corallorhiza trifida</i> Châtel.	innlend	LC		x								x		
59	Garðakomblóm	<i>Cyanus segetum</i> (L.) Hill	tegund sem náði ekki fótfestu	NA											x	
60	Tófugras (Refagras)	<i>Cystopteris fragilis</i> (L.) Bernh.	innlend	LC		x				x						
61	Axhnoðapuntur	<i>Dactylis glomerata</i> L.	flend	NA											x	
62	Brönugrös	<i>Dactylorhiza maculata</i> (L.) Soó	innlend	LC		x							x	x		
63	Fjallapuntur	<i>Deschampsia alpina</i> (L.) Roem. & Schult.	innlend	LC		x			x		x	x				
64	Snarrótarpuntur	<i>Deschampsia cespitosa</i> (L.) P. Beauv.	óviss innlend	LC		x			x	x	x	x	x	x	x	
65	Draba nivalis	<i>Draba nivalis</i> Lilj.	innlend	LC		x		x								
66	Hagavorblóm	<i>Draba rupestris</i> W.T. Aiton	innlend	LC		x							x			
67	Vorperla	<i>Draba verna</i> L.	innlend	LC		x		x							x	
68	Holtasóley	<i>Dryas octopetala</i> L.	innlend	LC		x				x			x	x		
69	Vatnsnál	<i>Eleocharis palustris</i> (L.) Roem. & Schult.	innlend	LC		x					x					
70	Fitjaskúfur	<i>Eleocharis quinqueflora</i> (Hartmann) O. Schwarz	innlend	LC		x					x					
71	Húsapuntur	<i>Elytrigia repens</i> (L.) Desv. ex Nevski	fornaðflutt	LC		x									x	
72	Krækilyng	<i>Empetrum nigrum</i> L.	innlend	LC		x				x	x	x	x	x	x	
73	Lindadúnurt	<i>Epilobium alsinifolium</i> Vill.	innlend	LC		x					x				x	
74	Heiðadúnurt	<i>Epilobium hornemannii</i> Rchb. subsp. <i>hornemannii</i>	innlend	LC		x					x					
75	Ljósadúnurt	<i>Epilobium lactiflorum</i> Hausskn.	innlend	LC		x					x					
76	Mýradúnurt	<i>Epilobium palustre</i> L.	innlend	LC		x					x				x	
77	Klóelfting	<i>Equisetum arvense</i> L. subsp. <i>arvense</i>	innlend	LC		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
78		<i>Equisetum arvense</i> subsp. <i>alpestre</i> (Wahlenb.) Schönswetter & Elven	innlend	LC		x	x	x								
79	Fergin	<i>Equisetum fluviatile</i> L.	innlend	LC		x					x				x	
80	Eski	<i>Equisetum hyemale</i> L.	innlend	LC		x				x			x	x	x	
81	Mýrelfting	<i>Equisetum palustre</i> L.	innlend	LC		x					x				x	
82	Vallelfting	<i>Equisetum pratense</i> Ehrh.	innlend	LC		x								x	x	
83	Beitieski	<i>Equisetum variegatum</i> Schleich. ex Weber & Mohr	innlend	LC		x				x			x	x	x	
84	Jakobsffíll	<i>Erigeron borealis</i> (Vierh.) Simmons	innlend	LC		x						x	x			
85	Klófífa	<i>Eriophorum angustifolium</i> Honck.	innlend	LC		x					x					
86	Hrafnafífa	<i>Eriophorum scheuchzeri</i> Hoppe	innlend	LC		x					x				x	
87	Augnfró	<i>Euphrasia wettsteinii</i> G. Gusarova	innlend	LC		x			x	x		x	x	x	x	
88	Túnvingull	<i>Festuca richardsonii</i> Hook.	innlend	LC		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
89	Rauðvingull	<i>Festuca rubra</i> L. subsp. <i>rubra</i>	flend	NA		x									x	
90	Blávingull	<i>Festuca vivipara</i> (L.) Sm.	innlend	LC		x	x	x		x	x	x	x	x	x	
91	Jarðarber	<i>Fragaria vesca</i> L.	innlend	LC		x								x		
92	Hvítmaðra	<i>Galium normanii</i> O.C. Dahl	innlend	LC		x						x	x	x		

			L1-L14													
Nr.	Íslenskt heiti	Latneskt heiti	Uppruni (innlend/aðflutt)	IUCN-flokkur	Friðun	Staðfest	L2 Moldir	L3 Skriður og klettar	L4 Eyrar	L6 Hraun-lendi	L8 Votlendi	L9 Graslendi	L10 Mólendi	L11 Skóglendi	L14 Aðrar landgerðir	V2 Straum-vötn
93	Gulmaðra	<i>Galium verum</i> L.	innlend	LC		x		x		x		x	x	x	x	
94	Dýragras	<i>Gentiana nivalis</i> L.	innlend	LC									x			
95	Gullvöndur	<i>Gentianella aurea</i> (L.) Harry Sm.	innlend	LC		x							x			
96	Mariuvöndur	<i>Gentianella campestris</i> subsp. <i>islandica</i> (Murb.) Vollm.	innlend	LC		x						x	x			
97	Blágresi	<i>Geranium sylvaticum</i> L. subsp. <i>sylvaticum</i>	innlend	LC		x				x			x	x		
98	Fjalldalafífill	<i>Geum rivale</i> L.	innlend	LC		x				x	x	x	x	x		
99		<i>Hieracium</i> spp.	innlend	LC		x			x	x		x	x	x	x	
100	Reyrgresi	<i>Hierochloë odorata</i> (L.) Wahlenb. subsp. <i>odorata</i>	innlend	LC		x				x		x	x	x		
101	Lófótur	<i>Hippuris vulgaris</i> L.	innlend	LC		x					x				x	x
102	Mýrasef	<i>Juncus alpinoarticulatus</i> subsp. <i>alpestris</i> (Hartm.) Hämet-Ahti	innlend	LC		x					x					
103	Tryppanál	<i>Juncus arcticus</i> Willd. subsp. <i>arcticus</i>	innlend	LC		x			x			x	x		x	
104	Hrossanál	<i>Juncus arcticus</i> subsp. <i>intermedius</i> Hyl.	innlend	LC		x							x			
105	Laugasef	<i>Juncus articulatus</i> L. subsp. <i>articulatus</i>	innlend	LC		x					x					
106	Flagasef	<i>Juncus biglumis</i> L.	innlend	LC		x					x					
107	Lækjasef	<i>Juncus bufonius</i> L.	formaðflutt	NA		x									x	
108	Þráðsef	<i>Juncus filiformis</i> L.	innlend	LC		x					x					
109	Móasef	<i>Juncus trifidus</i> L.	innlend	LC		x							x	x	x	
110	Blómsef	<i>Juncus triglumis</i> L.	innlend	LC		x					x				x	
111	Einir	<i>Juniperus communis</i> subsp. <i>nana</i> (Willd.) Syme	innlend	LC		x				x			x	x		
112	Sauðamergur	<i>Kalmia procumbens</i> (L.) Gift, Kron & P.F. Stevens ex Galasso, Banfi & F. Conti	innlend	LC		x		x					x	x		
113	Naflagras	<i>Koenigia islandica</i> L.	innlend	LC		x			x		x					
114	Melgresi	<i>Leymus arenarius</i> (L.) Hochst.	innlend	LC		x								x	x	
115	Alaskalúpína	<i>Lupinus nootkatensis</i> Donn ex Sims	ágeng	NA		x			x						x	
116	Vallhæra	<i>Luzula multiflora</i> subsp. <i>frigida</i> (Buchenau) V.I. Krecz.	innlend	LC		x					x		x			
117	Axhæra	<i>Luzula spicata</i> (L.) DC.	innlend	LC		x							x	x		
118	Litunarjafni	<i>Lycopodium alpinum</i> L.	innlend	LC		x						x				
119	Horblaðka	<i>Menyanthes trifoliata</i> L.	innlend	LC		x					x					
120	Stjörmosteinbrjótur	<i>Micranthes stellaris</i> (L.) Galasso, Banfi & Soldano subsp. <i>stellaris</i>	innlend	LC		x					x					
121	Skrautpuntur	<i>Milium effusum</i> L.	innlend	LC		x								x		
122	Apablóm	<i>Mimulus guttatus</i> DC.	ílend	NA					x							
123	Lækjagrýta	<i>Montia fontana</i> L.	innlend	LC		x			x		x					
124	Gleym-mér-ei	<i>Myosotis arvensis</i> (L.) Hill	formaðflutt	NA		x									x	
125	Engjamunablóm	<i>Myosotis scorpioides</i> L.	ílend	NA					x		x				x	
126	Síkjamari	<i>Myriophyllum alterniflorum</i> DC.	innlend	LC		x					x					
127	Vatnamari	<i>Myriophyllum sibiricum</i> Kom.	innlend	LC		x					x					
128	Spánarkerfill	<i>Myrrhis odorata</i> (L.) Scop.	ílend	NA		x									x	
129	Finnungur	<i>Nardus stricta</i> L.	innlend	LC		x						x	x			
130	Fjandafæla	<i>Omalotheca norvegica</i> (Gunnerus) Sch.Bip. & F.W. Schultz	innlend	LC		x				x			x			
131	Grámulla	<i>Omalotheca supina</i> (L.) DC.	innlend	LC		x				x			x			
132	Grájurt	<i>Omalotheca sylvatica</i> (L.) Sch.Bip. & F.W. Schultz	innlend	LC						x			x			
133	Grænlilja	<i>Orthilia secunda</i> (L.) House	innlend	LC		x							x	x		
134	Mýraberjalyng	<i>Oxycoccus microcarpus</i> Turcz. ex Rupr.	innlend	LC		x					x					
135	Ólafssúra	<i>Oxyria digyna</i> (L.) Hill	innlend	LC		x			x	x			x		x	
136	Mýrasóley	<i>Parnassia palustris</i> L. subsp. <i>palustris</i>	innlend	LC		x			x	x	x	x	x		x	
137	Fjallafoxgras	<i>Phleum alpinum</i> L.	innlend	LC		x		x	x	x		x	x	x	x	
138	Vallarfoxgras	<i>Phleum pratense</i> L.	ílend	NA								x			x	
139	Lyfjagras	<i>Pinguicula vulgaris</i> L.	innlend	LC		x				x			x	x		
140	Græðisúra	<i>Plantago major</i> L.	óviss innlend	LC		x									x	

Nr.	Íslenskt heiti	Latneskt heiti	Uppruni (innlend/aðflutt)	IUCN-flokkur	Friðun	Staðfest	L2 Moldir	L3 Skriður og klettar	L4 Eyrar	L6 Hraun-lendi	L8 Votlendi	L9 Graslendi	L10 Mólendi	L11 Skóglendi	L14 Aðrar landgerðir	V2 Straum-vötn
141	Fríggjargras	<i>Platanthera hyperborea</i> (L.) Lindl.	innlend	LC		x				x			x			
142	Fjallasveifgras	<i>Poa alpina</i> L.	innlend	LC		x			x	x	x		x	x	x	
143	Varpasveifgras	<i>Poa annua</i> L.	fornaðflutt	NA		x									x	
144	Blásveifgras	<i>Poa glauca</i> Vahl	innlend	LC		x				x			x	x		
145	Kjarsveifgras	<i>Poa nemoralis</i> L.	innlend	LC		x				x						
146	Vallarsveifgras	<i>Poa pratensis</i> L.	innlend	LC		x			x	x	x	x	x	x	x	
147		<i>Polygonum aviculare</i> subsp. <i>neglectum</i> (Besser) Arcang.	innlend	LC		x									x	
148	Fjallnykra	<i>Potamogeton alpinus</i> Balb.	innlend	LC		x			x		x					x
149	Tágamura	<i>Potentilla anserina</i> L. subsp. <i>anserina</i>	innlend	LC		x									x	
150	Gullmura	<i>Potentilla crantzii</i> (Crantz) Beck ex Fritsch	innlend	LC		x				x		x	x	x		
151	Blákolla	<i>Prunella vulgaris</i> L. subsp. <i>vulgaris</i>	innlend	LC		x						x	x		x	
152	Hjónagras	<i>Pseudorchis straminea</i> (Fernald) Soó	innlend	LC						x		x	x		x	
153	Klukkublóm	<i>Pyrola minor</i> var. <i>conferta</i> (Fisch. ex Cham. & Schltdl.) A.P. Khokhr.	innlend	LC		x				x				x		
154		<i>Ranunculus acris</i> L.	tegund sem náði ekki fótfestu	NA		x									x	
155	Lónasóley	<i>Ranunculus confervoides</i> (Fr.) Fr.	innlend	LC		x					x					
156	Trefjasóley	<i>Ranunculus hyperboreus</i> Rottb. subsp. <i>hyperboreus</i>	innlend	LC		x					x					
157	Skriðsóley	<i>Ranunculus repens</i> L.	fornaðflutt	NA		x									x	
158	Flagasóley	<i>Ranunculus reptans</i> L.	innlend	LC		x					x					
159	Brennisóley	<i>Ranunculus subborealis</i> Tzvelev	innlend	LC		x		x	x	x	x	x	x	x	x	
160	Lokasjóður	<i>Rhinanthus minor</i> L.	innlend	LC		x				x		x	x	x	x	
161	Bumirót	<i>Rhodiola rosea</i> L. subsp. <i>rosea</i>	innlend	LC		x				x						
162	Kattarjurt	<i>Rorippa islandica</i> (Oeder ex Murray) Borbás subsp. <i>islandica</i>	innlend	LC		x			x							
163	Hrútaber	<i>Rubus saxatilis</i> L.	innlend	LC		x							x	x		
164	Túnsúra	<i>Rumex acetosa</i> subsp. <i>islandicus</i> (Á. Löve) Ö. Nilsson	innlend	LC		x			x	x			x		x	
165	Hundasúra	<i>Rumex acetosella</i> L.	innlend	LC		x			x	x					x	
166	Njóli	<i>Rumex longifolius</i> DC.	óviss innlend	LC		x									x	
167	Melanóra	<i>Sabulina rubella</i> (Wahlenb.) Dillenb. & Kadereit	innlend	LC		x		x	x	x						
168	Hnúskakrækill	<i>Sagina nodosa</i> subsp. <i>borealis</i> G.E. Crow	innlend	LC		x		x		x					x	
169	Skammkrækill	<i>Sagina procumbens</i> L.	innlend	LC		x	x	x	x	x			x	x	x	
170	Langkrækill	<i>Sagina saginoides</i> (L.) H. Karst.	innlend	LC		x	x	x								
171	Fjallavíðir	<i>Salix arctica</i> Pall.	innlend	LC		x				x			x	x	x	
172	Grasvíðir	<i>Salix herbacea</i> L.	innlend	LC		x		x		x			x			
173	Loðvíðir	<i>Salix lanata</i> L.	innlend	LC		x									x	
174	Gulvíðir	<i>Salix phylicifolia</i> L.	innlend	LC		x		x		x			x	x	x	
175	Vetrarsteinbrjótur (Vetrarblóm)	<i>Saxifraga oppositifolia</i> L. subsp. <i>oppositifolia</i>	innlend	LC		x	x	x								
176	Skarífífill	<i>Scorzoneroides autumnalis</i> (L.) Moench	innlend	LC		x			x	x		x	x	x	x	
177	Helluhnoðri	<i>Sedum acre</i> L.	innlend	LC		x		x		x						
178	Skriðuhnoðri	<i>Sedum annuum</i> L.	innlend	LC		x		x		x						
179	Flagahnoðri	<i>Sedum villosum</i> L.	innlend	LC		x			x							
180	Mosajafni	<i>Selaginella selaginoides</i> (L.) P. Beauv. ex Schrank.	innlend	LC		x							x	x		
181	Lambagras	<i>Silene acaulis</i> (L.) Jacq. subsp. <i>acaulis</i>	innlend	LC		x	x	x	x	x		x	x	x		
182	Holurt	<i>Silene uniflora</i> Roth	innlend	LC		x		x	x				x	x	x	
183	Mógrafabrúsi	<i>Sparganium hyperboreum</i> Laest. ex Beurl.	innlend	LC		x					x					x
184	Tjarnabrúsi	<i>Sparganium natans</i> L.	innlend	LC		x					x					x
185	Skurfa	<i>Spergula arvensis</i> subsp. <i>sativa</i> (Mert. & W.D.J. Koch) Čelak.	fornaðflutt	NA		x									x	
186	Stellaria media	<i>Stellaria media</i> (L.) Vill.	fornaðflutt	NA		x									x	
187	Þráðnykra	<i>Stuckenia filiformis</i> (Pers.) Börner	innlend	LC												x
188		<i>Taraxacum</i> spp.	innlend	LC		x		x	x	x	x	x	x	x	x	

Nr.	Íslenskt heiti	Latneskt heiti	Uppruni (innlend/aðflutt)	IUCN-flokkur	Friðun	Staðfest	L2 Moldir	L3 Skriður og klettar	L4 Eyrar	L6 Hraun- lendi	L8 Votlendi	L9 Graslendi	L10 Mólendi	L11 Skóglendi	L14 Aðrar landgerðir	V2 Straum- vötn
189	Brjóstagras	<i>Thalictrum alpinum</i> L.	innlend	LC		x		x		x		x	x	x		
190	Blóðberg	<i>Thymus praecox</i> subsp. <i>arcticus</i> (Durand) J alas	innlend	LC		x		x	x	x		x	x	x	x	
191	Sýkigras (Bjarnarbroddur)	<i>Tofieldia pusilla</i> (Michx.) Pers.	innlend	LC		x				x			x	x		
192	Mýrafinnunga	<i>Trichophorum cespitosum</i> (L.) Schur subsp. <i>cespitosum</i>	innlend	LC		x					x					
193	Túnsmári	<i>Trifolium hybridum</i> L.	innlend	NA		x									x	
194	Hvítsmári	<i>Trifolium repens</i>	óviss innlend	LC		x		x	x	x			x		x	
195	Mýrasauðlaukur	<i>Triglochin palustris</i> L.	innlend	LC		x					x					
196	Baldursbrá	<i>Tripleurospermum maritimum</i> subsp. <i>subpolare</i> (Pobed.) Hämet-Ahti	innlend	LC		x									x	
197	Móalógresi	<i>Trisetum molle</i> (Michx.) Kunth	innlend	LC		x				x			x			
198	Fjallalógresi	<i>Trisetum spicatum</i> (L.) K. Richt.	innlend	LC		x				x			x			
199	Brenninetla	<i>Urtica dioica</i> L.	flend	NA		x									x	
200	Blöðrujurt	<i>Utricularia minor</i> L.	innlend	LC							x					x
201	Aðalbláberjalyng	<i>Vaccinium myrtillus</i> L.	innlend	LC		x				x			x	x		
202	Bláberjalyng	<i>Vaccinium uliginosum</i> L. subsp. <i>uliginosum</i>	innlend	LC		x				x	x	x	x	x	x	
203	Völudepla	<i>Veronica chamaedrys</i> L.	flend	NA		x									x	
204	Steindepla	<i>Veronica fruticans</i> Jacq.	innlend	LC		x				x						
205	Umfeðmingur	<i>Vicia cracca</i> L.	innlend	NA		x						x			x	
206	Týsfjola (Urðafjola)	<i>Viola canina</i> L.	innlend	LC		x						x		x		
207	Birkifjola	<i>Viola epipsila</i> subsp. <i>repens</i> (Turcz. ex Trautv. & C.A. Mey.) W. Becker	innlend	LC		x					x					
208	Mýrfjola	<i>Viola palustris</i> L. subsp. <i>palustris</i>	innlend	LC		x					x					
209	Þrenningarfjola	<i>Viola tricolor</i> L. subsp. <i>tricolor</i>	innlend	LC				x	x			x			x	
210	Ljósberi	<i>Viscaria alpina</i> (L.) G. Don	innlend	LC		x				x				x		

2. viðauki. Mosategundir á athugunarsvæði veglínu B.

Nr.	Latneskt heiti	Ætt	Íslenskt heiti	Válisti	Heimsválisti	Friðun
1	<i>Amblystegium serpens</i> (Hedw.) Schimp.	Amblystegiaceae	Skógarytja		LC	
2	<i>Campylium chrysophyllum</i> (Brid.) Lange	Amblystegiaceae	Klettatjása			x
3	<i>Campylium stellatum</i> (Hedw.) Lange & C.E.O. Jensen	Amblystegiaceae	Mýrabrandur		LC	x
4	<i>Drepanocladus aduncus</i> (Hedw.) Wamst.	Amblystegiaceae	Pollalufsa		LC	x
5	<i>Hygrohypnum luridum</i> (Hedw.) Jenn.	Amblystegiaceae	Sytrulúði		LC	x
6	<i>Tomentypnum nitens</i> (Hedw.) Loeske	Amblystegiaceae	Lémosi		NT	
7	<i>Amphidium lapponicum</i> (Hedw.) Schimp.	Amphidiaceae	Klettagopi		LC	
8	<i>Amphidium mougeotii</i> (Bruch & Schimp.) Schimp.	Amphidiaceae	Gjótugopi		LC	
9	<i>Barbilophozia hatcheri</i> (A. Evans) Loeske	Anastrophyllaceae	Urðalarfi		LC	
10	<i>Barbilophozia lycopodioides</i> (Wallr.) Loeske	Anastrophyllaceae	Lautalarfi		LC	
11	<i>Barbilophozia sudetica</i> (Nees ex Huebener) L. Söderstr., De Roo & Hedd.	Anastrophyllaceae	Lautalápur		LC	
12	<i>Neoorthocaulis floerkei</i> (F. Weber & D. Mohr) L. Söderstr., De Roo & Hedd.	Anastrophyllaceae	Heiðalarfi		LC	x
13	<i>Orthocaulis atlanticus</i> (Kaal.) H. Buch	Anastrophyllaceae	Holtalarfi		LC	
14	<i>Schljakovia kunzeana</i> (Huebener) Konstant. & Vilnet	Anastrophyllaceae	Mýralarfi		LC	
15	<i>Andreaea rupestris</i> Hedw.	Andreaeaceae	Holtasóti		LC	x
16	<i>Aneura pinguis</i> (L.) Dumort.	Aneuraceae	Fleðumosi		LC	
17	<i>Riccardia incurvata</i> Lindb.	Aneuraceae	Sytrubendill		LC	
18	<i>Anthelia juratzkana</i> (Limpr.) Trevis.	Antheliaceae	Heiðahéla		LC	
19	<i>Antitrichia curtipendula</i> (Hedw.) Brid.	Antitrichiaceae	Hraukmosi		LC	
20	<i>Aongstroemia longipes</i> (Sommerf.) Bruch & Schimp.	Aongstroemiaceae	Örmosi		LC	
21	<i>Aongstroemia schreberiana</i> (Hedw.) Bonfim Santos & Fedosov	Aongstroemiaceae	Væturindill			
22	<i>Calcidicranella varia</i> (Hedw.) Bonfim Santos, Fedosov & Jan Kučera	Aongstroemiaceae	Laugarindill			x
23	<i>Dichodontium pellucidum</i> (Hedw.) Schimp.	Aongstroemiaceae	Sandglæta/Glætumosi		LC	
24	<i>Archidium alternifolium</i> (Dicks. ex Hedw.) Schimp.	Archidiaceae	Slæðumosi		LC	
25	<i>Aulacomnium palustre</i> (Hedw.) Schwägr.	Aulacomniaceae	Bleikjukollur		LC	
26	<i>Bartramia ithyphylla</i> Brid.	Bartramiaceae	Barðastrý		LC	
27	<i>Conostomum tetragonum</i> (Hedw.) Lindb.	Bartramiaceae	Heiðaþófi		LC	
28	<i>Philonotis capillaris</i> Lindb.	Bartramiaceae	Vætuhnappur		LC	
29	<i>Philonotis fontana</i> (Hedw.) Brid.	Bartramiaceae	Dýjahnappur		LC	
30	<i>Philonotis tomentella</i> Molendo	Bartramiaceae	Fjallahnappur		LC	
31	<i>Blepharostoma trichophyllum</i> (L.) Dumort.	Blepharostomataceae	Hýmosi		LC	
32	<i>Brachytheciastrum velutinum</i> (Hedw.) Ignatov & Huttunen	Brachytheciaceae	Lurkalokkur		LC	
33	<i>Brachythecium salebrosum</i> (Hoffm. ex F. Weber & D. Mohr) Schimp.	Brachytheciaceae	Brekkulokkur			
34	<i>Cirriphyllum piliferum</i> (Hedw.) Grout	Brachytheciaceae	Engjabroddur		LC	
35	<i>Eurhynchiastrum pulchellum</i> (Hedw.) Ignatov & Huttunen	Brachytheciaceae	Heiðaspori		LC	
36	<i>Sciuro-hypnum reflexum</i> (Starke) Ignatov & Huttunen	Brachytheciaceae	Urðalokkur		LC	
37	<i>Sciuro-hypnum starkei</i> (Brid.) Ignatov & Huttunen	Brachytheciaceae	Gjótulokkur		LC	
38	<i>Ptychostomum archangelicum</i> (Bruch & Schimp.) J.R. Spence	Bryaceae	Rindahnokki		LC	
39	<i>Ptychostomum arcticum</i> (R. Br.) J.R. Spence	Bryaceae	Heiðahnokki		LC	
40	<i>Ptychostomum compactum</i> Hornsch.	Bryaceae	Hagahnokki		LC	
41	<i>Ptychostomum creberrimum</i> (Taylor) J.R. Spence & H.P. Ramsay	Bryaceae	Deigluhnokki		LC	
42	<i>Ptychostomum inclinatum</i> (Sw. ex Brid.) J.R. Spence	Bryaceae	Barðahnokki		LC	
43	<i>Ptychostomum pallens</i> (Sw.) J.R. Spence	Bryaceae	Sytruhnokki		LC	
44	<i>Ptychostomum pallescens</i> (Schleich. ex Schwägr.) J.R. Spence	Bryaceae	Gljúfrahnokki			
45	<i>Ptychostomum pseudotriquetrum</i> (Hedw.) J.R. Spence & H.P. Ramsay ex Holyoak & N. Pedersen	Bryaceae	Kelduhnokki		LC	
46	<i>Ptychostomum purpurascens</i> (R. Br.) J.R. Spence	Bryaceae	Fjallahnokki			
47	<i>Rosulabryum moravicum</i> (Podp.) Ochyra & Stebel	Bryaceae	Þráðahnokki			

Nr.	Latneskt heiti	Ætt	Íslenskt heiti	Válisti	Heimsválisti	Friðun
48	<i>Calliergon cordifolium</i> (Hedw.) Kindb.	Calliergonaceae	Vætuhrókur		LC	
49	<i>Calliergon giganteum</i> (Schimp.) Kindb.	Calliergonaceae	Tjamahrókur		LC	
50	<i>Calliergon richardsonii</i> (Mitt.) Kindb. ex G. Roth	Calliergonaceae	Flóahrókur			
51	<i>Sarmentypnum exannulatum</i> (Schimp.) Hedenäs	Calliergonaceae	Lindakengur		LC	
52	<i>Sarmentypnum sarmentosum</i> (Wahlenb.) Tuom. & T.J. Kop.	Calliergonaceae	Roðakengur		LC	
53	<i>Straminergon stramineum</i> (Dicks. ex Brid.) Hedenäs	Calliergonaceae	Seilmosi		LC	
54	<i>Calypogeia sphagnicola</i> (Arnell & J. Perss.) Warnst. & Loeske	Calypogeiaceae	Mýragyrðill		LC	
55	<i>Fuscocephaloziopsis lunulifolia</i> (Dumort.) Váňa & L. Söderstr.	Cephaloziaceae	Gjótuskjanni		LC	
56	<i>Fuscocephaloziopsis pleniceps</i> (Austin) Váňa & L. Söderstr.	Cephaloziaceae	Heiðakrýli		LC	
57	<i>Cephaloziella rubella</i> (Nees) Schiffn.	Cephaloziellaceae	Móavæskill			
58	<i>Cephaloziella</i> sp.	Cephaloziellaceae				
59	<i>Climacium dendroides</i> (Hedw.) F. Weber & D. Mohr	Climaciaceae	Krónumosi		LC	
60	<i>Dicranum bonjeanii</i> De Not.	Dicranaceae	Mýrabrúskur		LC	
61	<i>Dicranum flexicaule</i> Brid.	Dicranaceae	Holtabrúskur		LC	
62	<i>Dicranum spadiceum</i> J.E. Zetterst.	Dicranaceae	Hagabrúskur		LC	
63	<i>Dicranum scoparium</i> Hedw.	Dicranaceae	Móabrúskur			
64	<i>Diphyscium foliosum</i> (Hedw.) D. Mohr	Diphysciaceae	Hnotmosi		LC	
65	<i>Distichium capillaceum</i> (Hedw.) Bruch & Schimp.	Distichiaceae	Þráðmækir			
66	<i>Distichium inclinatum</i> (Hedw.) Bruch & Schimp.	Distichiaceae	Lotmækir		LC	
67	<i>Ceratodon purpureus</i> (Hedw.) Brid.	Ditrichaceae	Hlaðmosi		LC	
68	<i>Encalypta rhaptocarpa</i> Schwägr.	Encalyptaceae	Álfaklukka		LC	
69	<i>Fissidens adianthoides</i> Hedw.	Fissidentaceae	Mýrfjöldur		LC	
70	<i>Fissidens bryoides</i> Hedw.	Fissidentaceae	Dverg fjöldur		LC	
71	<i>Fissidens osmundioides</i> Hedw.	Fissidentaceae	Vætufjöldur			
72	<i>Flexitrichum flexicaule</i> (Schwägr.) Ignatov & Fedosov	Flexitrichaceae	Hagavendill		LC	
73	<i>Fossombronía foveolata</i> Lindb.	Fossombroniaceae	Laugaskrúð		LC	
74	<i>Funaria hygrometrica</i> Hedw	Funariaceae	Bólmosi		LC	
75	<i>Bucklandiella macounii</i> (Kindb.) Bedn.-Ochyra & Ochyra	Grimmiaceae	Dalagambri			
76	<i>Bucklandiella sudetica</i> (Funck) Bedn.-Ochyra & Ochyra	Grimmiaceae	Urðagambri			
77	<i>Codriophorus acicularis</i> (Hedw.) P. Beauv.	Grimmiaceae	Lækjagambri		LC	
78	<i>Dilutineuron fasciculare</i> (Schr. ex Hedw.) Bedn.-Ochyra, Sawicki, Ochyra, Szczecińska & Plášek	Grimmiaceae	Snoðgambri			
79	<i>Grimmia donniana</i> Sm.	Grimmiaceae	Holtaskeggi		LC	
80	<i>Grimmia longirostris</i> Hook.	Grimmiaceae	Dalaskeggi		LC	
81	<i>Niphotrichum elongatum</i> (Ehrh. ex Frisvoll) Bedn.-Ochyra & Ochyra	Grimmiaceae	Fjaðurgambri		LC	
82	<i>Niphotrichum ericoides</i> (Brid.) Bedn.-Ochyra & Ochyra	Grimmiaceae	Melagambri			
83	<i>Schistidium confertum</i> (Funck) Bruch & Schimp.	Grimmiaceae	Gullinkragi			
84	<i>Schistidium flexipile</i> (Lindb. ex Broth.) G. Roth	Grimmiaceae	Holtakragi		LC	
85	<i>Schistidium frigidum</i> H.H. Blom	Grimmiaceae	Grjótakragi		LC	
86	<i>Schistidium papillosum</i> Culm.	Grimmiaceae	Vörtukragi		LC	
87	<i>Schistidium strictum</i> (Turner) Loeske ex Mårtensson	Grimmiaceae	Bollakragi		LC	
88	<i>Racomitrium lanuginosum</i> (Hedw.) Brid.	Grimmiaceae	Hraungambri		LC	
89	<i>Gymnomitrium brevissimum</i> (Dumort.) Warnst.	Gymnomitriaceae	Dældagletta		LC	
90	<i>Gymnomitrium concinnatum</i> (Lightf.) Corda	Gymnomitriaceae	Grænkólfur		LC	
91	<i>Gymnomitrium corallioides</i> Nees	Gymnomitriaceae	Grákólfur		LC	
92	<i>Marsupella condensata</i> (Ångstr. ex C. Hartm.) Lindb. ex Kaal.	Gymnomitriaceae	Lautagletta		VU	
93	<i>Nardia geoscyphus</i> (De Not.) Lindb.	Gymnomitriaceae	Heiðanaddur		LC	
94	<i>Heterocladiella dimorpha</i> (Brid.) Ignatov & Fedosov	Heterocladiellaceae	Móapvengur			
95	<i>Hylocomiadelphus triquetrus</i> (Hedw.) Ochyra & Stebel	Hylocomiaceae	Runnaskraut			
96	<i>Hylocomium splendens</i> (Hedw.) Schimp.	Hylocomiaceae	Tildurmosi		LC	

Nr.	Latneskt heiti	Ætt	Íslenskt heiti	Válisti	Heimsválisti	Friðun
97	<i>Pleurozium schreberi</i> (Willd. ex Brid.) Mitt.	Hylocomiaceae	Hrísmosi		LC	
98	<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i> (Hedw.) Wamst.	Hylocomiaceae	Engjaskraut		LC	
99	<i>Hymenoloma crispulum</i> (Hedw.) Ochyra	Hymenolomataceae	Klettaglysja		LC	
100	<i>Mesoptychia bantriensis</i> (Hook.) L. Söderstr. & Vána	Jungermanniaceae	Klettaglysja		LC	
101	<i>Mesoptychia heterocolpos</i> (Thed. ex Hartm.) L. Söderstr. & Vána	Jungermanniaceae	Kornaglysja		LC	
102	<i>Chiloscyphus polyanthos</i> (L.) Corda	Lophocoleaceae	Lækjalindi		LC	
103	<i>Lophozia ventricosa</i> (Dicks.) Dumort.	Lophoziaceae	Urðalápur		LC	
104	<i>Lophozioipsis longidens</i> (Lindb.) Konstant. & Vilnet	Lophoziaceae	Kjarrlápur		LC	
105	<i>Trilophozia quinquedentata</i> (Huds.) Bakalin	Lophoziaceae	Skáhaki		LC	
106	<i>Tritomaria scitula</i> (Taylor) Jørg.	Lophoziaceae	Dílhaki		LC	
107	<i>Marchantia polymorpha</i> L.	Marchantiaceae	Stjörnumosi		LC	
108	<i>Leptobryum pyriforme</i> (Hedw.) Wilson	Meesiaceae	Nálmosi		LC	
109	<i>Meesia uliginosa</i> Hedw.	Meesiaceae	Vætusnoppa		LC	
110	<i>Paludella squarrosa</i> (Hedw.) Brid.	Meesiaceae	Rekilmosi		LC	
111	<i>Metzgeria furcata</i> (L.) Corda	Metzgeriaceae	Skuggarefill		LC	
112	<i>Mnium marginatum</i> (Dicks.) P. Beauv.	Mniaceae	Skoruskæna		LC	
113	<i>Mnium spinosum</i> (Voit) Schwägr.	Mniaceae	Gaddaskæna		LC	
114	<i>Mnium stellare</i> Hedw.	Mniaceae	Klettaskæna		LC	
115	<i>Mnium thomsonii</i> Schimp.	Mniaceae	Hnýflaskæna		LC	
116	<i>Plagiomnium ellipticum</i> (Brid.) T.J. Kop.	Mniaceae	Mýrableðill		LC	
117	<i>Pohlia cruda</i> (Hedw.) Lindb.	Mniaceae	Urðaskart		LC	
118	<i>Pohlia drummondii</i> (Müll. Hal.) A.L. Andrews	Mniaceae	Heiðaskart		LC	
119	<i>Pohlia ludwigii</i> (Spreng. ex Schwägr.) Broth.	Mniaceae	Lautaskart		LC	
120	<i>Pohlia nutans</i> (Hedw.) Lindb.	Mniaceae	Flóahnokki	LC	LC	
121	<i>Pohlia wahlenbergii</i> (F. Weber & D. Mohr) A.L. Andrews	Mniaceae	Lindaskart		LC	
122	<i>Pseudobryum cinclidioides</i> (Huebener) T.J. Kop.	Mniaceae	Skjallmosi		LC	
123	<i>Rhizomnium pseudopunctatum</i> (Bruch & Schimp.) T.J. Kop.	Mniaceae	Heiðafaldur		LC	
124	<i>Rhizomnium magnifolium</i> (Horik.) T.J. Kop.	Mniaceae	Lindafaldur		LC	
125	<i>Rhizomnium punctatum</i> (Hedw.) T.J. Kop.	Mniaceae	Bakkafaldur		LC	
126	<i>Lewinskya laevigata</i> (J.E. Zetterst.) F. Lara, Garilleti & Goffinet	Orthotrichaceae	Topphetta		VU	
127	<i>Lewinskya pylaisii</i> (Brid.) F. Lara, Garilleti & Goffinet	Orthotrichaceae	Strandhetta		LC	
128	<i>Lewinskya rupestris</i> (Schleich. ex Schwägr.) F. Lara, Garilleti & Goffinet	Orthotrichaceae	Strýhetta		LC	
129	<i>Orthotrichum alpestre</i> Hornsch. ex Bruch & Schimp.	Orthotrichaceae	Dalhetta		LC	
130	<i>Pellia neesiana</i> (Gottsche) Limpr.	Pelliaceae	Vætublaðka		LC	
131	<i>Plagiochila porelloides</i> (Torr. ex Nees) Lindenb.	Plagiochilaceae	Sniðmosi		LC	
132	<i>Isopterygiella pulchella</i> (Hedw.) Ignatov & Ignatova	Plagiotheciaceae	Klettaljómi			
133	<i>Myurella julacea</i> (Schwägr.) Schimp.	Plagiotheciaceae	Syllureim		LC	
134	<i>Plagiothecium succulentum</i> (Wilson) Lindb.	Plagiotheciaceae	Urðaglit		LC	
135	<i>Platydictya jungermannioides</i> (Brid.) H.A. Crum	Plagiotheciaceae	Fismosi		LC	
136	<i>Atrichum undulatum</i> (Hedw.) P. Beauv.	Polytrichaceae	Bylgjurandi		LC	
137	<i>Oligotrichum hercynicum</i> (Hedw.) DC.	Polytrichaceae	Skuplumosi		LC	
138	<i>Pogonatum urnigerum</i> (Hedw.) P. Beauv.	Polytrichaceae	Melhöttur		LC	
139	<i>Polytrichastrum alpinum</i> (Hedw.) G.L. Sm.	Polytrichaceae	Fjallhaddur/Fjallalubbi		LC	
140	<i>Polytrichastrum sexangulare</i> (Flörke ex Brid.) G.L. Sm.	Polytrichaceae	Snæhaddur/Snælubbi		NT	
141	<i>Polytrichum commune</i> Hedw.	Polytrichaceae	Mýrhaddur		LC	
142	<i>Polytrichum longisetum</i> Sw. ex Brid.	Polytrichaceae	Móhaddur		LC	
143	<i>Polytrichum piliferum</i> Hedw.	Polytrichaceae	Gráhaddur		LC	
144	<i>Polytrichum swartzii</i> Hartm.	Polytrichaceae	Myrkhaddur		LC	
145	<i>Barbula unguiculata</i> Hedw.	Pottiaceae	Götuskryfill		LC	

Nr.	Latneskt heiti	Ætt	Íslenskt heiti	Válisti	Heimsválisti	Friðun
146	<i>Didymodon icmadophilus</i> (Schimp. ex Müll. Hal.) K. Saito	Pottiaceae	Broddhnubbi		LC	
147	<i>Gymnostomum aeruginosum</i> Sm.	Pottiaceae	Staukmosi		LC	
148	<i>Syntrichia norvegica</i> F. Weber	Pottiaceae	Lautaskrúfur		LC	
149	<i>Syntrichia ruralis</i> (Hedw.) F. Weber & D. Mohr	Pottiaceae	Hæruskrúfur		LC	
150	<i>Tortella fragilis</i> (Drumm.) Limpr.	Pottiaceae	Gljásnyrill		LC	
151	<i>Tortella tortuosa</i> (Schrad. ex Hedw.) Limpr.	Pottiaceae	Klettasnyrill		LC	
152	<i>Vinealobryum insulanum</i> (De Not.) R.H. Zander	Pottiaceae	Gljúfrahnubbi			
153	<i>Lescuraea incurvata</i> (Hedw.) E. Lawton	Pseudoleskeaceae	Urðaleskja		LC	
154	<i>Lescuraea radicata</i> (Mitt.) Mönk.	Pseudoleskeaceae	Lautaleskja		LC	
155	<i>Pterigynandrum filiforme</i> Hedw.	Pterigynandraceae	Voðmosi		LC	
156	<i>Ptilidium ciliare</i> (L.) Hampe	Ptilidiaceae	Móatrefja		LC	
157	<i>Calliergonella cuspidata</i> (Hedw.) Loeske	Pylaisiaceae	Geirmosi		LC	
158	<i>Roaldia revoluta</i> (Mitt.) P.E.A.S. Câmara & Carv.-Silva	Pylaisiaceae	Melafaxi		LC	
159	<i>Radula complanata</i> (L.) Dumort.	Radulaceae	Skorusepi		LC	
160	<i>Arctoa blyttii</i> (Bruch & Schimp.) Loeske	Rhabdoweisiaceae	Urðahnúskur			
161	<i>Arctoa starkei</i> (F. Weber & D. Mohr) Loeske	Rhabdoweisiaceae	Dældahnúskur			
162	<i>Kiaeria falcata</i> (Hedw.) I. Hagen	Rhabdoweisiaceae	Lautahnúskur		LC	
163	<i>Oncophorus virens</i> (Hedw.) Brid.	Rhabdoweisiaceae	Eyrahnúði		LC	
164	<i>Ruficaulis rufescens</i> (Dicks.) Bonfim Santos & Fedosov	Ruficaulaceae	Roðarindill			
165	<i>Saelania glaucescens</i> (Hedw.) Broth.	Saelaniaceae	Blámosi		LC	
166	<i>Hygrohypnella ochracea</i> (Turner ex Wilson) Ignatov & Ignatova	Scorpidiaceae	Lækjalúði		LC	
167	<i>Scapania calcicola</i> (Arnell & J. Perss.) Ingham	Scapaniaceae	Ýruleppur		LC	
168	<i>Scapania cuspiduligera</i> (Nees) Müll. Frib.	Scapaniaceae	Skeiðleppur		LC	
169	<i>Scapania irrigua</i> (Nees) Nees	Scapaniaceae	Mýraleppur		LC	
170	<i>Sanionia uncinata</i> (Hedw.) Loeske	Scorpidiaceae	Móasigð		LC	
171	<i>Scorpidium cossonii</i> (Schimp.) Hedenäs	Scorpidiaceae	Lindakrækja		LC	
172	<i>Scorpidium revolvens</i> (Sw.) Rubers	Scorpidiaceae	Mýrakraekja		LC	
173	<i>Scorpidium scorpioides</i> (Hedw.) Limpr.	Scorpidiaceae	Tjamakraekja		NT	
174	<i>Blindia acuta</i> (Hedw.) Bruch & Schimp.	Seligeriaceae	Almosi		LC	
175	<i>Sphagnum contortum</i> Schultz	Sphagnaceae	Brúnburi		LC	
176	<i>Sphagnum girgensohnii</i> Russow	Sphagnaceae	Grænburi		LC	
177	<i>Sphagnum palustre</i> L.	Sphagnaceae	Laugaburi		LC	
178	<i>Sphagnum riparium</i> Ångstr.	Sphagnaceae	Sýlburi		LC	
179	<i>Sphagnum subsecundum</i> Nees	Sphagnaceae	Sveigburi		LC	
180	<i>Sphagnum teres</i> (Schimp.) Ångstr. ex C. Hartm.	Sphagnaceae	Bleytuburi		LC	
181	<i>Sphagnum warnstorffii</i> Russow	Sphagnaceae	Rauðburi		LC	
182	<i>Splachnum sphaericum</i> Hedw.	Splachnaceae	Hnappteðill		LC	
183	<i>Tayloria lingulata</i> (Dicks.) Lindb.	Splachnaceae	Mýralaufi		LC	
184	<i>Timmia austriaca</i> Hedw.	Timmiaceae	Hagatoppur		LC	
185	<i>Timmia norvegica</i> J.E. Zetterst.	Timmiaceae	Gullintoppur		LC	

3. viðauki. Sveppategundir á athugunarsvæði veglínu B.

Nr.	Latneskt heiti ¹	Ætt	Íslenskt heiti ²	Heimsválisti	Friðun
1	<i>Agaricus campestris</i> L.	Agaricaceae	Skógkempa	LC	Skýringar: ¹ Skammstöfunin sp. táknar tegund (species). Í þeim tilfellum hefur sveppurinn verið greindur til ættkvíslar en ekki til tegundar innan ættkvíslar. ² Í sumum tilfellum er ekki til íslenskt heiti á tegund.
2	<i>Agaricus sylvicola</i> (Vittad.) Peck	Agaricaceae	Túnkempa		
3	<i>Lepiota magnispora</i> Murrill	Agaricaceae	Fagurskerma		
4	<i>Amanita mortenii</i> Knudsen & T. Borgen	Amanitaceae	Rjómaserkur		
5	<i>Amanita muscaria</i> (L.) Lam.	Amanitaceae	Berserkur		
6	<i>Ascobolus</i> sp.	Ascobolaceae			
7	<i>Exidia repanda</i> Fr.	Auriculariaceae	Birkibólstur		
8	<i>Bolbitius titubans</i> (Bull.) Fr.	Bolbitiaceae	Egglingur		
9	<i>Conocybe apala</i> (Fr.) Arnolds	Bolbitiaceae	Stómípa		
10	<i>Conocybe pubescens</i> (Gillet) Kühner	Bolbitiaceae			
11	<i>Pholiotina coprophila</i> (Kühner) Singer	Bolbitiaceae	Taðnípa		
12	<i>Boletus edulis</i> Bull.	Boletaceae	Kóngssveppur	LC	
13	<i>Chalciporus piperatus</i> (Bull.) Bataille	Boletaceae	Piparlingur		
14	<i>Leccinum scabrum</i> (Bull.) Gray	Boletaceae	Kúalubbi		
15	<i>Leccinum versipelle</i> (Fr. & Hök)) Snell	Boletaceae	Reyðilubbi		
16	<i>Xerocomus subtomentosus</i> (L.) Quél.	Boletaceae	Lyngflosi		
17	<i>Clavaria fragilis</i> Holmsk.	Clavariaceae	Ormkylda		
18	<i>Clavulinopsis corniculata</i> (Schaeff.) Comer	Clavariaceae	Horndymbill		
19	<i>Cortinarius betulinus</i> J. Favre	Cortinariaceae	Birkiglitnir		
20	<i>Cortinarius bivelus</i> (Fr.) Fr.	Cortinariaceae	Ulltrefill		
21	<i>Cortinarius croceus</i> (Schaeff.) Gray	Cortinariaceae	Kanilhæringur		
22	<i>Cortinarius decipiens</i> (Pers.) Zawadzki	Cortinariaceae			
23	<i>Cortinarius hemitrichus</i> (Pers.) Fr.	Cortinariaceae			
24	<i>Cortinarius mucosus</i> (Bull.) J. Kickx f.	Cortinariaceae			
25	<i>Cortinarius obtusus</i> (Fr.) Fr.	Cortinariaceae			
26	<i>Cortinarius trivialis</i> J.E. Lange	Cortinariaceae			
27	<i>Cortinarius uraceus</i> Fr.	Cortinariaceae			
28	<i>Phlegmacium triumphans</i> (Fr.) A. Blytt	Cortinariaceae	Glæsihnallur		
29	<i>Thaxterogaster porphyropus</i> (Alb. & Schwein.) Niskanen & Liimat.	Cortinariaceae	Fjóluhnallur		
30	<i>Mucilago crustacea</i> F.H. Wigg.	Didymiaceae	Dritlingur		
31	<i>Clitopilus prunulus</i> (Scop.) P. Kumm.	Entolomataceae	Voðhöttur	LC	
32	<i>Entoloma porphyrophaeum</i> (Fr.) P. Karst.	Entolomataceae	Porfíroðla	VU	
33	<i>Entoloma sericellum</i> (Fr.) P. Kumm.	Entolomataceae	Væturoðla		
34	<i>Entoloma sericeum</i> (Bull.) Quél.	Entolomataceae	Silkiroðla		
35	<i>Entoloma serrulatum</i> (Fr.) Hesler	Entolomataceae	Sótroðla		
36	<i>Helvella acetabulum</i> (L.) Quél.	Helvellaceae	Skálskupla		
37	<i>Helvella lacunosa</i> Afzel.	Helvellaceae	Svartskupla		
38	<i>Helvella solitaria</i> P. Karst.	Helvellaceae	Vængskupla		
39	<i>Cantharellus cibarius</i> Fr.	Hydnaceae	Kantarella		
40	<i>Clavulina</i> sp.	Hydnaceae			
41	<i>Hydnum repandum</i> L.	Hydnaceae	Gulbroddi	LC	
42	<i>Laccaria laccata</i> (Scop.) Cooke	Hydnangiaceae	Eirlakka		
43	<i>Ampulloclitocybe clavipes</i> (Pers.) Redhead, Lutzoni, Moncalvo & Vilgalys	Hygrophoraceae	Bumbutrektla		
44	<i>Arrhenia rustica</i> (Fr.) Redhead, Lutzoni, Moncalvo & Vilgalys	Hygrophoraceae	Sortunefla		
45	<i>Cuphophyllus lacmus</i> (Schumach.) Bon	Hygrophoraceae	Fjóluhúfa	VU	
46	<i>Cuphophyllus pratensis</i> (Pers.) Bon	Hygrophoraceae	Vallhnúfa		

Nr.	Latneskt heiti ¹	Ætt	Íslenskt heiti ²	Heimsválisti	Friðun
47	<i>Cuphophyllus virgineus</i> (Wulfen) Kovalenko	Hygrophoraceae	Snæhnúfa		
48	<i>Gliophorus psittacinus</i> (Schaeff.) Herink	Hygrophoraceae	Páfagaukstoppa		
49	<i>Hygrocybe chlorophana</i> (Fr.) Wünsche	Hygrophoraceae	Sitrónutoppa		
50	<i>Hygrocybe coccinea</i> (Schaeff.) P. Kumm.	Hygrophoraceae	Blóðtoppa		
51	<i>Hygrocybe conica</i> (Schaeff.) P. Kumm.	Hygrophoraceae	Gulltoppa		
52	<i>Hygrocybe constrictospora</i> Arnolds	Hygrophoraceae	Granntoppa		
53	<i>Hygrocybe punicea</i> (Fr.) P. Kumm.	Hygrophoraceae	Skarlattoppa	VU	
54	<i>Hygrophorus calophyllus</i> P. Karst.	Hygrophoraceae	Sortusniglingur	EN	
55	<i>Lichenomphalia velutina</i> (Quél.) Redhead, Lutzoni, Moncalvo & Vilgalys	Hygrophoraceae			
56	<i>Galerina</i> sp.	Hymenogastraceae			
57	<i>Galerina clavata</i> (Velen.) Kühner	Hymenogastraceae	Flóakveif/Mýrakveif		
58	<i>Galerina pseudomycenopsis</i> Pilát	Hymenogastraceae	Dýjakveif		
59	<i>Galerina pumila</i> (Pers.) Singer	Hymenogastraceae			
60	<i>Galerina vittiformis</i> (Fr.) Singer	Hymenogastraceae	Klukkukveif		
61	<i>Hebeloma crustuliniforme</i> (Bull.) Quél.	Hymenogastraceae	Dropaljóska		
62	<i>Hebeloma velutipes</i> Brunchet	Hymenogastraceae	Skógljóska		
63	<i>Psilocybe semilanceata</i> (Fr.) P. Kumm.	Hymenogastraceae	Trjónupeðla		
64	<i>Inocybe abjecta</i> P. Karst.	Inocybaceae			
65	<i>Inocybe dulcamara</i> (Pers.) P. Kumm.	Inocybaceae	Ryðhadda		
66	<i>Pseudosperma rimosum</i> (Bull.) Matheny & Esteve-Rav.	Inocybaceae			
67	<i>Bovista nigrescens</i> Pers.	Lycoperdaceae	Sortukúla		
68	<i>Bovista plumbea</i> Pers.	Lycoperdaceae	Blýkúla		
69	<i>Lycoperdon turneri</i> Ellis & Everh.	Lycoperdaceae	Tatrafísi		
70	<i>Calocybe carneus</i> (Bull.) Donk	Lyophyllaceae	Fagurkolla		
71	<i>Calocybe ionides</i> (Bull.) Donk	Lyophyllaceae			
72	<i>Lycoperdon cretaceum</i> Berk.	Lycoperdaceae	Krítarfísi		
73	<i>Lycoperdon excipuliforme</i> (Scop.) Pers.	Lycoperdaceae	Fótfísi		
74	<i>Lycoperdon molle</i> Pers.	Lycoperdaceae	Mjúkfísi		
75	<i>Lycoperdon niveum</i> Kreisel	Lycoperdaceae	Mófísi		
76	<i>Lyophyllum decastes</i> (Fr.) Singer	Lyophyllaceae			
77	<i>Mycena</i> sp.	Mycenaceae			
78	<i>Mycena abramsii</i> (Murrill) Murrill	Mycenaceae	Bjölluhelma		
79	<i>Mycena aetites</i> (Fr.) Quél.	Mycenaceae	Móhelma		
80	<i>Mycena citrinomarginata</i> Gillet	Mycenaceae	Guleggjahelma		
81	<i>Mycena concolor</i> (J.E. Lange) Kühner	Mycenaceae			
82	<i>Mycena epipterygia</i> (Scop.) Gray	Mycenaceae	Teygiuhelma		
83	<i>Mycena galericulata</i> (Scop.) Gray	Mycenaceae			
84	<i>Mycena pura</i> (Pers.) P. Kumm.	Mycenaceae	Fjóluhelma		
85	<i>Mycena rubromarginata</i> (Fr.) P. Kumm.	Mycenaceae	Rauðeggjahelma		
86	<i>Mycena vitilis</i> (Fr.) Quél.	Mycenaceae	Vínhelma		
87	<i>Mycena vulgaris</i> (Pers.) P. Kumm.	Mycenaceae			
88	<i>Xeromphalina cauticinalis</i> (Fr.) Kühner & Maire	Mycenaceae	Hjólhetta		
89	<i>Nectria cinnabarina</i> (Tode) Fr.	Nectriaceae	Rífsvarta		
90	<i>Gymnopus androsaceus</i> (L.) Della Magg. & Trassin.	Omphalotaceae	Barbendill		
91	<i>Gymnopus dryophilus</i> (Bull.) Murrill	Omphalotaceae	Skógskotta		
92	<i>Gymnopus fuscopurpureus</i> (Pers.) Antonín, Halling & Noordel.	Omphalotaceae			
93	<i>Armillaria lutea</i> Gillet	Physalacriaceae			
94	<i>Lentinus brumalis</i> (Pers.) Zmitr.	Polyporaceae	Spreksælda		

Nr.	Latneskt heiti ¹	Ætt	Íslenskt heiti ²	Heimsválisti	Friðun
95	<i>Picipes melanopus</i> (Pers.) Zmitr. & Kovalenko	Polyporaceae	Stubbsælda		
96	<i>Trametes ochracea</i> (Pers.) Gilb. & Ryvarden	Polyporaceae	Gráskeljungur		
97	<i>Coprinopsis cinerea</i> (Schaeff.) Redhead, Vilgalys & Moncalvo	Psathyrellaceae	Gráblekill		
98	<i>Lacrymaria lacrymabunda</i> (Bull.) Pat.	Psathyrellaceae	Tárhetta		
99	<i>Psathyrella</i> sp.	Psathyrellaceae			
100	<i>Psathyrella senex</i> (Peck) A.H. Sm.	Psathyrellaceae	Skóghríma		
101	<i>Tulosesus ephemerus</i> (Bull.) D. Wächt. & A. Melzer	Psathyrellaceae			
102	<i>Puccinia fergussonii</i> Berk. & Broome	Pucciniaceae	Mýrfjólupússryð		
103	<i>Pucciniastrum epilobii</i> G.H. Otth	Pucciniastraceae			
104	<i>Rickenella fibula</i> (Bull.) Raithehl.	Rickenellaceae	Roðatíta		
105	<i>Lactarius citriolens</i> Pouzar	Russulaceae	Límlekta		
106	<i>Lactarius glyciosmus</i> (Fr.) Fr.	Russulaceae	Ílmlekta		
107	<i>Lactarius hysginus</i> (Fr.) Fr.	Russulaceae	Baugalekta		
108	<i>Lactarius pseudouvidus</i> Kühner	Russulaceae	Heiðalekta		
109	<i>Lactarius torminosus</i> (Schaeff.) Pers.	Russulaceae	Skegglekta		
110	<i>Russula</i> (sp.)	Russulaceae			
111	<i>Russula acrifolia</i> Romagn.	Russulaceae	Brennihnefla		
112	<i>Russula delica</i> Fr.	Russulaceae	Skálhnefla		
113	<i>Russula gracillima</i> Jul. Schäff.	Russulaceae	Fjóluhnefla		
114	<i>Russula nana</i> Killerm.	Russulaceae	Reyðihnefla		
115	<i>Russula risigallina</i> (Batsch) Sacc.	Russulaceae			
116	<i>Russula versicolor</i> Jul. Schäff	Russulaceae	Litahnefla		
117	<i>Russula xerampelina</i> (Schaeff.) Fr.	Russulaceae	Móhnefla		
118	<i>Basidioradulum radula</i> (Fr.) Nobles	Schizoporaceae	Skrápberkja		
119	<i>Botrytis cinerea</i> Pers.	Sclerotiniaceae	Grámygla		
120	<i>Phaeonematoloma myosotis</i> (Fr.) Bon	Strophariaceae	Skurðnollur		
121	<i>Protostropharia islandica</i> (Kytöv.) Redhead	Strophariaceae			
122	<i>Protostropharia semiglobata</i> (Batsch) Redhead, Moncalvo & Vilgalys	Strophariaceae	Taðblína		
123	<i>Stropharia alpina</i> (M. Lange) M. Lange	Strophariaceae	Mosablína		
124	<i>Stropharia pseudocyanea</i> (Desm.) Morgan	Strophariaceae	Túnblína		
125	<i>Suillus grevillei</i> (Klotzsch) Singer	Suillaceae	Lerkisúlungur	LC	
126	<i>Tricholoma fulvum</i> (DC.) Bigeard & H. Guill.	Tricholomataceae	Birkiskjalda		
127	<i>Tricholoma stiparophyllum</i> (N. Lund) P. Karst.	Tricholomataceae	Stybbuskjalda		
128	<i>Tricholoma terreum</i> (Schaeff.) P. Kumm.	Tricholomataceae	Moldskjalda		
129	<i>Clitocybe fragrans</i> (With.) P. Kumm.	Agaricales - Incertae sedis	Ílmtrektla		
130	<i>Clitocybe odora</i> (Bull.) P. Kumm.	Agaricales - Incertae sedis	Anístrektla		
131	<i>Clitocybe phyllophila</i> (Pers.) P. Kumm.	Agaricales - Incertae sedis	Feyrutrektla		
132	<i>Clitocybe rivulosa</i> (Pers.) P. Kumm.	Agaricales - Incertae sedis			
133	<i>Collybia cirrhata</i> (Schumach.) Quél.	Agaricales - Incertae sedis	Dvergtrítla		
134	<i>Collybia tuberosa</i> (Bull.) P. Kumm.	Agaricales - Incertae sedis	Hnýðistrítla		
135	<i>Crucibulum crucibuliforme</i> (Scop.) V.S. White	Agaricales - Incertae sedis	Krukkubelgur		
136	<i>Cystoderma amianthinum</i> (Scop.) Fayod	Agaricales - Incertae sedis	Gulkomhetta		
137	<i>Infundibulicybe gibba</i> (Pers.) Harmaja	Agaricales - Incertae sedis	Lyngtrektla		
138	<i>Infundibulicybe lateritia</i> (J. Favre) Vizzini & Contu	Agaricales - Incertae sedis	Lifurtrektla		
139	<i>Lepista multiformis</i> (Romell) Gulden	Agaricales - Incertae sedis	Skurðspyrða		
140	<i>Leucocybe connata</i> (Schumach.) Vizzini, P. Alvarado, G. Moreno & Consiglio	Agaricales - Incertae sedis	Gráspyrða		
141	<i>Melanoleuca grammopodia</i> (Bull.) Murrill	Agaricales - Incertae sedis			
142	<i>Melanoleuca melaleuca</i> (Pers.) Murrill	Agaricales - Incertae sedis	Sortuglomma		

Nr.	Latneskt heiti ¹	Ætt	Íslenskt heiti ²	Heimsválisti	Friðun
143	<i>Melanoleuca strictipes</i> (P. Karst.) Jul. Schäff.	Agaricales - Incertae sedis	Túnglomma		
144	<i>Omphalina pyxidata</i> (Bull.) Quéł.	Agaricales - Incertae sedis			
145	<i>Panaeolus</i> sp.	Agaricales - Incertae sedis			
146	<i>Panaeolus papilionaceus</i> (Bull.) Quéł.	Agaricales - Incertae sedis			
147	<i>Panaeolus semiovatus</i> (Sowerby) S. Lundell & Nannf.	Agaricales - Incertae sedis	Haugbjalli		

4. viðauki. Fléttutegundir á athugunarsvæði veglínu B.

Nr.	Latneskt heiti ^{1, 2}	Ætt	Íslenskt heiti ³	Válisti	Heimsválisti	Friðun
1	<i>Acarospora veronensis</i> A. Massal.	Acarosporaceae	Brúnkríma	Skýringar: ¹ Skammstöfunin sp. táknar tegund (species). Í þeim tilfellum hefur fléttan verið greind til ættkvíslar en ekki til tegundar innan ættkvíslar. ² Skammstöfunin ssp. táknar undirtegund (subspecies). ³ Í sumum tilfellum er ekki til íslenskt heiti á tegund.		
2	<i>Arthrorhaphis alpina</i> (Schaer.) R. Sant.	Arthrorhaphidaceae	Moldarskjóma			
3	<i>Baeomyces rufus</i> (Huds.) Rebent.	Baeomycetaceae	Torfmaera			
4	<i>Tetramelas chloroleucus</i> (Körb.) A. Nordin	Caliciaceae	Barkardoppa			
5	<i>Tetramelas insignis</i> (Körb.) Kalb	Caliciaceae	Sinudoppa			
6	<i>Candelariella kuusamoensis</i> Räsänen	Candelariaceae				
7	<i>Candelariella vitellina</i> (Hoffm.) Müll. Arg.	Candelariaceae	Toppaglæta			
8	<i>Cladonia arbuscula</i> (Wallr.) Flot.	Cladoniaceae	Hreindýrakrókar			
9	<i>Cladonia borealis</i> S. Stenroos	Cladoniaceae	Skarlatbikar			
10	<i>Cladonia cervicornis</i> (Ach.) Flot.	Cladoniaceae	Tildurbikar			
11	<i>Cladonia chlorophaea</i> (Flörke ex Sommerf.) Spreng.	Cladoniaceae	Álfabikar			
12	<i>Cladonia furcata</i> (Huds.) Baumg.	Cladoniaceae	Mókrókar			
13	<i>Cladonia gracilis</i> (L.) Willd.	Cladoniaceae	Þufubikar			
14	<i>Cladonia gracilis</i> ssp. <i>Elongata</i> (Jacq.) Vain	Cladoniaceae	Þufubikar			
15	<i>Cladonia macroceras</i> (Flörke) Ahti	Cladoniaceae	Kryppukrókar			
16	<i>Cladonia mitis</i> Sandst	Cladoniaceae				
17	<i>Cladonia pocillum</i> (Ach.) O.J. Rich.	Cladoniaceae	Torfubikar			
18	<i>Cladonia pyxidata</i> (L.) Hoffm.	Cladoniaceae	Grjónabikar			
19	<i>Cladonia rangiferina</i> (L.) Weber	Cladoniaceae	Grákrókar			
20	<i>Cladonia uncialis</i> (L.) Weber ex F.H. Wigg.	Cladoniaceae	Gulkrókar			
21	<i>Collema flaccidum</i> (Ach.) Ach.	Collemataceae	Hreisturslembra			
22	<i>Enchylium tenax</i> (Sw.) Gray	Collemataceae	Jarðslembra			
23	<i>Lathagrium undulatum</i> (Laurer ex Flot.) Poetsch	Collemataceae	Hosuslembra			
24	<i>Cystocoleus ebeneus</i> (Dillwyn) Thwaites	Cystocoleaceae	Sótlýja			
25	<i>Diploschistes scruposus</i> (Schreb.) Norman	Graphidaceae	Hraunglomba			
26	<i>Gyalecta foveolaris</i> (Ach.) Schaer.	Gyalectaceae	Bakkafleða			
27	<i>Tremolecia atrata</i> (Ach.) Hertel	Hymeneliaceae	Dvergkarta			
28	<i>Thamnomia subuliformis</i> (Ehrh.) W.L. Culb.	Icmadophilaceae	Omnagrös			
29	<i>Lecanora circumborealis</i> Brodo & Vitik.	Lecanoraceae	Birkitarga			
30	<i>Lecanora fuscescens</i> (Sommerf.) Nyl.	Lecanoraceae				
31	<i>Lecanora polytropa</i> (Hoffm.) Rabenh.	Lecanoraceae	Vaxtarga			
32	<i>Lecanora subplanata</i> Nyl.	Lecanoraceae	Blýtarga			
33	<i>Lecidella wulfenii</i> (Ach.) Körb.	Lecanoraceae	Svarðflíra/Jarðflíra			
34	<i>Protoparmeliopsis muralis</i> (Schreb.) M. Choisy	Lecanoraceae	Spörvatarga			
35	<i>Rhizoplaca melanophthalma</i> (DC.) Leuckert & Poelt	Lecanoraceae	Vörðufлага			
36	<i>Lecidea lapicida</i> var. <i>pantherina</i> (Hoffm.) Ach.	Lecideaceae	Grásnurða			
37	<i>Lecidea berengeriana</i> (A. Massal.) Nyl.	Lecideaceae	Hettuduðra			
38	<i>Porpidia melinodes</i> (Körb.) Gowan & Ahti	Lecideaceae	Fölvakarta			
39	<i>Megaspora verrucosa</i> (Ach.) Arcadia & A. Nordin	Megasporaceae	Hrímvarta			
40	<i>Nephroma expallidum</i> (Nyl.) Nyl.	Nephromataceae	Holtahverfa			
41	<i>Nephroma parile</i> (Ach.) Ach.	Nephromataceae	Hraufuhverfa			
42	<i>Ochrolechia</i> sp.	Ochrolechiaceae				
43	<i>Ochrolechia androgyna</i> (Hoffm.) Arnold	Ochrolechiaceae	Mosaskilma			
44	<i>Ochrolechia frigida</i> (Sw.) Lynge	Ochrolechiaceae	Broddskilma			
45	<i>Ochrolechia grimmiae</i> Lynge	Ochrolechiaceae	Gamburskilma			
46	<i>Ophioparma ventosa</i> var. <i>ventosa</i> (L.) Norman	Ophioparmacea	Hraunglyma			
47	<i>Ochrolechia xanthostoma</i> (Sommerf.) K. Schmitz & Lumbsch	Ochrolechiaceae	Birkiskilma			
48	<i>Psoroma hypnorum</i> (Vahl) Gray	Pannariaceae	Barnbrydda			

Nr.	Latneskt heiti ^{1, 2}	Ætt	Íslenskt heiti ³	Válisti	Heimsválisti	Fríðun
49	<i>Psoroma paleaceum</i> (Fr.) Nyl.	Pannariaceae	Hærubrydda			
50	<i>Alectoria ochroleuca</i> (Schränk) A. Massal.	Parmeliaceae	Skollakræða			
51	<i>Bryoria chalybeiformis</i> (L.) Brodo & D. Hawksw.	Parmeliaceae	Jötunskegg			
52	<i>Bryoria fuscescens</i> (Gyeln.) Brodo & D. Hawksw.	Parmeliaceae	Birkiskegg	VU		
53	<i>Cetraria aculeata</i> (Schreb.) Fr.	Parmeliaceae	Sandkræða			
54	<i>Cetraria islandica</i> (L.) Ach.	Parmeliaceae	Fjallagrös			
55	<i>Cetraria muricata</i> (Ach.) Roum.	Parmeliaceae	Melakræða			
56	<i>Cetraria sepincola</i> (Ehrh.) Ach.	Parmeliaceae	Kvistagrös			
57	<i>Gowardia nigricans</i> (Ach.) Halonen, Myllys, Velmala & Hyvärinen	Parmeliaceae	Surtarkræða			
58	<i>Nephromopsis nivalis</i> (L.) Divakar, A. Crespo & Lumbsch	Parmeliaceae	Máriugrös			
59	<i>Parmelia saxatilis</i> (L.) Ach.	Parmeliaceae	Snepaskóf		LC	
60	<i>Parmelia sulcata</i> Taylor	Parmeliaceae	Hraufuskóf			
61	<i>Protoparmelia badia</i> (Hoffm.) Hafellner	Parmeliaceae	Grjótambra			
62	<i>Pseudephebe minuscula</i> (Nyl. ex Arnold) Brodo & D. Hawksw.	Parmeliaceae	Voðarskóf			
63	<i>Protoparmelia badia</i> (Hoffm.) Hafellner	Parmeliaceae	Grjótambra			
64	<i>Peltigera aphthosa</i> (L.) Willd.	Peltigeraceae	Flannaskóf			
65	<i>Peltigera canina</i> (L.) Willd.	Peltigeraceae	Engjaskóf			
66	<i>Peltigera leucophlebia</i> (Nyl.) Gyeln.	Peltigeraceae	Dílaskóf			
67	<i>Peltigera malacea</i> (Ach.) Funck	Peltigeraceae	Mattaskóf			
68	<i>Peltigera membranacea</i> (Ach.) Nyl.	Peltigeraceae	Himnuskóf			
69	<i>Peltigera neckeri</i> Hepp ex Müll. Arg.	Peltigeraceae	Blikskóf			
70	<i>Peltigera polydactylon</i> (Neck.) Hoffm.	Peltigeraceae	Glitskóf			
71	<i>Peltigera rufescens</i> (Weiss) Humb.	Peltigeraceae	Fjallaskóf			
72	<i>Solorina bispora</i> Nyl.	Peltigeraceae	Flaggrýta			
73	<i>Lepra corallina</i> (L.) Hafellner	Pertusariacea	Kóralskán			
74	<i>Pertusaria coriacea</i> (Th. Fr.) Th. Fr.	Pertusariaceae	Sinuskán			
75	<i>Pertusaria oculata</i> (Dicks.) Th. Fr.	Pertusariaceae	Snepaskán			
76	<i>Physcia caesia</i> (Hoffm.) Füm.	Physciaceae	Klappagráma			
77	<i>Physcia dubia</i> (Hoffm.) Lettau	Physciaceae	Fuglagráma			
78	<i>Rinodina turfacea</i> (Wahlenb.) Körb.	Physciaceae	Toppadyrgja			
79	<i>Toninia squalida</i> (Ach.) A. Massal.	Ramalinaceae	Tóarbúlga			
80	<i>Rhizocarpon geminatum</i> Körb.	Rhizocarpaceae	Völuflikra			
81	<i>Rhizocarpon geographicum</i> (L.) DC.	Rhizocarpaceae	Landfræðiflikra			
82	<i>Sphaerophorus fragilis</i> (L.) Pers.	Sphaerophoraceae	Klettakrækla			
83	<i>Sphaerophorus globosus</i> (Huds.) Vain.	Sphaerophoraceae	Móakrækla			
84	<i>Stereocaulon alpinum</i> Laurer	Stereocaulaceae	Grábrey skja			
85	<i>Stereocaulon rivulorum</i> H. Magn.	Stereocaulaceae	Melbrey skja			
86	<i>Stereocaulon tomentosum</i> Fr.	Stereocaulaceae	Loðbrey skja			
87	<i>Stereocaulon vesuvianum</i> Pers.	Stereocaulaceae	Hraunbrey skja			
88	<i>Caloplaca cinnamomea</i> (Th. Fr.) H. Olivier	Teloschistaceae	Kryddmerla			
89	<i>Parvoplaca tirolensis</i> (Zahlbr.) Arup, Søchting & Frödén	Teloschistaceae	Tírólamerla			
90	<i>Xanthoria elegans</i> (Link) Th. Fr.	Teloschistaceae	Klettaglæða			
91	<i>Polycauliona candelaria</i> (L.) Frödén, Arup & Søchting	Teloschistaceae	Fuglaglæða			
92	<i>Calvitimela armeniaca</i> (DC.) Hafellner	Tephromelataceae	Randþekja			
93	<i>Umbilicaria arctica</i> (Ach.) Nyl.	Umbilicariaceae	Hrossanafli			
94	<i>Umbilicaria cylindrica</i> (L.) Delise	Umbilicariaceae	Skeggnafli			
95	<i>Umbilicaria hyperborea</i> (Ach.) Hoffm.	Umbilicariaceae	Fjallanafli			
96	<i>Umbilicaria proboscidea</i> (L.) Schrad.	Umbilicariaceae	Geitanafli			
97	<i>Umbilicaria torrefacta</i> (Lightf.) Schrad.	Umbilicariaceae	Sáldnafli			

5. viðauki. Flatarmál og verndargildi vistgerða á athugunarsvæði veglínu B.

Vistlendi/Aðrar landgerðir Vistgerð/Flokkar annarra landgerða	Flatarmál (ha)	Hlutfall af		Bernar- samningur ²	Forgangs- vistgerð ³	Verndar- gildi endurmat ⁴
		athugunar- svæði (%)	Verndar- gildi ¹			
Land	250	98				
L2 Moldir	2,34	0,9				
L2.1 Moldavist	2,34	0,9	Lágt			3
L3 Skriður og klettar	0,43	0,17				
L3.2 Grasvíðiskriðuvist	0,04	<0,1	Lágt	x		6
L3.3 Ljósnlappaskriðuvist	0,39	0,2	Lágt	x		6
L4 Eyrar	2,67	1,1				
L4.1 Eyravist	2,18	0,9	Lágt			3
L4.2 Auravist	0,48	0,2	Miðlungs			9
L5 Moslendi	0,42	0,2				
L5.2 Melagambravist	0,42	0,2	Miðlungs			7
L6 Hraunlendi	33,80	13,5				
L6.4 Lynghraunavist	33,80	13,5	Miðlungs			9
L8 Votlendi	29,23	11,7				
L8.4 Hrossanálarvist	0,49	0,2	Miðlungs	x		15
L8.9 Starungsmýravist	19,23	7,7	Mjög hátt	x	x	32
L8.11 Brokflóavist	0,07	<0,1	Mjög hátt			22
L8.12 Starungsflóavist	0,17	0,1	Mjög hátt	x		23
L8.13 Tjarnastarflóavist	8,94	3,6	Mjög hátt	x	x	29
L8.14 Gulstararflóavist	0,34	0,1	Mjög hátt	x	x	32
L9 Graslendi	30,46	12,2				
L9.2 Finnungsvist	0,02	<0,1	Hátt	x		13
L9.4 Snarrótarvist	18,91	7,6	Hátt	x		21
L9.5 Grasengjavist	7,79	3,1	Hátt	x		21
L9.6 Língresis- og vingulsvist	3,74	1,5	Hátt	x		21
L10 Mólendi	49,11	19,6				
L10.2 Flagmóavist	0,21	0,1	Lágt			5
L10.4 Grasmóavist	6,05	2,4	Hátt	x		18
L10.6 Fjalldrapamóavist	32,76	13,1	Miðlungs			15
L10.7 Lyngmóavist á láglandi	0,22	0,1	Miðlungs	x		21
L10.10 Víðikjarrvist	9,86	3,9	Mjög hátt	x		25
L11 Skóglendi	20,80	8,3				
L11 Birkiskógur	20,80	8,3	Hátt	x	x	18
L14 Aðrar landgerðir	73,78	29,5				
L14.1 Þéttbýli og annað manngert land	51,12	20,4				
L14.2 Tún og akurlendi	22,66	9,0				
Ferskvatn	7,45	3,0				
V2 Straumvötn	7,45	3,0				
Samtals	250					

Skýringar:
¹ Frummat á verndargildi skv. Jóni Gunnari Ottóssyni og Sigurði H. Magnússyni (2016), Marianne Jensdóttur Fjeld o.fl. (2016) og Gunnhildar Georgsdóttur o.fl.
² Á lista Bernarsamningsins yfir vistgerðir sem þarfnast verndar (Council of Europe 2019).
³ Forgangsvistgerð samkvæmt endurmati á verndargildi (Olga Kolbrún Vilmundardóttir o.fl. 2019).
⁴ Verndargildi samkvæmt endurmati á verndargildi (Olga Kolbrún Vilmundardóttir o.fl. 2019).

6. viðauki. Flatarmál og verndargildi veglínu A og B eftir nánari afmörkun vegstæðis.

Vistlendi/Aðrar landgerðir		Afmörkuð veglína A		Afmörkuð veglína B		Verndar- gildi ¹	Bernar- samningur ²	Forgangs- vistgerð ³	Verndar- gildi endurmat ⁴
Vistgerð/Flokkar annarra landgerða	Heildarsvæði, flatarmál (ha)	Hlutfall af heildarsvæði (%)	Heildarsvæði, flatarmál (ha)	Hlutfall af heildarsvæði (%)					
Land		99.6		99.9					
L4 Eyrar	0.27	1.2	0.00	0.0					
L4.1 Eyravist	0.07	0.3	0.00	0.0	Lágt				3
L4.2 Auravist	0.20	0.9	0.00	0.0	Miðlungs				9
L6 Hraunlendi	1.81	8.0	1.87	7.6					
L6.4 Lynghraunavist	1.81	8.0	1.87	7.6	Miðlungs				9
L8 Votlendi	2.44	10.8	1.37	5.6					
L8.9 Starungsmýravist	2.07	9.2	1.21	4.9	Mjög hátt	x	x		32
L8.12 Starungsflóavist	0.02	0.1	0.00	0.0	Mjög hátt	x			23
L8.13 Tjarnastararflóavist	0.35	1.5	0.13	0.5	Mjög hátt	x	x		29
L8.14 Gulstararflóavist	0.00	0.0	0.03	0.1	Mjög hátt	x	x		32
L9 Graslendi	1.50	6.7	0.74	3.0					
L9.2 Finnungsvist	0.06	0.2	0.00	0.0	Hátt	x			13
L9.4 Snarrótarvist	0.92	4.1	0.52	2.1	Hátt	x			21
L9.5 Grasengjavist	0.42	1.8	0.21	0.8	Hátt	x			21
L9.6 Língresis- og	0.11	0.5	0.02	0.1	Hátt	x			21
L10 Mólendi	5.44	24.1	2.09	8.5					
L10.4 Grasmóavist	0.46	2.1	0.46	1.9	Hátt	x			18
L10.6 Fjalldrapamóavist	3.16	14.0	1.13	4.6	Miðlungs				15
L10.10 Víðikjarrvist	1.82	8.1	0.50	2.0	Mjög hátt	x			25
L11 Birkiskóglendi	1.08	4.8	0.39	1.6					
L11 Birkiskógur	1.08	4.8	0.39	1.6	Hátt	x	x		18
L14 Aðrar landgerðir	9.92	44.0	18.00	73.5					
L14.1 Þéttbýli og annað manngert land	9.04	40.1	17.56	71.7					
L14.2 Tún og akurlendi	0.88	3.9	0.44	1.8					
Vatn Ferskvatn	0.10	0.4	0.03	0.1					
V2 Straumvötn	0.10	0.4	0.03	0.1					
Samtals	22.6	100.0	24.5	100.0					

Skýringar:

¹ Frummat á verndargildi skv. Jóni Gunnari Ottóssyni og Sigurði H. Magnússyni (2016), Marianne Jensdóttur Fjeld o.fl. (2016) og Gunnhildar Georgsdóttur o.fl.

² Á lista Bernarsamningsins yfir vistgerðir sem þarfnast verndar (Council of Europe 2019).

³ Forgangsvistgerð samkvæmt endurmati á verndargildi (Olga Kolbrún Vilmundardóttir o.fl. 2019).

⁴ Verndargildi samkvæmt endurmati á verndargildi (Olga Kolbrún Vilmundardóttir o.fl. 2019).